

**«ƏDALƏT PRINSIPLƏRİ HƏR YERDƏ BƏRQƏRAR OLMALIDIR.
HƏYATDA, AILƏDƏ VƏ CƏMIYYƏTDƏ ƏDALƏT HƏMIŞƏ
ZƏFƏR ÇALMALIDIR.»**

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

№ 4 (44)

OKTYABR – DEKABR 2013-cü il

**Təsisçi: Azərbaycan Respublikasının
Baş Prokurorluğu**

REDAKSIYA HEYƏTİ:

Baş redaktor:

Namiq Əsgərov

Baş redaktorun müavini:

Nazir Bayramov

nazirbayramov@mail.ru

Redaksiya heyətinin üzvləri:

Əzizəğa Həsənov

Bəhruz Mahmudov

İlqar Cəfərov

Nazim Abbasov

Natiq Hüseynov

Məsul katib: Eldar Əfəndiyev

Redaksiyanın ünvanı:

AZ 1001, Azərbaycan Respublikası,

Bakı şəhəri, N.Rəfibəyli küçəsi, 7.

Tel.: 492-25-17, Faks: 492-25-17

www.genprosecutor.gov.az

«Kütləvi informasiya vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa müvafiq qaydada təsis edilmişdir.

Jurnal 2003-cü ildən etibarən, rübdə bir dəfə dövriyyəyə çıxarılır.

Azərbaycan Respublikası Baş prokurorunun 1 iyun 2010-cu il tarixli, 10/53 nömrəli «Azərbaycan Prokurorluğu» elmi-praktiki jurnalının redaksiya heyətinin yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında əmrinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun elmi-praktiki mətbu orqanı olan «Azərbaycan Prokurorluğu» jurnalının fəaliyyəti üçün məsul qurum kimi Baş Prokurorluğun Elm-Tədris Mərkəzi müəyyən edilmişdir.

Materiallardakı faktların doğruluğuna jurnalın redaksiya heyəti məsuliyyət daşımır.

Materiallarımızdan istifadə zamanı jurnala istinad etmək vacibdir.

«Hüquq ədəbiyyatı» nəşriyyatının kompüter mərkəzində yığılaraq səhifələnmə və Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun mətbəəsində çap edilmişdir.

Çapa imzalanmışdır: 27.01.2014-cü il
60x84 1/8 formatda 76 səhifə həcmində
çap olunmuşdur. Tiraj: 1350 nüsxə.

© «Azərbaycan Prokurorluğu», 2014

MÜNDƏRİCAT

İctimai-siyasi tədbirlər

- İlham Əliyev prezident seçkilərinin ilkin nəticələri ilə bağlı xalqa müraciət etmişdir 3
- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş İlham Əliyevin təntənəli andiçmə mərasimi keçirilmişdir 5
- Prezident İlham Əliyevin andiçmə mərasimində nitqi 7
- Prezident İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etmişdir 16
- Prezident İlham Əliyev Şəhidlər xiyabanını ziyarət etmişdir 16
- Prezident İlham Əliyev Dövlət Bayrağı Meydanında olmuşdur 17
- Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsi Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin yekunlarını elan etmişdir 18
- Azərbaycan Respublikası adından Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun Qərarı 21
- Prezident İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etmişdir 24
- Prezident İlham Əliyevin adından ümummilli lider Heydər Əliyevin vəfatı günü ilə əlaqədar əhsan verilmişdir 25
- Prezident İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə Azərbaycan xalqına təbriki 26

Rəsmi tədbirlər

- Baş Prokurorluqda xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin xatirəsi yad edilmişdir 28
- Naxçıvan Muxtar Respublikası Prokurorluğunda xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin xatirəsi yad edilmişdir 31
- Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsində geniş əməliyyat müşavirəsi keçirilmişdir 33
- Baş prokuror Zakir Qaralov AzərTAC-a müsahibə vermişdir ... 34
- Baş prokuror Zakir Qaralov Şirvan şəhərində vətəndaşları qəbul etmişdir 37
- Baş prokuror Zakir Qaralov Azərbaycanda səfərdə olan Rusiya Federasiyası İstintaq Komitəsinin sədri Aleksandr Bastrikinlə görüşmüşdür 37
- Azərbaycanın Baş prokuroru Rusiyanın Baş prokuroruna və Rusiya Federasiyası İstintaq Komitəsinin sədrinə müraciət ünvanlamışdır 38
- Baş prokurorun vəzifəsini icra edən Rüstəm Usubov Rusiya və Türkiyədə azərbaycanlılara qarşı törədilmiş cinayətlərlə əlaqədar həmin ölkələrin Baş prokurorlarına müraciət ünvanlamışdır 38
- Xocavənd rayon prokurorluğunun və Bakı şəhəri Pirallahı rayon prokurorluğunun yaradılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı 39

Təhlillər, təkliflər

N.Bayramov – «Vəzifəli şəxs» anlayışında progressiv əlamətlər 40

Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsi – 65 42

İctimaiyyətə hesabat

- Baş Prokurorluğun əməkdaşları «Müasir dövrdə insan hüquqlarının təminatının aktual problemləri» mövzusunda keçirilən beynəlxalq elmi-praktiki konfransda iştirak etmişlər 45
- Baş Prokurorluğun əməkdaşı «Regional cinayətkarlığın kriminoloji tədqiqinin aktual problemləri» mövzusunda keçirilən beynəlxalq elmi-praktiki konfransda iştirak etmişdir 46
- Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsində görüşlər keçirilmişdir 46
- Prokurorluq orqanlarında müraciətlərə baxılması və vətəndaşların qəbulu işinin səmərəliliyinin artırılması davam edir 48
- Baş Prokurorluğun əməkdaşı Fövqəladə Hallar Nazirliyi Mülki müdafiə qoşunlarının komandanlığında keçirilən metodiki toplantıda iştirak etmişdir 49
- Baş Prokurorluğun əməkdaşları məcburi köçkünlərə bayram sovgatı paylamışlar 50

Prokurorluğun beynəlxalq əlaqələri 51

Normativ hüquqi aktlar

- Qanunvericiliyə dəyişikliklər 58
- Nazirlər Kabinetinin qərarları 74

İLHAM ƏLİYEV PREZİDENT SEÇKİLƏRİNİN İLKİN NƏTİCƏLƏRİ İLƏ BAĞLI XALQA MÜRACİƏT ETMİŞDİR

– Əziz həmvətənlər!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Mənə böyük etimad göstərmiş, yenidən prezident vəzifəsinə seçmiş doğma xalqıma minnətdaram. Azərbaycan xalqını əmin etmək istəyirəm ki, bundan sonra da doğma xalqıma ləyaqətlə xidmət edəcəyəm, daim Azərbaycanın dövlət maraqlarını müdafiə edəcəyəm.

Azərbaycan xalqı bu seçkilərdə azad, şəffaf şəkildə öz iradəsini ortaya qoydu. Azərbaycanda keçirilən prezident seçkiləri demokratiyanın təntənəsidir. Azərbaycanda bütün azadlıqlar mövcuddur. Azərbaycan demokratik dövlət kimi bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəkdir.

Bu seçkilərin azad, şəffaf şəkildə keçirilməsi demokratiyaya doğru atılan növbəti ciddi addımdır. Azərbaycanda bütün azadlıqlar – söz azadlığı, mətbuat azadlığı, siyasi azadlıqlar, vicdan azadlığı təmin edilir. Azərbaycanda bütün xalqların, bütün dinlərin nümayəndələri bir ailə kimi sülh, mehribanlıq şəraitində yaşayırlar. Bu, bizim böyük üstünlüyümüzdür, böyük dəyərimizdir.

Təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan bu gün dünyada milli və dini dözümlülük məsələlərində çox önəmli ölkəyə çevrilmişdir.

Azərbaycan dünyada multikulturalizmin mərkəzlərindən biridir.

Eyni zamanda, ölkəmizdə bütün proseslər müsbət istiqamətdə getmişdir. Azərbaycan xalqı bu seçkilərdə son on il ərzində görülən işlərə öz yüksək qiymətini vermişdir. On il ərzində dövlətçiliyimizin əsasları möhkəmləndi. Bu gün Azərbaycan dövləti güclü, müstəqil siyasət aparan bir dövlətdir. Bizim güclü ideoloji əsaslarımız vardır. Azərbaycançılıq məfkurəsi bizim ideoloji dayaqımızdır.

Azərbaycanda bütün istiqamətlərdə inkişaf, tərəqqi özünü göstərməkdədir. Biz beynəlxalq məsələlərin həllində bu gün dünya miqyasında çox önəmli ölkəyə çevrilmişik. Azərbaycan dünya birliyinin mütləq əksəriyyətinin dəstəyi ilə iki il bundan əvvəl dünyanın ən ali orqanı olan BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv olmuşdur və hazırda bu təşkilata sədrlik edir.

Azərbaycanda iqtisadi sahədə çox böyük uğurlar əldə edilmişdir. Deyə bilərəm ki, son on il ərzində

zində iqtisadi islahatlarla bağlı atılan addımlar və əldə edilmiş nəticələr dünya miqyasında ən ciddi nəticələrdir. Təsadüfi deyildir ki, bu nəticələr insanların gündəlik həyatında da öz əksini tapmaqdadır.

Son on il ərzində iqtisadiyyatımız 3,4 dəfə artmış, yoxsulluğun səviyyəsi isə təxminən on dəfə azalmışdır. Bu, ölkədə aparılan ciddi iqtisadi və sosial siyasətin nəticəsidir. Bu siyasətin nəticəsində Azərbaycan öz iqtisadi potensialını böyük dərəcədə möhkəmləndirə bilmişdir.

İqtisadi güc bizə imkan verir ki, öz maraqlarımızı beynəlxalq arenada da lazımı səviyyədə müdafiə edək. Azərbaycan bu gün nəinki regional, dünya problemlərinin həllində də öz rolunu oynayır və getdikcə bizim rolumuz daha da artacaqdır.

Azərbaycanda bütün istiqamətlər üzrə konkret proqramlar vardır. Böyük infrastruktur layihələri icra edilir, şəhərlərimiz abadlaşır, gözəlləşir, insanların yaşayış səviyyəsi yaxşılaşır. Dünyanın aparıcı iqtisadi qurumlarının reytinglərinə görə, hətta dünyanı bürümüş iqtisadi və maliyyə böhranı zamanı Azərbaycan uğurla inkişaf edir. Bizim iqtisadiyyatımız son on il ərzində dünya miqyasında 40 ən rəqabətqabiliyyətli iqtisadiyyatların arasına daxil ediləndir. Bizim bütün təşəbbüslərimiz regional əməkdaşlığa hesablanıbdır. Azərbaycanda bütün sahələr üzrə inkişaf, tərəqqi vardır. Biz bu gün qürur hissi ilə deyə bilirik ki, Azərbaycan artıq kosmik dövlətə çevriləndir.

Bütün bu nailiyyətlər Azərbaycan xalqının istedadı, zəhməti hesabına mümkün olmuşdur. Düşünülən siyasət, xalqla iqtidar arasındakı birlik və bütün təşəbbüslərimizin xalq tərəfindən dəstəklənməsi, hesab edirəm ki, uğurlarımızın əsas şərtidir, əsas səbəbidir.

Azərbaycanda aparılan enerji siyasəti nəinki region üçün, dünya üçün çox böyük əhəmiyyətə malik olan bir məsələdir. Bu gün Azərbaycan müasir, müstəqil dövlət kimi dünyada öz rolunu oynayır və bizim imkanlarımız getdikcə daha da genişlənəcəkdir.

Bu gün bölgədə gedən proseslərdə bizim təsir imkanlarımız kifayət qədər genişdir. Azərbaycanın razılığı olmadan bölgədə heç bir təşəbbüs – istər

siyasi, istər iqtisadi mümkün deyildir. O təşəbbüsün gələcəyi olmayacaqdır.

Bütün bunlar görülən işlərin nəticəsidir. Bütün bunlar müstəqil Azərbaycanın uğurlarıdır. Müstəqilliyimizin nə qədər böyük dəyər olduğunu Azərbaycan xalqı gündəlik həyatda görür. Biz azadlıq, biz müstəqillik. Bizim taleyimiz öz əlimizdədir. Bu seçkilərdə mənə verilən səs, hesab edirəm ki, müstəqilliyə, azadlığa, xoşbəxt gələcəyə verilən səslərdir.

Mən çox fəxr edirəm ki, son illər ərzində bütün təşəbbüslərim reallığa çevriləndir. On il bundan əvvəl – 2003-cü ildə xalqa elan etmişdim və bəyan etmişdim ki, əgər mənə etimad göstərilərsə, mən Heydər Əliyev siyasətinə sadıq qalacağam. Son on il ərzində bu siyasətə sadıq qalaraq Azərbaycanın inkişafı, Azərbaycanın tərəqqisi üçün çox böyük işlər görülmüşdür. Müstəqilliyimiz dönməzdir, sarsılmazdır.

Bu illər ərzində müstəqil siyasətimiz istənilən sahədə özünü göstərmişdir. Biz öz milli maraqlarımızı lazımi səviyyədə müdafiə edə bilirik, müdafiə edirik, edəcəyik. Mənim üçün Azərbaycan xalqının, Azərbaycan dövlətinin maraqları ən birinci yerdədir. Bu maraqların müdafiə edilməsi üçün xalqla iqtidar arasındakı birlik əsas şərtədir. Mən bütün addımlarımda xalqın dəstəyini hiss edirdim, bu dəstəyə güvənirdim. Əgər bu dəstək olmasaydı, biz heç bir işi görə bilməzdik. Məhz xalqla iqtidar arasındakı birlik, vəhdət Azərbaycanı fərqləndirən amillərdən biridir.

Bu seçkilərdə böyük səs çoxluğu ilə mənə göstərilən etimad həm görülən işlərə verilən qiymətdir, həm də Azərbaycanın gələcək inkişafı ilə bağlı olan, xalq tərəfindən ifadə edilən niyyətdir, tələbdir.

Biz gələcəyə çox böyük ümidlərlə, böyük nikbinliklə baxırıq. On ilin təcrübəsi bu inamı daha da artırır. Çünki son 10 il ərzində biz istənilən sahədə çox böyük uğurlara imza atdıq. Bu gün Azərbaycan güclü, inkişafda olan, müstəqil siyasət aparan dövlət kimi gələcəyə də çox böyük nikbinliklə baxır. Belə gələcəyə nikbinliklə baxmaq üçün kifayət qədər əsaslar vardır.

Növbəti illərlə bağlı bizim siyasətimiz açıqdır, aydındır. Mən dəfələrlə müxtəlif tədbirlərdə Azərbaycanın gələcəyi ilə bağlı öz fikirlərimi xalqla bölüşmüşəm. Görülən işlər haqqında xalqa daim hesabat verirəm. Bu gün də bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycan bundan sonra da inamlı inkişaf yolu ilə gedəcəkdir. Azərbaycan beynəlxalq

müstəvidə öz yerini möhkəmləndirəcəkdir və bütün beynəlxalq təşəbbüslər Azərbaycan xalqının maraqlarını müdafiə edəcəkdir.

Biz Azərbaycanda demokratiyanın inkişafı ilə bağlı bundan sonra da ardıcıl siyasət aparacağıq. Müasir dövlət quruculuğu prosesi bundan sonra da davam etdiriləcəkdir. Növbəti illərdə xoşagəlməz halların aradan qaldırılması üçün, xüsusilə korrupsiya və rüşvətخورluğa qarşı mübarizə daha da ciddi aparılacaqdır. Bu mübarizənin gözəl nəticələri vardır.

Xalq tərəfindən bizim siyasətimiz, qətiyyətimiz, addımlarımız dəstəklənir. Sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı siyasətimiz davam etdiriləcəkdir. Bütün istiqamətlər – yeni iş yerlərinin açılması, yoxsulluğun, işsizliyin azaldılması, idxalın əvəz olunması üzrə bizim konkret proqramlarımız vardır.

Sosial siyasətlə bağlı bu il və əvvəlki illərdə atılmış addımlar onu göstərir ki, bu məsələlərə nə qədər böyük əhəmiyyət göstərilir. Mən dəfələrlə bəyan etmişəm və bunu həyat və atılan addımlar da təsdiqləyir ki, Azərbaycan sosial dövlətdir. Bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı, onun qayğıları, onun problemləri, onun təhlükəsizliyi, onun xoşbəxtliyi dayanır.

Növbəti illərdə biz bütün bu istiqamətlər – iqtisadi islahatlar, sosial siyasət, enerji siyasəti, xarici siyasət üzrə ancaq və ancaq irəliyə gedəcəyik. Biz daha da güclü Azərbaycan, daha da güclü dövlət quracağıq ki, bu dövlətdə hər bir vətəndaş özünü rahat hiss etsin, sülh, əmin-amanlıq şəraitində yaşasın. Son on il ərzində sabitliyin və ictimai asayişin qorunması bax bu reallıqları şərtləndirdi. Azərbaycanda insanlar təhlükəsizlik şəraitində yaşayır və bu, bizi fərqləndirən cəhətlərdən biridir.

Bir sözlə, əziz həmvətənlər, əziz bacılar və qardaşlar! Gələcək inkişafımızla bağlı mənə və əminəm ki, sizdə heç bir şübhə yoxdur. Azərbaycan bundan sonra da inamlı inkişaf dövrünü yaşayacaqdır. Azərbaycan dövləti və mən prezident kimi Azərbaycanın milli maraqlarını müdafiə edəcəyəm, xalqın rifahını təmin edəcəyəm.

Mən bir daha sizə son on il ərzində mənə göstərdiyiniz böyük dəstəyə görə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Bir daha sizi əmin etmək istəyirəm ki, var gücümle doğma xalqımızın rifahı, dövlətimizin möhkəmləndirilməsi üçün çalışacağam. Biz birlikdə hələ böyük qələbələrə imza atacağıq.

Yaşasın müstəqil Azərbaycan Respublikası!

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ SEÇİLMİŞ İLHAM ƏLİYEVİN TƏNTƏNƏLİ ANDIÇMƏ MƏRASİMİ KEÇİRİLMİŞDİR

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş İlham Əliyevin Milli Məclisdə andiçmə mərasimi keçirilmişdir

Mərasimdə Azərbaycanın dövlət rəsmiləri, hökumətin üzvləri, Milli Məclisin deputatları və Prezidentin ailə üzvləri iştirak etmişlər.

Prezident İlham Əliyevi müşayiət edən fəxri kortej Azərbaycan Respublikası Prezidentinin andiçmə mərasiminin keçirildiyi Milli Məclisə yola düşdü.

2013-cü il oktyabrın 9-da Azərbaycanda keçirilən prezident seçkiləri ölkəmizin tarixinə mühüm hadisə kimi düşdü. Ölkə vətəndaşlarının səsvermədəki fəallığı seçkiləri müşahidə edən xarici ekspertlərin diqqətindən yayınmadı. Müşahidəçilərin hamısı bu amili yüksək qiymətləndirərək son illərdə ölkəmizdə demokratik proseslərin uğurla getdiyini, prezident seçkilərinin azad və şəffaf keçirildiyini bildirdilər.

Azərbaycan vətəndaşları yenidən öz səslərini İlham Əliyevə verdilər. Seçicilərin böyük əksəriyyətinin səs çoxluğu ilə qalib gələn İlham Əliyev növbəti 5 il müddətinə Prezident seçil-

di. Əslində, Azərbaycan xalqı son 10 ildə qazanılan böyük nailiyyətlərə, sürətli inkişafa və qazanılan uğurların davam etdirilməsinə səs verdi. Çünki son 10 ildə Azərbaycan dövlətinin siyasi və iqtisadi müstəqilliyi daha da möhkəmləndi, ölkəmizin dünyadakı nüfuzu artdı. Dövlətimizin başçısının uğurlu fəaliyyət modeli bütün dünyanın qabaqcıl ölkələri tərəfindən qəbul olundu. Prezident İlham Əliyev görkəmli dövlət xadimi kimi beynəlxalq miqyasda böyük nüfuz qazandı. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevrildi. Həyata keçirilən qlobal və regional layihələr ölkəmizin dünyaya inteqrasiyasını sürətləndirdi. Güclü xalq, güclü dövlət, güclü lider vəhdəti son 10 ildə müasir müstəqil Azərbaycanın devizinə çevrildi. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi inkişaf konsepsiyasını hər bir azərbaycanlı öz həyatında hiss etməyə başladı. Çünki Prezident İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi döv-

lət siyasətinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayandı.

Ümumxalq səsverməsi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş İlham Heydər oğlu Əliyevin andiçmə mərasimi açıq elan olundu.

Mərasim iştirakçıları Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi hərərətlə və sürəkli alqışlarla qarşıladılar.

Silahlı Qüvvələrin əsgərləri Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağını və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ştandartını (bayrağını) təntənəli marşın sədaları altında səhnəyə gətirdilər.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyə Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev və Konstitusiyə Məhkəməsinin hakimləri səhnəyə dəvət olundular.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyə Məhkəməsinin sədri Fərhad ABDULLAYEV çıxış edərək dedi:

– Hörmətli xanımlar və cənablar!

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyə Məhkəməsi 2013-cü il 19 oktyabr tarixli qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Prezidenti seç-

kilərinin yekunlarına dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəticələrini təsdiq edərək, cənab İlham Heydər oğlu Əliyevi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti elan etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş cənab İlham Heydər oğlu Əliyev Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 103-cü maddəsinə uyğun olaraq, Konstitusiyə Məhkəməsi hakimlərinin iştirakı ilə and içməyə dəvət olunur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV əlini Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının üzərinə qoyaraq and içdi:

– Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini həyata keçirərkən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına əməl edəcəyimə, dövlətin müstəqilliyini və ərəzi bütövlüyünü qoruyacağıma, xalqa ləyaqətlə xidmət edəcəyimə and içirəm!

Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndi.

Sonra Prezident müqəddəs Qurani-Şərifə əl basaraq and içdi:

– Əlimi Qurani-Şərifə basaraq and içirəm: Azərbaycan xalqının əsrlər boyu yaratdığı mil-

li mənəvi dəyərlərə və ənənələrə sadıq qalacağam, onları daim uca tutacağam.

Prezident İlham Əliyev təzim edərək Azərbaycanın dövlət bayrağını öpdü.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev andıçmə mərasimində geniş nitq söylədi.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN ANDIÇMƏ MƏRASİMİNDƏ NİTQİ

– Hörmətli xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, mənə yenidən böyük etimad göstərmiş, Prezident vəzifəsinə seçmiş doğma Azərbaycan xalqına dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Azərbaycan xalqını əmin etmək istəyirəm ki, mən bundan sonra da ölkəmizin hərtərəfli inkişafı, xalqımızın rifahı üçün əlimdən gələni əsirgəməyəcəyəm, doğma xalqımıza bundan sonra da sədaqətlə xidmət edəcəyəm.

Dünən Azərbaycanda Dövlət Müstəqilliyi Günü qeyd edilirdi. Hesab edirəm ki, prezident seçkiləri, seçkilərin nəticələri dövlət müstəqilliyinə xalq tərəfindən verilən növbəti qiymətdir. Prezident seçkiləri Azərbaycan xalqının iradəsini tam şəkildə əks etdirmişdir. Seçkilər şəffaf, ədalətli, azad şəkildə keçirilmişdir və seç-

kilərin nəticələri Azərbaycan xalqının iradəsini əks etdirir. Beləliklə, Azərbaycan xalqı son on il ərzində görülmüş işlərə öz yüksək qiymətini vermişdir.

On il bundan əvvəl birinci dəfə prezident vəzifəsinə seçiləndə söz vermişdim ki, əgər xalq mənə etimad göstərsə, mən ulu öndər Heydər Əliyev siyasətinə sadıq qalacağam. Şadam ki, on il ərzində qarşıda duran bütün vəzifələr uğurla icra edildi. Hesab edirəm ki, prezident seçkilərində Azərbaycan xalqının mütləq əksəriyyətinin öz səsini bu siyasətə verməsi bir daha onu göstərdi ki, son on il ərzində verilən bütün vədlər icra edildi. Azərbaycan xalqı görülmüş işlərə öz qiymətini, öz səsini verdi. Eyni zamanda, bu səsvermədə gələcəklə bağlı öz fikirlərini, arzularını ifadə etdi.

Əminəm, Azərbaycan xalqında qəti inam vardır ki, Azərbaycan bundan sonra da yalnız və yalnız inkişaf yolu ilə gedəcəkdir. Çünki son on ilin tarixi bunu deməyə əsas verir. On ildə Azərbaycanda sabitlik qorundu. Biz Müstəqillik Gününü qeyd edərkən bir daha müstəqilliyimizin ilk illərinə qayıdırıq və görürük ki, sabitlik pozulduqda heç bir inkişafdan söhbət gedə bilməz.

Əfsuslar olsun ki, müstəqilliyimizin ilk illəri çox ağır keçmişdir, Azərbaycan böyük fəlakətlərlə üzləşmişdir. Demək olar ki, gənc müstəqil dövlət uçurum kənarında idi. Heydər Əliyev siyasəti, onun qətiyyəti, xalqın ona olan inamı bu ağır vəziyyətdən xalqımızı, dövlətimizi çıxara bilmişdir və ondan sonra Azərbaycan inkişaf yoluna qədəm qoymuşdur.

Ona görə sabitliyin qorunması son on il ərzində prioritet məsələ kimi daim gündəlikdə idi. Sabitliyin qorunmasında əlbəttə ki, dövlət siyasəti xüsusi rol oynayır, eyni zamanda, xalqla iqtidar arasındakı birlik bax bu sabitliyin təmin edilməsində əsas rol oynamışdır.

Biz Azərbaycanı bütün risklərdən, təhlükələrdən qoruya bildik. Son on il ərzində bölgədə və dünyada baş vermiş hadisələr bizim hamımızın yaxşı xatirindədir. Qanlı toqquşmalar, müharibələr, inqilablar, siyasi, iqtisadi, maliyyə böhranları – bütün bunlar bizim ətrafımızda baş verən hadisələr idi. Biz öz siyasətimizlə, qətiyyətimizlə Azərbaycan xalqını və Azərbaycan dövlətini bu bəlalardan qoruya, müdafiə edə bilmişik. Beləliklə, son on il ərzində də Azərbaycan xalqı sülh, əmin-amanlıq, təhlükəsizlik şəraitində yaşamışdır.

Təhlükəsizlik, sabitlik olmadan heç bir inkişafdan söhbət gedə bilməzdi. Ona görə son on il ərzində bütün istiqamətlər üzrə aparılan islahatlar, irəli sürülmüş təşəbbüslər ölkəmizi daha da gücləndirmişdir və beləliklə, Azərbaycanın inamlı inkişaf dinamikası saxlanılmışdır.

Bu on ildə Azərbaycanda ictimai-siyasi proseslər müsbət istiqamətdə getmişdir. Azərbaycan demokratiya yolu ilə uğurla addımlamışdır və seçkilərin nəticələri, seçki prosesinin yüksək səviyyədə keçməsi demokratiyanın tən-

tənəsidir. Azərbaycanda bütün azadlıqlar təmin edilmişdir. Siyasi azadlıqlar, söz azadlığı, mətbuat azadlığı, sərbəst toplaşmaq azadlığı, vicdan azadlığı təmin edilmişdir. Azərbaycanda bütün demokratik proseslər müsbət istiqamətdə getmişdir. Son on il ərzində iqtisadi uğurlarla bərabər, siyasi islahatların aparılması da ölkəmizin uğurlu inkişafını şərtləndirmişdir.

Azərbaycanda son on il ərzində dinlərarası, millətlərarası münasibətlər artıq dünya üçün bir örnək olmuşdur. Azərbaycanda keçirilən çoxsaylı beynəlxalq tədbirlər, forumlar, konfranslar Azərbaycanı dünyada tolerantlıq məkanı, dözümlülük, multikulturalizm mərkəzi kimi təqdim etmişdir. Bu, bizim həyat tərzimizdir, eyni zamanda, bizim siyasətimizdir. Artıq Azərbaycanın bu sahədəki təcrübəsi öyrənilir. Bu gün Azərbaycan dünya miqyasında bu istiqamətdə aparılan siyasətlə seçilən, fərqlənən ölkələrdən biridir. Bir sözlə, demokratiya, insan hüquqları, hüquqi dövlət quruculuğu ilə bağlı bütün addımlar ölkəmizi daha da gücləndirmiş və dinamik inkişafa imkan vermişdir.

Son on il ərzində bizim beynəlxalq əlaqələrimiz böyük dərəcədə güclənmişdir, genişləndirilmişdir. Azərbaycan son on il ərzində 39 ölkədə səfirlik açmışdır və hazırda səfirliklərin sayı 57-yə çatmışdır. On ildə 28 ölkə Azərbaycanda öz səfirliyini açmış və beləliklə, Azərbaycanda xarici ölkələrin səfirliklərinin sayı 53-ə çatmışdır. Beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərdə Azərbaycan öz prinsiplial mövqeyini daim müdafiə edir və qoruyur. Biz on ildə bir neçə mötəbər beynəlxalq təşkilatın üzvü olmuşuq və bu təşkilatlarda öz maraqlarımızı müdafiə edirik.

Eyni zamanda, ikitərəfli formatda aparılan xarici siyasət uğurlu olmuşdur. Bizim dostlarımızın sayı artır. Azərbaycan ilə əməkdaşlıq etmək istəyənlərin sayı artır. Azərbaycan dünyada öz prinsiplial mövqeyi ilə seçilir. Azərbaycan etibarlı tərəfdaş kimi tanınır. Bizim sözüümüzün imzamız qədər qüvvəsi vardır. Nəzərə alsaq ki, bizə qarşı həm dünya erməniliyi, eyni zamanda, Azərbaycanın uğurlarını qəbul etmək istə-

məyən, bunu həzm edə bilməyən qüvvələr daim kampaniya aparır, bu inamı qazanmaq o qədər də asan məsələ deyildi.

Ancaq bizim siyasətimiz, addımlarımız, xoş niyyətimiz və xarici siyasətimizin əməkdaşlıq üzərində qurulması bizə böyük dostlar düşərgəsi qazandıra bilmişdir. Təsədüfi deyildir ki, Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasına 155 ölkənin dəstəyi ilə üzv seçilmişdir. Bu, bizim böyük siyasi, diplomatik qələbəmizdir, müstəqil Azərbaycanın böyük uğurudur. Hazırda Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasında sədrlik edir və son iki il ərzində biz bu təşkilatda öz prinsipial mövqeyimizlə, ədalətli addımlarımızla və beynəlxalq hüquqa olan hörmətimizlə daha da böyük nüfuz qazana bilmişik.

Xarici siyasətlə bağlı təşəbbüslərimiz, eyni zamanda, bizim iqtisadi imkanlarımızı da artırır. Çünki hazırda Azərbaycanın iqtisadi inkişafı, o cümlədən xaricə qoyulan investisiyaları ilə də bağlı olacaqdır. Belə olan halda dünyada nə qədər çox dostlarımız olsa, bizim iqtisadi inkişafımız o qədər də uğurlu olacaqdır.

Xarici siyasətimizin prioriteti təbii ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsidir. Əfsuslar olsun ki, bu illər ərzində münaqişə həllini tapmamışdır. Bunun başlıca səbəbi Ermənistanın riyakar siyasətidir, qeyri-konstruktiv mövqeyidir və əfsuslar olsun ki, beynəlxalq birliyin, bu məsələ ilə bilavasitə məşğul olan tərəflərin biganəliyidir. Beynəlxalq hüquq normaları 20 ildən artıqdır ki, kobudcasına pozulur. BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsi icra edilmir, işğalçı ölkəyə təzyiq göstərilir. Belə olan halda əlbəttə ki, bizim birtərəfli qaydada aparılan diplomatik söylərimiz uğur gətirə bilməzdi.

Dağlıq Qarabağ əzəli Azərbaycan torpağıdır, Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir. Bütün dünya Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanıyır. Azərbaycanın mövqeyi birmənalıdır, ədalət, tarixi həqiqət üzərində qurulubdur. Bizim əzəli torpağımız olan Dağlıq Qarabağ bu gün siyasi və hüquqi cəhətdən də Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir. Ərazi bütövlüyü

məsələlərində heç bir güzəştdən söhbət gedə bilməz. Heç vaxt Azərbaycan öz ərazisində ikinci qondarma erməni dövlətinin yaradılmasına imkan verməyəcək, icazə verməyəcəkdir. Bizim birmənalı mövqeyimiz bir daha demək istəyirəm ki, tarixi ədalətə və beynəlxalq hüquq normalarına söykənir. Eyni zamanda, son 10 il ərzində münaqişənin həlli üçün atılan addımlar, beynəlxalq təşkilatlarda qəbul edilmiş qərarlar təbii ki, bizim mövqeyimizi daha da möhkəmləndirir. Son 10 il ərzində bir neçə mötəbər təşkilat Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı ədaləti əks etdirən qətnamələr qəbul etmişdir. Onların arasında İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası, Qoşulmama Hərəkatı və digər təşkilatlar vardır. Hesab edirəm ki, bizim bu istiqamətdə söylərimiz davam etdiriləcəkdir. Çünki bir halda, bilavasitə bu qətnamələr münaqişənin həllinə gətirib çıxarmır, eyni zamanda, biz hüquqi bazamızı daha da möhkəmləndirməliyik. Artıq bu qətnamələr və sadaladığım bu təşkilatlarda cəmləşən ölkələr dünya birliyinin mütləq əksəriyyətini təşkil edir. Beləliklə, dünya birliyinin mütləq əksəriyyətinin mövqeyi birmənalıdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü heç bir şübhə doğurmur və bu münaqişə yalnız ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Biz bundan sonra da siyasi və diplomatik söylərimizi artıracayıq, bundan sonra da Ermənistanı təcrid edilmiş vəziyyətdə saxlayacağıq. Öz siyasi və regional təşəbbüslərimizlə, iqtisadi təşəbbüslərlə daha da böyük təzyiq göstərməliyik. Eyni zamanda, bizim bu məsələ ilə bağlı diplomatiyamız bundan sonra da hücum diplomatiyası olacaqdır. Çünki haqq-ədalət, beynəlxalq hüquq bizim tərəfimizdədir. Mən heç şübhə etmirəm ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcəkdir. Bununla bərabər, Azərbaycan nə qədər güclü olarsa, bu məsələ bir o qədər də tez öz həllini tapar. Bu məqsədlə Azərbaycanda həm iqtisadi islahatlar, eyni zamanda, ordu quruculuğu son 10 il ərzində böyük templərlə aparılmışdır.

Hərbi büdcəmiz 20 dəfədən çox artmışdır. Azərbaycan Ordusu bu gün dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Son on il ərzində alın-

mış silah-sursat, hərbi texnika Ermənistan ilə Azərbaycan arasındakı hərbi balansını artıq pozmuşdur. Bizim üstünlüyümüz dəfələrlə ölçülür. Eyni zamanda, Azərbaycanda son 10 il ərzində əvvəlki illərdə olmamış hərbi sənaye kompleksi yaradılmışdır. Bu gün onlarla zavod fəaliyyət göstərir, 750 adda hərbi təyinatlı məhsul istehsal edilir. Beləliklə, biz həm yeni istehsalat sahələri yaradıırıq, eyni zamanda, xarici silah bazarlarından asılılığımızı azaldırıq. Hesab edirəm ki, növbəti illərdə biz ordu quruculuğu istiqamətində daha da böyük addımlar atacağıq, ordumuzu daha da gücləndirəcəyik. Əminəm ki, bu amillər, diplomatik səylər və ümid edirəm ki, böyük dövlətlərin bu məsələyə münasibəti problemin həllinə gətirib çıxaracaqdır. Bir daha demək istəyirəm, məndə zərrə qədər şübhə yoxdur ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcəkdir. Məsələ ondadır ki, biz bunu tezliklə həll etmək istəyirik. Əlbəttə ki, bu məsələ beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri üzərində öz həllini tapmalıdır.

Daha da güclü orduya malik olmaq üçün əlbəttə ki, Azərbaycanda bundan sonra da iqtisadi islahatlar davam etdiriləcəkdir. İqtisadi inkişaf templərinə görə son 10 il ərzində Azərbaycan qədər inkişaf edən ikinci ölkə olmamışdır. Əminəm ki, son on il ərzində əldə edilmiş nailiyyətlərimiz beynəlxalq ekspertlər tərəfindən ciddi şəkildə təhlil ediləcəkdir. On ildə Azərbaycan iqtisadiyyatı 3,4 dəfə artmışdır. Əgər ilk illərdə bu artım daha çox neft amili sayəsində olmuşdusa, hazırda qeyri-neft sektorunun inkişafı bu artımı təmin edir və gələcəkdə də təmin edəcəkdir.

Son on il ərzində Azərbaycanda 1 milyon 200 min yeni iş yeri açılmışdır ki, onlardan 900 mini daimi iş yeridir. İşsizlik kimi ciddi problemin böyük hissəsi demək olar ki, həllini tapmışdır. İşsizliyin səviyyəsi təxminən 5 faiz civarındadır. Ancaq elə etməliyik ki, biz növbəti illərdə işsizliyi tamamilə aradan götürək. İki regional beşillik proqram icra edilmişdir. Bölgələr abadlaşdı, canlandı. Bölgələrdə infrastruktur yaradıldı və regional proqramların icrası nəticəsində bölgələrlə paytaxt arasında fərq azaldı.

Son on il ərzində ölkə iqtisadiyyatına 150 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur və bu sərmayənin təxminən yarısı xarici sərmayədir. Bu, bir tərəfdən onu göstərir ki, Azərbaycan xarici investitorlar üçün cəlbedici ölkə olaraq qalır. Eyni zamanda, yerli investisiyalar da artır. Əlbəttə ki, yerli investisiyaların strukturunda daxili sərmayə üstünlük təşkil edir. Ancaq yerli özəl sektor da bu işlərə fəal qoşulubdur. Azərbaycanda gözəl investisiya iqlimi vardır. Azərbaycanda çox uğurlu iqtisadi inkişaf müşahidə olunur.

Son on il ərzində yoxsulluqla bağlı tədbirlərimiz gözəl nəticələrə gətirib çıxarmışdır. On il ərzində Azərbaycanda yoxsulluq təxminən 10 dəfə – 49 faizdən 5,5 faizədək azalmışdır. Bu, əlbəttə ki, iqtisadi islahatların uğurlu olmasından xəbər verir. Eyni zamanda, Azərbaycan sosial dövlət kimi öz sözünü demişdir. Çünki köklü iqtisadi islahatlar bir çox hallarda sosial problemlərlə müşahidə olunur. Ölkə iqtisadiyyatı arta, ancaq vətəndaşların sosial durumu pisləşə bilər. Biz Azərbaycanda bunun tam əksini görürük. Azərbaycanda güclü və ciddi iqtisadi islahatlar düşünülmüş sosial siyasətlə tamamlanır. Sosial məsələlərin həlli üçün böyük vəsait ayrılır. Son 10 il ərzində orta maaş 5,6 dəfə, orta pensiya 9,2 dəfə artmışdır. Sosial infrastrukturun yaradılması üçün böyük vəsait səfərbər edilmişdir. Son 10 il ərzində Azərbaycanda 2700 məktəb, 500-ə yaxın xəstəxana, 35 olimpiya mərkəzi tikilmişdir, tarixi abidələrimiz bərpa edilmişdir. Bir sözlə, sosial siyasət bundan sonrakı illərdə də prioritet olaraq qalacaq, iqtisadi sahədə uğurlar əminəm ki, bundan sonra da davam edəcəkdir. Bizim xarici dövlət borcumuz çox aşağı səviyyədədir – təxminən ümumi daxili məhsulun 7-8 faizini təşkil edir. Dünya miqyasında bu, ən yaxşı göstəricilərdən biridir.

Azərbaycan investisiya qoyuluşu üçün çox gözəl ölkəyə çevrilibdir və növbəti illərdə investisiya qoyuluşu davam edəcəkdir. Biz son on il ərzində valyuta ehtiyatlarımızı bir neçə dəfə artırma bilmişik. Baxmayaraq ki, biz, eyni zamanda, böyük infrastruktur layihələrinə Dövlət Neft Fondundan vəsait götürürük, hazırda Azərbaycanın valyuta ehtiyatları 50 milyard dollara yaxındır. Bu, onu göstərir ki, iqtisadi və sosial

siyasət bir-birini tamamlayır. Eyni zamanda, bizim iqtisadi siyasətimiz güclü zəmin üzərində qurulub. Biz xarici borcdan asılı deyilik. Baxmayaraq ki, bəlkə bu gün Azərbaycana borc vermək üçün təşkilatlar növbəyə düzülür, buna ehtiyac yoxdur. Biz hər şeyi düşünülmüş şəkildə edirik, iqtisadi siyasətimizi elə aparırıq ki, bu siyasət dayanıqlı inkişafa xidmət göstərsin. İldən-ildən artan valyuta ehtiyatlarımız, açılan yeni iş yerləri, sosial müdafiə məsələlərinin həlli bizim müstəqilliyimizin nə qədər güclü olmasını göstərir.

Biz öz gücümüzdə arxalanırıq, Azərbaycan xalqının istedadına, zəhmətinə güvənirik. Ona görə Azərbaycan dünya miqyasında hətta böhranlı illərdə uğurla inkişaf etmişdir. Bəziləri xüsusilə əvvəlki illərdə bizim uğurlarımızı neft amili ilə bağlamaq istəyirdilər. Amma hazırda həyat və bizim nəticələr göstərir ki, əgər neft amilinin əvvəllər rolu olubsa, indi bu rol o qədər də böyük deyildir.

Əsas uğurlarımızın səbəbi düşünülmüş siyasətdədir. Burada müstəqil xarici siyasət öz rolunu oynayır. Cəsarətli siyasətimiz uğurlarımızı şərtləndirə bilib. Bütün beynəlxalq aparıcı qurumlar iqtisadi inkişafı ilə bağlı Azərbaycanı nümunəvi ölkə kimi qiymətləndirir və öz reytinglərində yüksək yerlərə layiq görürlər. Dünyanın aparıcı iqtisadi qurumu olan Davos Dünya İqtisadi Forumu rəqabətqabiliyyətliliyinə görə Azərbaycanı 39-cu yerə layiq görüb. Bu, Azərbaycanda iqtisadi sahədə aparılan ciddi islahatların nəticəsidir. Bu islahatlar davam etdiriləcəkdir. Azərbaycan dünya iqtisadiyyatının bir parçasıdır, eyni zamanda, biz öz daxili bazarımızı qoruyuruq və qoruyacağıq. Biz daxili istehsalçılara daha da əlverişli şərait yaradıırıq və yaradacağıq.

Son on il ərzində sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı böyük addımlar atılmışdır. On ildə bir milyard manat dəyərində güzəştli kreditlər verilmişdir. Bu kreditlər iqtisadiyyatın real sektoruna yönəldilmişdir və iş yerlərinin açılması, yerli istehsalın artırılması, idxaldan asılılığın azaldılması məqsədləri güdülürdü. Belə olan halda sahibkarlığın inkişafının, orta təbəqənin yaradılma-

sının, yoxsulluğun azaldılmasının – bütün bu məsələlərin təməlinə bizim düşünülmüş iqtisadi siyasətimiz və siyasi xəttimiz dayanır.

Sənayeləşmə ilə bağlı məsələlər öz həllini tapmışdır. Beləliklə, ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi istiqamətində hesab edirəm ki, on il ərzində çox böyük addımlar atılmışdır və bu siyasət davam etdiriləcəkdir. Son on il ərzində Azərbaycan bizim üçün yeni olan sahələrə investisiya qoymağa başlamışdır. Azərbaycan kosmik dövlətlərin sırasına daxil edilmişdir. Bəlkə on il bundan əvvəl bu barədə danışmağa belə heç kimin fikri yox idi. Ancaq bu gün bu realıq onu göstərir ki, siyasi iradə, peşəkar kadrlar və düzgün iqtisadi siyasət olan yerdə istənilən məsələ öz həllini tapa bilər.

Bu gün bizim peykimiz – «Azerspace-1» artıq Azərbaycanı kosmik dövlət kimi dünyada tanıtdırır. Kosmik sənayenin inkişafı sürətlə gedəcəkdir. Dövlət əlbəttə ki, öz sözünü deyir və deyəcəkdir. Burada dövlət vəsaiti əsas rol oynayır.

Enerji siyasətimizdə son 10 il ərzində tarixi hadisələr baş vermişdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin neft strategiyası bu gün tam şəkildə reallaşmışdır. Bu strategiyanın davamı üçün yeni təşəbbüslər irəli sürülməlidir. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri 2006–2007-ci illərdə istifadəyə verilmişdir. Beləliklə, ilk dəfə olaraq Xəzər dənizinin neft-qaz ehtiyatları dünya bazarları ilə birləşmişdir. Dəhliz yaradılmışdır ki, bu dəhlizdən indi biz və qonşularımız istifadə edirik. O dəhliz ki, onun üzərində strateji əhəmiyyətə malik olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi icra edilir. Bu layihənin də təşəbbüskarı Azərbaycan olmuşdur. Əsas maliyyə yükünü də Azərbaycan öz üzərinə götürmüşdür. Ona görə, enerji siyasətimizlə bağlı olan təşəbbüslər və reallaşan layihələr çoxdan regional çərçivələrdən çıxıb və bu gün Azərbaycan global enerji bazarında çox etibarlı, ciddi ölkə kimi tanınır. Bizim qərarlarımız, Bakıda verilən qərarlar enerji təhlükəsizliyi məsələlərində həlledici rol oynayır. Biz bunu bilirik. Bu reallığı öz siyasətimizlə, cəsarətli addımlarımızla və müstəqil siyasətlə biz yaratmış

şiq. İki neft və qaz kəmərinin tikintisi demək olar ki, bölgədə yeni enerji xəritəsini yarada bilmişdir. Bu gün enerji xəritəsinin yaradılması, o xəritəyə düzəlişlərin edilməsi məsələləri də Azərbaycanca həll olunur.

Son illər ərzində Azərbaycanda yeni qaz yataqları kəşf edilmişdir. Bu yataqların kəşfi artıq Azərbaycanı dünya miqyasında böyük qaz ölkəsi kimi təqdim edir. Bizim təsdiq edilmiş qaz ehtiyatlarımız təxminən üç trilyon kubmetrə bərabərdir.

Azərbaycan bu sahədə bundan sonra ən azı 100 il ciddi oyunçu kimi öz rolunu oynayacaq, ölkəmizin siyasi və iqtisadi maraqlarını təmin edəcəkdir.

Keçən il və bu il neft-qaz strategiyamızın reallaşması üçün də iki önəmli hadisə baş vermişdir. Keçən il TANAP layihəsinə, bu il isə Trans-Adriatik boru kəməri layihəsinə start verildi. Bunlar dünya miqyaslı, strateji əhəmiyyətə malik olan layihələrdir. Bu layihələrin təşəbbüskarı Azərbaycandır. Bu layihələrin icrası üçün Azərbaycan həlledici sözə malikdir. Bizim təşəbbüslərimiz və ardıcıl siyasət, müstəqil siyasət bax, bu reallıqları yaradır. Bu reallıqlar Azərbaycan dövlətinə və xalqına onilliklər bundan sonra da xidmət edəcək, bizim iqtisadi müstəqilliyimizi təmin edəcəkdir. İqtisadi müstəqillik olmadan siyasi müstəqillikdən söhbət belə gedə bilməz. Biz ətrafda baş verən hadisələrə baxırıq, izləyirik, dünyada baş verən hadisələrə biganə qalmırıq. Görürük, o ölkələrdə ki, iqtisadi müstəqillik yoxdur, o ölkələr şantaj obyektinə çevrilir, o ölkələrə təzyiqlər göstərilir və o təzyiqlər nəticə verir. O ölkələr demək olar ki, xahiş edən ölkələr sırasındadır. Azərbaycan heç kimdən heç nə xahiş etməmişdir, etmir və etməyəcəkdir. Biz müstəqil siyasət aparırıq. Müstəqil siyasətin təməlinə iqtisadi müstəqillikdir. İqtisadi müstəqilliyin yaradılması mənim üçün Prezident kimi ən vacib məsələlərdən biri idi. Çünki mən 10 il bundan əvvəl çox yaxşı başa düşürdüm ki, əgər biz buna nail olmasaq Azərbaycan gələcəkdə böyük problemlərlə üzləşə bilər. Dünyada ikili standartlar təcrübəsi artıq heç kimə sirr deyildir. Bu barədə daha

danışmağa da dəyməz. Çünki bu, bir aksiomadır.

Təsəvvür edin, əgər iqtisadi müstəqilliyimiz olmasaydı, bizə hansı qərarları qəbul etdirərdilər. İqtisadi müstəqillik, güclü ordu potensialı, cəsarətli, birmənalı siyasət, milli maraqlarımızın qorunması – bu amillər bizi problemlərdən qoruya bildi. Azərbaycanın gələcəkdə uğurlu inkişafı üçün bütün bu amillər daha da güclənməlidir. Biz bunu edəcəyik. Növbəti beş ildə mən Prezident kimi bunu təmin edəcəyəm. Əlbəttə, bu gün neft strategiyasının icrası nəticəsində beynəlxalq, regional əməkdaşlıq da yeni bir formada özünü göstərməkdədir. Regional və beynəlxalq əməkdaşlıqda Azərbaycan, bir daha demək istəyirəm ki, bundan sonra da etibarlı tərəfdaş kimi öz rolunu oynayacaqdır. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, bizim xarici siyasətimizlə bağlı bütün təşəbbüslər əməkdaşlıq, dostluq üzərində qurulubdur. Bir-birinin işinə qarışmamaq, bir-birinə hörmət etmək, bu, həm beynəlxalq hüquq normalarına uyğundur, eyni zamanda, normal insani davranışa da uyğun olan siyasətdir.

Son on il ərzində sənayenin inkişafı ilə bağlı önəmli hadisələr baş vermişdir. Artıq ağır sənayenin inkişafı ilə bağlı böyük layihələr icra edilmişdir. Növbəti illərdə əminəm ki, bu istiqamət prioritet olacaqdır. Çünki Azərbaycanın uğurlu inkişafı, eyni zamanda, demoqrafik göstəricilərdə də özünü büruzə verir. Bunu mən böyük sevinc hissi ilə qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycanda son on il ərzində əhali artmışdır. On il əvvəl əhalimiz 8,3 milyon idi. Hazırda 9,4 milyondur. On ildə əhali bir milyon yüz min artmışdır. Demoqrafiya özlüyündə gələcəkdə böyük rol oynayacaqdır. Demoqrafik inkişaf, eyni zamanda, güclü iqtisadiyyatla tamamlanmalıdır. Çünki demoqrafik inkişaf o halda müsbət amildir ki, iqtisadiyyat buna imkan verir. Biz bəzi ölkələrin problemlərini bilirik. Bəzi ölkələrdə demoqrafik tənəzzül müşahidə olunur və o ölkələr xüsusi proqramlar tətbiq edirlər. Bəzi ölkələrdə isə demoqrafik inkişaf o qədər sürətlidir ki, ölkə iqtisadiyyatı buna dözmür. Ona görə bizim iqtisadiyyatımız və xüsusilə növbəti illərdə kənd təsərrüfatı və ağır sənaye ilə bağlı olan təşəbbüslərimiz, o cümlədən demoqrafik amil

də hesablanmalıdır. Bizim iqtisadi imkanlarımız əhalinin artımını daim üstələməlidir.

Son on il ərzində Azərbaycanda böyük enerji potensialı yaradılmışdır. On dörd elektrik stansiyası yaradılmışdır ki, əgər o stansiyalar tikilməsəydi, hazırda Azərbaycanda bu qədər müəssisə fəaliyyət göstərə bilməzdi. Deyə bilərəm ki, bizim ümumi generasiya gücümüz hazırda altı min meqavat səviyyəsindədir. Onun təxminən 45 faizi son on il ərzində yaradılmışdır. Bu gün Azərbaycan xarici bazarlara elektrik enerjisini ixrac edir. On il bundan əvvəl idxal edirdi. Bu gün biz təbii qazı ixrac edirik. On il bundan əvvəl idxal edirdik və demək olar ki, böyük problemlər yaranmışdı. Yəni, bu on il ərzində energetika sektorunda bütövlükdə böyük nailiyyətlər əldə edilmişdir və əminəm ki, növbəti illərdə bu müsbət meyillər davam edəcək, çünki bizim konkret proqramımız, planlarımız vardır.

İqtisadiyyatın hər bir sahəsinin inkişafı ilə bağlı olan bu proqramlar əminəm ki, icra ediləcəkdir. Mən növbəti beş il ərzində ölkə qarşısında duran vəzifələrlə bağlı dəfələrlə ictimaiyyətə öz fikirlərimi çatdırmışam. Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, növbəti beş il ərzində biz ölkəmizin uğurlu inkişaf tempini saxlamalıyıq, artırmalıyıq.

Əsas prioritet məsələ əlbəttə ki, ərazi bütövlüyümüzün bərpasıdır. Bu, ən başlıca vəzifədir, bizim üçün ən ağırlı problemdir. Biz hamımız çalışmalıyıq ki, növbəti illərdə bu məsələni beynəlxalq hüququn ədalətli norma və prinsipləri üzərində həll edək.

İqtisadi gücümüz bizim tərəfimizdədir. Haqq-ədalət, tarixi həqiqət bizim mövqeyimizi müdafiə edir. Bu gün Azərbaycan büdcəsi Ermənistan büdcəsindən 10 dəfə böyükdür, hərbi xərclər 10 dəfə çoxdur, əhali isə beş dəfə artıqdır. Biz növbəti beş il ərzində bu münaqişənin həlli üçün öz ardıcıl siyasətimizi davam etdirəcəyik. İlk növbədə, dövlət siyasəti aparılacaqdır. İctimai qurumlar da bu işlərdə çox böyük fəallıq göstərirlər. Xocalı soyqırımını soyqırım kimi dünyada tanıtdırmaq üçün artıq gözəl imkanlar vardır. Bir neçə ölkə Xocalı soyqırımını soyqırımını kimi tanıyıb. Bu proses davam etməlidir.

Ermənistanı bütün regional layihələrdən təcrid etməliyik, etmişik, edəcəyik. Maksimum çalışmalıyıq ki, Ermənistan iqtisadiyyatı bundan da ağır vəziyyətə düşsün, orada depopulyasiya bundan da yüksək templərlə davam etsin. Beləliklə, biz münaqişənin həlli üçün bütün əsas şərtləri təmin etməliyik. Son illərin təcrübəsi onu göstərir ki, biz düzgün yoldayıq və Ermənistan məcbur olub açıq şəkildə etiraf edir ki, öz təhlükəsizliyini özü təmin edə bilmir. Əslində etiraf edir ki, Azərbaycandan, güclü Azərbaycan dövlətindən qorxur, Azərbaycan qarşısında acizdir. Ermənilər tərəfindən son 20 il ərzində yaradılan mif ki, erməni ordusu güclü ordudur, erməni iqtisadiyyatı güclü iqtisadiyyatdır, bu mif tamamilə dağıdılıb, bu mifdən əsər-əlamət qalmayıb. Bu gün güclü Azərbaycan dövləti Ermənistan rəhbərliyinə də ciddi mesaj göndərir: Siz öz xalqınızın gələcəyini, Ermənistanın müstəqil ölkə kimi yaşamasını düşünürsünüzsə, düzgün addım atın. Sizə aid olmayan torpaqlardan çıxın və biz ədaləti bərpa etməliyik. Münaqişənin həlli bir daha demək istəyirəm ki, prioritet məsələdir. Bu məsələ tam şəkildə öz həllini tapmalıdır. Hər hansı bir yarımçıq variant müvəqqəti variant kimi yalnız qəbul edilə bilər. Münaqişənin tam şəkildə həll edilməsi, əminəm ki, olacaqdır və ilk növbədə, əlbəttə, erməni işğalçı qüvvələri işğal edilmiş torpaqlardan çıxarılmalıdır. Ondan sonrakı mərhələlərdə azərbaycanlılar Dağlıq Qarabağa qayıtmalıdırlar. Şuşada, Xankəndidə Azərbaycan bayrağı qaldırılmalıdır və əminəm ki, belə də olacaqdır. Mən qeyd etmək istəyirəm ki, strateji hədəf kimi azərbaycanlılar bütün tarixi torpaqlara qayıtmalıdırlar. Mən əminəm ki, biz buna nail olacağıq. Əlbəttə ki, bu strateji hədəf vaxt aparacaqdır. Ancaq bizim cəmiyyətimiz, gənc nəsil, bütün vətənpərvər insanlar bu amalla yaşamamalıdır ki, biz tarixi ədaləti bərpa edək.

Digər prioritetlər haqqında bir neçə kəlmə demək istərdim. Xarici siyasətimiz davam etdiriləcəkdir. Azərbaycan bundan sonra da prinsipi- al mövqe nümayiş etdirəcək və üzv olduğumuz təşkilatlarda, beynəlxalq təşkilatlarda öz mövqeyimizi müdafiə edəcəyik. Əməkdaşlıq etdiyimiz təşkilatlarla münasibətləri bundan sonra da

ancaq bərabər hüquqlu, bir-birinin işinə qarışmaq və qarşılıqlı hörmət əsasında quracağıq. Çalışacağıq ki, dünyada dostlarımızın sayı çoxalsın və bu məqsədlərə nail olmaq üçün iqtisadi amillərdən də istifadə etməliyik. Bu gün dünyada xarici investorlar üçün şərait yaradılır, onlar dəvət edilirlər və bir çox ölkələr istəyirlər öz iqtisadi vəziyyətlərini xarici investisiyalar hesabına yaxşılaşdırsınlar. Bizim isə iqtisadi siyasətimiz, əksinə, xarici bazarlara investisiya qoymaqdan ibarətdir. Çünki biz gələcəkdə daxili investisiyaları o qədər də artırma bilməyəcəyik. İqtisadi qanunlar da buna imkan verməyəcəkdir. Ona görə iqtisadi amildən istifadə edib dünyada daha çox dost qazanmaq xarici siyasətlə bağlı prioritet məsələlərdən biridir.

İqtisadi sahədə şaxələndirmə siyasəti aparılır, aparılacaqdır. Çalışmalıyıq ki, növbəti on il ərzində qeyri-neft iqtisadiyyatımız iki dəfə artsın. Bu hədəf artıq bir il bundan əvvəl qarşıya qoyulmuşdur. Hesab edirəm ki, buna nail olmaq üçün kifayət qədər imkanlar vardır. Bu ilin göstəriciləri bunu deməyə əsas verir. Bu il qeyri-neft sektorumuz on faizdən çox artmışdır. Əgər biz hər il qeyri-neft sektorumuzu on faizdən çox artırma bilsək, o hədəfə çatacağıq.

Əlbəttə ki, bu faizlər, bu rəqəmlər mütləq hədəf deyildir. Əsas məsələ ondan ibarətdir ki, biz bu hədəflərə çatsaq Azərbaycan iqtisadiyyatı daha da güclənəcək və dayanıqlığını daha da möhkəmləndirəcək, neft amilindən asılılığını daha da azaldacaq və iş yerlərinin açılmasına daha da yaxşı imkanlar yaradılacaqdır.

Sosial siyasətlə bağlı bizim mövqeyimiz həmişədir ki, məlumdur. Son 10 ilin təcrübəsi deməyə əsas verir ki, cəmiyyətdə bu məsələ ilə bağlı heç bir şübhə yoxdur, olmayacaqdır. Yoxsulluğun azaldılması, yoxsulluq şəraitində yaşayanların yaşayış səviyyəsinin yaxşılaşdırılması və digər sosial proqramlar icra ediləcək, sosial infrastrukturun yaradılması davam etdirilməlidir. Hələ ki, buna böyük ehtiyac vardır.

Sənayeləşmə ilə bağlı bizim siyasətimiz əminəm ki, növbəti illərdə daha da böyük nə-

ticələrə gətirib çıxaracaqdır. Ağır sənayenin inkişafı üçün gözəl imkanlar vardır. Artıq texnoparklar, sənaye zonaları yaradılır. Dövlət əlbəttə ki, burada aparıcı rolunu ilkin mərhələdə oynamalıdır, oynayacaqdır. Özəl sektor da bu işlərə qoşulur. Azərbaycanda istehsal oluna biləcək bütün məhsullar Azərbaycanda istehsal olunmalıdır.

Ərzaq təhlükəsizliyi tam şəkildə təmin edilməlidir. Biz son 10 il ərzində bu istiqamətdə böyük nailiyyətlərə imza atdıq. Bu gün bir çox əsas qida məhsulları Azərbaycanda istehsal olunur. Biz növbəti 5 il ərzində elə etməliyik ki, əsas ərzaq məhsulları 100 faiz Azərbaycanda istehsal olunsun. Bunu etmək üçün imkan da, konkret təkliflər də vardır və vəsait də nəzərdə tutulacaqdır.

Kənd təsərrüfatı ilə bağlı tədbirlər bundan sonra da aparılacaqdır. Böyük suvarma layihələri icra edilir və beləliklə, fermerlər üçün daha da gözəl şərait yaradılacaqdır.

İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları istiqamətində siyasətimiz davam etdiriləcəkdir. Bu texnologiyalar həm ölkə iqtisadiyyatını inkişaf etdirir, eyni zamanda, məmur-vətəndaş münasibətlərini normal səviyyədə tənzimləyir və tənzimləməlidir. Bu məsələlərə də xüsusi diqqət göstərilməlidir. Məmur-vətəndaş münasibətləri sağlam zəmində qurulmalıdır. Məmur-lar özlərini təvazökar aparmalıdırlar, insanlara qayğı göstərməlidirlər. Unutmamalıdırlar ki, onlar tutduğu vəzifələrdə xalqa xidmət etmək üçün işləyirlər və əlbəttə ki, xalqın bütün problemləri, bütün qaygıları öz həllini tapmalıdır.

Növbəti illərdə korrupsiya və rüşvətخورluğa qarşı daha da ciddi mübarizə aparılacaqdır. Bu mübarizənin gözəl nəticələri vardır və bu istiqamətdə dövlət siyasəti birmənalıdır. Çox güclü siyasi iradə var ki, bu xoşagəlməz hallar Azərbaycandan götürülsün. Burada həm inzibati tədbirlər, cəza tədbirləri və sistem xarakterli islahatlar əminəm ki, növbəti 5 il ərzində bu sahədə daha da böyük nailiyyətlərə gətirib çıxaracaqdır. Böyük ümidlərim əlbəttə ki, elektron xidmətlərdir. «Elektron hökumət» layihəsi icra edilir, elektron xidmətlərin sayı artmalı-

dır. «ASAN xidmət»in qısa müddət ərzində böyük rəğbət qazanması bu əminliyi daha da artırır. Korrupsiya və rüşvətxorluğa qarşı mübarizə ümumxalq işi olmalıdır. Dövlət öz siyasətini aparacaqdır, ancaq, eyni zamanda, ictimaiyyət də bu işlərə fəal qoşulmalıdır, vətəndaşlar biganə qalmamalıdır və bütün xoşagəlməz hallar haqqında məlumatlar vaxtında dövlət orqanlarına çatdırılmalıdır.

Enerji siyasətimizlə bağlı bizim növbəti illərdə çox böyük planlarımız vardır. Mən qeyd etdim ki, «Əsrin kontraktı»nın imzalanmasından sonra son 19 il ərzində Heydər Əliyev neft strategiyası icra edilir. Son on il ərzində bu, daha çox qaz amilində özünü göstərmişdir. Növbəti beş il ərzində biz strateji layihələri icra etməliyik. Bu layihələr dünya miqyaslı layihələrdir. Ancaq mən əvvəlki çıxışlarda qeyd etdiyim kimi, Azərbaycan burada aparıcı rol oynayır. Onların arasında TANAP layihəsi və Trans-Adriatik boru kəməri layihəsi xüsusi yer tutur. Bu layihələr böyük maliyyə vəsaiti tələb edir. Eyni zamanda, bu layihələrin icrası çox geniş beynəlxalq əməkdaşlıq tələb edir. Hazırda bu layihələrdə iştirak edən bütün ölkələrlə Azərbaycanın çox gözəl münasibətləri vardır, işgüzar, bir-birinə hörmət əsasında münasibətlər qurulubdur. Bu iki layihəni biz növbəti beş il ərzində icra etməliyik. Bu, o qədər də asan məsələ deyildir. Ancaq bu günə qədər atılmış addımlar, cəsarətli və düşünülmüş siyasətimiz, əminəm ki, bu layihələrin icrasında da bizə kömək göstərəcəkdir. Bu layihələrin icrası Azərbaycanı bundan sonra onilliklər ərzində çox önəmli beynəlxalq oyunçuya çevirəcəkdir.

Hazırda bizimlə hesablaşsınlar. Bizim sözümlər böyük məna daşıyır. Bakıda qəbul edilmiş qərarlar bir çox hallarda enerji siyasətinin istiqamətlərini müəyyən edir. Biz bu iki layihəni icra etsək, – əminəm ki, biz buna nail olacağıq, – onda bizim çəkimiz daha da artacaqdır. Çəkimiz artdıqca, əlbəttə ki, imkanlarımız da genişlənəcək və bundan sonra heç kimin ağlına gəlməyəcək ki, hansısa məsələdə Azərbaycanı kənara qoyub öz problemlərini həll etmək mümkün olsun. Heç kimin ağlına bundan sonra gəlməyəcək ki, Azərbaycanı hansısa layihədən

təcrid etmək mümkün olacaqdır. Bu gün Azərbaycanın birmənalı siyasəti – cəsarətli siyasət, xalqın iradəsinə əsaslanmış siyasət, milli maraqlar üzərində qurulmuş siyasət bizə imkan verir ki, ölkəmizin gələcəyi ilə bağlı sözümlərimizi böyük nikbinliklə deyək.

Gələcəyə nikbinliklə baxmaq üçün kifayət qədər amil vardır. Son on ilin təcrübəsi onu göstərir ki, «xalq», «millət» anlayışları ön planda olanda istənilən problem öz həllini tapa bilər. Bizim siyasətimiz milli maraqlar üzərində qurulub. Bizim siyasətimiz müstəqilliyin möhkəmlənməsinə istiqamətləndirilibdir. Bu gün Azərbaycan müstəqil dövlət kimi dünya miqyasında özünə layiq yerini tuta bilibdir. Azərbaycan daha da güclü ölkə olmalıdır. Biz qüdrətli Azərbaycan dövləti qururuq və əminəm ki, quracağıq. Bütün hədəflərə çatmaq üçün bizim müstəqil siyasətimiz davam etməlidir. Xalq bu siyasəti dəstəkləyir. Xalq bu siyasətə öz səsini vermişdir. Xalqın inamı və mənə on ildən sonra yenidən böyük etimad göstərməsi, əlbəttə ki, mənə həm ruhlandırır, həm məsuliyyətimi artırır, həm də yeni təşəbbüslərin irəli sürülməsi üçün mənə bir siqnal verir.

Son illərin təcrübəsi, eyni zamanda, müstəqilliyimizin üstünlüklərini açıq-aydın göstərir. Ancaq müstəqil Azərbaycan bu uğurlara nail ola bilmişdir. Ancaq taleyimiz öz əlimizdə olan zaman biz bu nailiyyətlərə çata bilmişik. Müstəqilliyin üstünlükləri bundan ibarətdir. Azərbaycan xalqı öz taleyinin sahibidir və Azərbaycan heç vaxt tarixdə bu qədər güclü olmamışdır. Heç vaxt müstəqilliyimiz bu qədər möhkəm olmamışdır. Biz hamımız bundan sonra da çalışmalıyıq və çalışacağıq ki, ölkəmizi inkişaf etdirək, müstəqilliyimizi əbədi, dönməz edək.

Eşq olsun Azərbaycan xalqına!

Yaşasın Azərbaycan!

Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağı və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ştatı (bayrağı) səhnədən aparıldı.

Bununla da andiçmə mərasimi başa çatdı.

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV ÜMUMMİLLİ LİDER HEYDƏR ƏLİYEVİN MƏZARINI ZİYARƏT ETMİŞDİR

Prezident İlham Əliyev andiçmə mərasimindən sonra ailə üzvləri ilə birlikdə Fəxri xiyabana gələrək müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edərək xatirəsini ehtiramla yad etdi.

Dövlətimizin başçısı Ulu Öndərin məzarı önünə əklil qoydu, onun ruhu qarşısında baş əydi.

Sonra Prezident İlham Əliyev və ailə üzvləri görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın məzarını ziyarət etdilər və önünə gül dəstələri qoydular.

Dövlət xadimi Əziz Əliyevin və professor Tamerlan Əliyevin məzarlarının üstünə də gül dəstələri düzüldü.

İLHAM ƏLİYEV ŞƏHİDLƏR XİYABANINI ZİYARƏT ETMİŞDİR

Prezident İlham Əliyev ailə üzvləri ilə birlikdə xalqımızın müqəddəs and yeri olan Şəhidlər xiyabanını ziyarət etmişdir.

Dövlət başçısı Azərbaycanın azadlığı, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının əziz xatirəsini ehtiramla yad etdi, «Əbədi məşəl» abidəsinin önünə əklil qoydu.

Prezident İlham Əliyev və ailə üzvləri paytaxt Bakının mənzərəsini seyr etdilər.

Sonra xatirə şəkli çəkdirildi.

İLHAM ƏLİYEV DÖVLƏT BAYRAĞI MEYDANINDA OLMUŞDUR

Prezident İlham Əliyev və ailə üzvləri Dövlət Bayrağı Meydanında olmuşlar.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə raport verdi.

Dövlətimizin başçısı əsgərləri salamladı.

Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndi.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanının şərəfinə yaylım atəşi açıldı.

Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında dövlətimizin başçısının qarşısından keçdi.

Prezident İlham Əliyev hakimiyyəti illərində xalqımızın mənəvi dəyərlərinə, dövlət rəmzlərinə böyük önəm vermişdir. Dövlət Bayrağı Meydanının yaradılması və Dövlət Bayrağı Gününün təsis olunması bunun bariz təsdiqidir.

Dövlət Bayrağı Meydanı 2010-cu il sentyabrın 1-də Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin iştirakı ilə təntənəli surətdə açılmışdır. Bakıdakı bayraq dirəyi hündürlüyünə görə 2010-cu il mayın 29-da Ginnesin rekordlar kitabına daxil edilmişdir. İyirmi min kvadratmetr ərazisi olan meydanda ucaldılan bayraq dirəyinin hündürlüyü 162 metr, bayrağın eni 35, uzunluğu 70 metrdir.

Bu gün paytaxtla yanaşı, regionlarda da müasir bayraq meydanlarının tikilməsi xalqımızın milli qürur mənbəyi – dövlət bayrağımıza olan dərin sevgidən qaynaqlanır. Bu, həm də Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dövlət atributlarına olan məhəbbətini bir daha nümayiş etdirir.

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsi Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin yekunlarını elan etmişdir

Oktyabrın 19-da Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun iclası keçirilmişdir.

İclas dövlətimizin və xalqımızın gələcəyi üçün tələyüklü əhəmiyyətə malik hadisənin – Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin rəsmən elan olunmasına həsr edilmişdi.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev iclası açaraq bildirmişdir ki, bu gün xüsusi konstitusiyaya icraatı qaydasında Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin yekunlarına dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının protokolu təsdiq edilməsi və seçkilərin nəticələrinin rəsmən elan olunmasına dair işə baxılacaqdır.

Məhkəmə iclasının katibi Fəraid Əliyev demişdir ki, iclasda xüsusi konstitusiyaya icraatı üzrə maraqlı subyekt qismində Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov, sədr müavini Natiq Məmmədov, katibləri Arifə Muxtarova və Mikayıl Rəhimov və komissiyanın digər üzvləri, habelə ekspert qismində Bakı Dövlət Universitetinin Konstitusiyaya hüquq kafedrasının baş müəllimi Elşad Nəsirov, həmin kafedranın müəllimi, dosent, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Sübhan Əliyev, Dövlət Statistika Komitəsinin əməkdaşları Sevdə Süleymanova və Ulduz Həmidova iştirak edirlər.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev məhkəmənin tərkibini elan etmiş və bildirmişdir ki, iclasda maraqlı subyekt qismində MSK-nın sədri, müavini, katibləri və üzvləri iştirak edirlər.

F.Abdullayev «Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında» Qanunun 43-cü maddəsinə əsasən maraqlı subyektlərin qanuni nümayəndələrinin hüquq və vəzifələrini izah etmişdir. Bildirilmişdir ki, bu qanuna əsasən, onlar Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun iclasında iştirak və çıxış edə, sübutlar və digər materialları təqdim edə, vəsatət və təkliflər verə, sualları cavablandırma, şahid və ekspertlərin dəvət olunmasını xahiş edə və yekun sözlə çıxış edə bilərlər.

Sonra Konstitusiyaya Məhkəməsinin hakimi Sona Salmanova məruzə ilə çıxış edərək demişdir ki, bu gün Konstitusiyaya Məhkəməsi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, Seçki Məcəlləsinə, «Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında» qanuna uyğun olaraq 2013-cü il oktyabrın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin təsdiq və rəsmən elan olunmasına dair konstitusiyaya

ya işinə baxır. Bildirilmişdir ki, "Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında" qanunun 40-cü maddəsində Konstitusiyaya Məhkəməsinə icraatın keçirilməsi üsulları müəyyən edilmişdir.

Həmin qanunun 40.3.3-cü maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin rəsmi elan edilməsi ilə əlaqədar işlərə xüsusi konstitusiyaya icraatı qaydasında baxılır. Konstitusiyanın 101-ci maddəsinin 1-ci hissəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ümumi, bərabər və birbaşa seçki hüququ əsasında sərbəst, şəxsi və gizli səsvermə yolu ilə beş il müddətinə seçilir. Konstitusiyanın 102-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçkilərinin yekunları haqqında məlumatı səsvermə günündən sonra 14 gün ərzində Konstitusiyaya Məhkəməsi rəsmən elan edir.

Seçki Məcəlləsinin müvafiq müddəalarına uyğun olaraq 2013-cü il oktyabrın 9-da Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkiləri keçirilmişdir. Seçki Məcəlləsinin 203.1-ci maddəsinə əsasən MSK səsvermə günündən başlayaraq 10 gündən gec olmayan müddətdə prezident seçkilərinə yekun vurur və nəticələri təsdiq olunmaq üçün Konstitusiyaya Məhkəməsinə təqdim edir. MSK səsvermənin nəticələri haqqında dairə seçki komissiyalarının protokollarındakı bütün məlumatları ümumiləşdirərək 2013-cü il oktyabrın 9-da keçirilmiş prezident seçkilərinin nəticələri barədə 2013-cü il oktyabrın 17-də protokol tərtib etmişdir.

Səsvermənin nəticələri haqqında MSK-nın protokolu, qərar və ona əlavə olunmuş sənədlər, səsvermənin nəticələrinin təsdiq və rəsmən elan olunması üçün oktyabrın 17-də Konstitusiyaya Məhkəməsinə təqdim olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin rəsmən elan olunmasına dair icraatın xüsusiyyətləri "Konstitusiyaya Məhkəməsi" haqqında qanunun 56-cı maddəsində nəzərdə tutulmuşdur.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin hakimi Rəfael Qvaladze məruzə ilə çıxış edərək, işdə olan materialların mahiyyəti və Konstitusiyaya Məhkəməsinin bu məsələyə hazırlıq mərhələsində gördüyü tədbirlər barədə məlumat vermişdir. O demişdir ki, Konstitusiyaya Məhkəməsi seçkilərin yekunlarına dair Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən təqdim olunmuş yekun protokolun Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olub-olmamasını yoxladıqdan sonra seçkilərin nəticələrini təsdiq edir. Təqdim olunmuş protokolu

lun Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olub-olmamasının öyrənilməsi məqsədi ilə "Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında" qanunun 45-ci maddəsinə müvafiq olaraq Dövlət Statistika Komitəsinin və Bakı Dövlət Universitetinin əməkdaşları iş üzrə ekspert qismində cəlb edilmişlər.

Bundan başqa, "Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında" qanunun 56.3-cü maddəsinə uyğun olaraq seçki hüquqlarının müdafiəsinə dair işlər üzrə baxılmış ərizələrin nəticələri barədə apelyasiya məhkəmələrinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və Azərbaycan Respublikasının ali məhkəmələrinə sorğular göndərilmişdir. Alınan cavablardan məlum olmuşdur ki, Bakı Apelyasiya Məhkəməsində seçki hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı 18 işə baxılmış, bütün işlər üzrə ərizələr əsassız olduğu üçün təmin edilməmişdir.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin məlumatına görə, Apelyasiya İnstansiya Məhkəməsinin aktlarından 13 kassasiya şikayəti verilmiş, son nəticədə şikayətlər təmin olunmadan saxlanılmışdır.

Sumqayıt, Gəncə, Şirvan və Şəki apelyasiya məhkəmələri, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi bildirmişlər ki, seçki hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı həmin məhkəmələrə şikayətlər daxil olmamışdır.

Seçki Məcəlləsinin 28.2-ci maddəsinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı açıq səsvermə yolu ilə komissiya üzvlərinin 18-nin iştirak etdiyi halda və azı 12 üzvün səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Seçki Məcəlləsinin 100.12-ci maddəsində nəzərdə tutulmuşdur ki, protokollar komissiyanın həlledici səs hüquqlu üzvünün ümumi sayının ən azı üçdə ikisi tərəfindən imzalanır. MSK-nın təqdim etdiyi protokoldan da görüldüyü kimi, yekun protokolu və qərarı komissiyanın səsvermə hüququ olan 18 üzvündən 17-si imzalamışdır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 101-ci maddəsinin 2-ci hissəsinə və Seçki Məcəlləsinin 203.4-cü maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti səsvermədə iştirak edənlərin yarısından çoxunun səs çoxluğu ilə seçilir. Protokoldan görüldüyü kimi, etibarlı hesab edilmiş 3 milyon 697 min 970 səsə 3 milyon 126 min 113-ü və ya 84,54 faizi Əliyev İlham Heydər oğluna verilmişdir.

Sonra maraqlı subyektin qanuni nümayəndəsi Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov çıxış etmişdir. MSK sədri demişdir ki, bu il oktyabrın 9-da Azərbaycanda tarixi bir hadisə baş vermiş, prezident seçkiləri keçirilmişdir. MSK prezident seçkilərini elan etdikdən dərhal sonra Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq təqvim planı hazırlamışdır.

Əvvəlcə MSK-ya 22 iddiaçı müraciət etmişdir. Onlardan bir nəfəri Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının tələblərinə cavab vermədiyi, konkret olaraq ikili vətəndaşlığa malik olduğu üçün onun sənədləri geri qaytarılmışdır. Qalan 21 şəxsin hamısının namizədliyi təsdiq edilmiş və onlara imza və rəqələri verilmişdir.

Onlardan da yalnız 14 nəfəri lazım olan sənədləri vaxtında MSK-ya təhvil verə bilməmişdir. Onların sənədləri araşdırılmış və yalnız 10-nun qeydə alınması üçün əsaslar müəyyən olunmuşdur. Namizədliyi qeydə alınmış 10 nəfərin 8-nin namizədliyi siyasi partiyalar, 1-nin namizədliyi təşəbbüs qrupu, 1-nin namizədliyi isə özü tərəfindən irəli sürülmüşdür. Namizədlərin hamısına bərabər şəraitdə təşviqat aparmaq üçün bütün imkanlar yaradılmışdır. Qeydə alınmış namizədlərin seçicilərlə sərbəst görüşlər, toplantılar keçirmələri üçün respublikanın bütün ərazisində yerlər ayrılmış, hər bir namizədin xüsusi seçki hesabına dövlət büdcəsindən vəsait köçürülmüş, İctimai Teleradionun efirində və təsisçisi dövlət orqanları olan, yaxud büdcədən maliyyələşən dövrü nəşrlərin səhifələrində pulsuz vaxt və yer ayrılmışdır.

Namizədlər tərəfindən təşviqat kampaniyası sivil, Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun qaydada aparılmışdır.

Seçkilərin şəffaflığını kifayət qədər təmin etmək üçün MSK və dairə seçki komissiyaları tərəfindən yerli və beynəlxalq müşahidəçilər qeydə alınmışdır. Yerli müşahidəçilərin sayı 52 minə, beynəlxalq müşahidəçilərin sayı isə beynəlxalq KİV-lərin 100-ə yaxın nümayəndələri də daxil olmaqla 1400-ə çatmışdır. Bu isə beynəlxalq təcrübədə çox böyük rəqəmdir. Beynəlxalq müşahidəçilər Avropanın və dünyanın çox nüfuzlu qurumlarının nümayəndələri idi.

Bundan başqa, seçki məntəqələrinin təxminən 20 faizində – 1000-ə yaxın məntəqədə quraşdırılmış veb-kameralar vasitəsi ilə də dünya ictimaiyyəti səsvermənin gedişini izləmişdir. Bu da seçkilərin tam şəffaf, azad və demokratik keçirilməsi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edirdi.

MSK sədri qeyd etmişdir ki, səsvermə günü seçicilərin mütəşəkkil qaydada məntəqələrə gələrək öz istədikləri namizədlərə səs vermələri üçün hər cür şərait yaradılmışdır.

MSK-nın sədri daha sonra demişdir ki, seçkilərin aşkarlığını təmin etmək üçün qanunla müəyyən olunmuş bütün tədbirlər görülmüşdür.

Seçkilərdə şəffaflığı nümayiş etdirmək və səsvermənin nəticələrini operativ şəkildə dünyaya çatdırmaq üçün "Seçkilər" İnformasiya Mərkəzi çox səmərəli fəaliyyət göstərmiş, gün ərzində səsvermə

nin gedişi barədə ictimaiyyətə 5 dəfə məlumat vermişdir.

Bildirilmişdir ki, səsvermə gününə qədər MSK-ya 14 müraciət daxil olmuşdur. Səsvermə günü isə komissiyaya heç bir müraciət daxil olmamışdır. Səsvermədən sonra isə MSK-ya 4 müraciət daxil olmuşdur. MSK Seçki Məcəlləsinin tələbinə uyğun olaraq vaxtında bu 18 müraciətə baxmış və öz münasibətini bildirmişdir.

Səsvermə günü ilkin nəticələr ictimaiyyətə çatdırılmışdır.

Səsvermə başa çatdıqdan sonra səslərin sayılması prosesi də çox şəffaf şəraitdə həyata keçirilmişdir. Qısa müddət ərzində maraqlı tərəflərin, müşahidəçilərin və KİV nümayəndələrinin iştirakı ilə bu proses başa çatdırılaraq, məlumatlar dairə seçki komissiyalarına, oradan da müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının köməyi ilə operativ şəkildə Mərkəzi Seçki Komissiyasına ötürülmüş və komissiyanın internet sahifəsində yerləşdirilmişdir. Nəticələr ümumiləşdirilmiş və ümumi yekun protokolu hazırlanmışdır.

Bütün bu proseslər zamanı MSK Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq müxtəlif dövlət qurumları, aşağı seçki komissiyalarının üzvləri ilə marifləndirmə tədbirləri keçirmişdir.

Azərbaycan seçicilərinə hər hansı bir qurum tərəfindən təzyiqlə bağlı MSK-ya heç bir müraciət daxil olmamışdır.

Seçicilərin sərbəst, azad, demokratik və şəffaf səsverməsi zamanı heç bir problemin qeydə alınmadığı beynəlxalq qurumlar tərəfindən də xüsusi vurğulanmışdır. Xarici müşahidəçilərin əksəriyyəti seçkilərə yüksək qiymət vermiş və bunu demokratik cəmiyyət quruculuğu istiqamətində irəliləyiş kimi dəyərləndirmişdir.

Bütün proseslər başa çatdırıldıqdan sonra oktyabrın 17-də MSK-nın iclası çağırılmış və yekun protokolu təsdiq olunması barədə qərar qəbul edilmişdir.

Diqqətə çatdırılmışdır ki, əlavə seçici siyahıları üzrə səs vermiş 69195 seçici də nəzərə alınmaqla ümumi seçici siyahılarında seçicilərin sayı 5 milyon 214 min 787 olmuşdur. Seçicilərin 71,63 faizi səsvermədə iştirak etmişdir. Bu, çox yüksək rəqəmdir və Azərbaycan seçicilərinin seçkilərə yüksək marağı onların növbəti 5 ildə öz talelərinə olan çox dolğun münasibətinin göstəricisidir. Ümumi səsərin 3 milyon 697 min 970-i etibarlı hesab edilmişdir. Səslər hesablanarkən məlum olmuşdur ki, 10 namizəd arasında İlham Heydər oğlu Əliyev bu etibarlı səsərin 3 milyon 126 min 113-nü qazanmışdır.

Qanunun tələbinə uyğun olaraq, MSK seçkilərinin nəticələrinə dair yekun protokolu təsdiq üçün Konstitusiyaya Məhkəməsinə göndərmişdir.

Sonra MSK sədri Konstitusiyaya Məhkəməsi hakimlərinin suallarını cavablandırmışdır.

Sonra Dövlət Statistika Komitəsinin baş məsləhətçisi Ulduzə Həmidova, Bakı Dövlət Universitetinin Konstitusiyaya hüququ kafedrasının baş müəllimi Elşad Nəsirov ekspert qismində çıxış edərək öz rəylərini açıqlamışlar.

Onlar bildirmişlər ki, 2013-cü il oktyabrın 9-da keçirilmiş prezident seçkilərinə dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının 17 oktyabr tarixli protokolunu yoxlamış, protokolun Seçki Məcəlləsinin müvafiq normalarına uyğunluğuna diqqət yetirmişlər. Müəyyən olunmuşdur ki, Seçki Məcəlləsinin 102.2-ci maddəsinə əsasən, Seçki Komissiyasının protokoluna seçicilər siyahısındakı seçicilərin ümumi sayı, səsvermə üçün qeydiyyatdan çıxma vəsiqəsi almış seçicilərin sayı, məntəqə və dairə seçki komissiyalarına verilmiş seçki bülletenlərinin sayı, səsvermə günü seçki bülleteni almış seçicilərin sayı və digər məlumatlar daxil edilmişdir. Mərkəzi Seçki Komissiyasının yekun protokolunda Seçki Məcəlləsinin bütün tələbləri öz əksini tapmışdır.

Protokolun hüquqi aspektlərinə toxunan ekspertlər bildirmişlər ki, 2013-cü il oktyabrın 9-da keçirilmiş prezident seçkilərinə dair Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2013-cü il 17 oktyabr tarixli protokolu Seçki Məcəlləsinin müvafiq 100-cü, 108-ci və 203-cü maddələrinin tələblərinə tam uyğun tərtib edilmişdir.

Sonra ekspertlər Konstitusiyaya Məhkəməsi hakimlərinin suallarını cavablandırmışlar.

Ekspertlərin rəyləri Konstitusiyaya işinə əlavə olunmuşdur.

Məhkəmə araşdırmaları bitdikdən sonra Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin təsdiq və rəsmən elan olunmasına dair qərarı oxumuşdur.

Salona toplaşanlar qərarı sürəkli alqışlarla qarşılamışlar.

Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səslənmişdir.

Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun iclası bağlı elan olunmuşdur.

İclasda Milli Məclisin deputatları, ictimaiyyətin və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri iştirak etmişlər.

AzərTAc

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI KONSTITUSIYA
MƏHKƏMƏSİ PLENUMUNUN QƏRARI

19 oktyabr 2013-cü il

Bakı şəhəri

**2013-cü İL OKTYABRIN 9-da KEÇİRİLMİŞ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİ SEÇKİLƏRİNİN NƏTİCƏLƏRİNİN TƏSDİQ VƏ RƏSMƏN
ELAN EDİLMƏSİNƏ DAİR**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu Fərhad Abdullayev (sədr), Sona Salmanova (məruzəçi-hakim), Südabə Həsənova, Rövsən İsmayilov, Ceyhun Qarayev, Rafael Qvaladze (məruzəçi-hakim), Mahir Muradov, İsa Nəcəfov və Kamran Şəfiyevdən ibarət tərkibdə, məhkəmə katibləri Vüqar Zeynalov və Fəraid Əliyevin,

maraqlı subyektlərin nümayəndələri Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahovun, sədr müavini Natiq Məmmədovun, katibləri Arifə Muxtarova və Mikayıl Rəhimovun, üzvləri Şaitdin Əliyev, Fuad Cavadov, Ramiz İbrahimov, Validə Kazımova, Qabil Orucov, Tofiq Həsənov, İlham Məmmədov, Nizami Nadirov, Azər Tağıyev, Tamam Cəfərova, Bəxşeyiş Əsgərov, Almas Qəhramanlı, Akif Qurbanov və Etibar Quliyevin,

ekspertlər Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin əməkdaşları Ulduzə Həmidova və Sevda Süleymanovanın, Bakı Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsinin Konstitusiyaya hüququ kafedrasının baş müəllimi Elşad Nəsirov və həmin kafedranın dosenti, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Sübhan Əliyevin iştirakı ilə,

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 102-ci maddəsinə və 130-cu maddəsinin VIII hissəsinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasından daxil olmuş materiallar üzrə 2013-cü il oktyabrın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikası

Prezidenti seçkilərinin nəticələrinə dair xüsusi konstitusiyaya icraatı qaydasında konstitusiyaya işinə baxdı.

Hakimlər S.Salmanova və R.Qvaladzenin məruzələrini, maraqlı subyektlərin nümayəndəsi M.Pənahovun çıxışını, ekspertlər U.Həmidova və E.Nəsirovun rəylərini dinləyib, iş materiallarını öyrənərək Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu

MÜƏYYƏN ETDİ:

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 101-ci maddəsinin I hissəsinə və Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin müvafiq maddələrinə uyğun olaraq 2013-cü il oktyabrın 9-da Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkiləri keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 108.2 və 203.3-cü maddələrinə müvafiq olaraq səsvermənin nəticələri haqqında dairə seçki komissiyalarının protokollarında olan bütün məlumatları ümumiləşdirərək, Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkiləri üzrə səsvermənin nəticələrinə dair 2013-cü il 17 oktyabr tarixli protokolu tərtib etmişdir. Həmin protokol Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2013-cü il 17 oktyabr tarixli, 38/218 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.1-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan

Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 102-ci maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinin təsdiq və rəsmən elan edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsinə təqdim etmişdir.

Seçkilərin yekunlarına dair Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən təqdim olunmuş sənədlərin Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin tələblərinə uyğunluğunun yoxlanılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsi müvafiq ekspertləri cəlb etmiş, «Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 56-cı maddəsinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının apellyasiya məhkəmələrindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsindən və Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsindən seçki hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı baxılmış ərizələr haqqında məlumatları tələb etmişdir.

Konstitusiyaya işində olan sənədlərdən göründüyü kimi, seçki qutularında 3734592 (üç milyon yeddi yüz otuz dörd min beş yüz doxsan iki) seçki bülleteni müəyyən edilmiş, bunlardan 36622 (otuz altı min altı yüz iyirmi iki) səs etibarsız hesab edilmişdir.

Etibarlı hesab edilmiş 3697970 (üç milyon altı yüz doxsan yeddi min doqquz yüz yetmiş) səs prezidentliyə namizədlər arasında aşağıdakı qaydada bölünmüşdür:

Ağa-zadə İqbal Fehrüz oğlu – lehinə 88723 (səksən səkkiz min yeddi yüz iyirmi üç) səs və ya 2,40 faiz;

Əliyev İlham Heydər oğlu – lehinə 3126113 (üç milyon yüz iyirmi altı min yüz on üç) səs və ya 84,54 faiz;

Əlizadə Araz Məmməd Mübariz oğlu – lehinə 32069 (otuz iki min altmış doqquz) səs və ya 0,87 faiz;

Hacıyev Hafiz Ələmdar oğlu – lehinə 24461 (iyirmi dörd min dörd yüz altmış bir) səs və ya 0,66 faiz;

Həsənquliyev Qüdrət Müzəffər oğlu – lehinə 73702 (yetmiş üç min yeddi yüz iki) səs və ya 1,99 faiz;

Həsənli Cəmil Poladxan oğlu – lehinə 204642 (iki yüz dörd min altı yüz qırx iki) səs və ya 5,53 faiz;

İsmayılov İlyas Abbas oğlu – lehinə 39722 (otuz doqquz min yeddi yüz iyirmi iki) səs və ya 1,07 faiz;

Quliyev Fərəc İbrahim oğlu – lehinə 31926 (otuz bir min doqquz yüz iyirmi altı) səs və ya 0,86 faiz;

Məmmədov Sərdar Calal oğlu – lehinə 22773 (iyirmi iki min yeddi yüz yetmiş üç) səs və ya 0,62 faiz;

Oruc Zahid Məhərrəm oğlu – lehinə 53839 (əlli üç min səkkiz yüz otuz doqquz) səs və ya 1,46 faiz.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 100.12-ci maddəsinə görə protokollar seçki komissiyasının həlledici səs hüquqlu üzvlərinin ümumi sayının ən azı 2/3-si tərəfindən imzalanır. Həmin Məcəllənin 28.2-ci maddəsinə əsasən Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarları açıq səsvermə yolu ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında komissiya üzvlərinin 18-i iştirak edərsə – azı 12 üzvün səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsinə təqdim olunmuş səsvermənin nəticələri haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının protokolu Mərkəzi Seçki Komissiyasının 18 üzvündən 17-si tərəfindən imzalanmışdır.

Ekspertlər U.Həmidova, S.Süleymanova, E.Nəsirov və S.Əliyevin rəylərindən göründüyü kimi, Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2013-cü il 17 oktyabr tarixli protokolu Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 100.2, 100.12, 108.2 və 203.3-cü maddələrinin tələblərinə uyğundur.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin sorğusuna cavab olaraq Bakı Apel-

lyasiya Məhkəməsi bildirmişdir ki, seçki hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı həmin məhkəmədə 18 işə baxılmış, bütün işlər üzrə ərizələr əsassız olduğundan təmin edilməmişdir.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin məlumatına görə apellyasiya instansiyası məhkəməsinin aktlarından 13 kassasiya şikayəti verilmiş, son nəticədə şikayətlər təmin olunmadan saxlanılmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Sumqayıt, Gəncə, Şirvan və Şəki apellyasiya məhkəmələri, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məhkəməsi bildirmişlər ki, seçki hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı həmin məhkəmələrə şikayət daxil olmamışdır.

Yuxarıda göstərilənləri nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu 2013-cü il oktyabrın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin nəticələrinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2013-cü il 17 oktyabr tarixli protokolunu Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 100.2, 100.12, 108.2 və 203.3-cü maddələrinin tələblərinə uyğun hesab edir. Bununla əlaqədar olaraq, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu belə nəticəyə gəlir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının protokolunda əks etdirilmiş nəticələr təsdiq edilməlidir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 101-ci maddəsinin II hissəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti səsvermədə iştirak edənlərin yarısından çoxunun səs çoxluğu ilə seçilir.

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.4-cü maddəsinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikası Prezidentliyinə namizədə səsvermədə iştirak etmiş seçicilərin yarısından çoxu səs verdikdə, o, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş sayılır.

Yuxarıda göstəriləni kimi, etibarlı hesab edilmiş seçici səslərindən 3 126 113 (üç milyon yüz iyirmi altı min yüz on üç) səs və ya

84,54 faiz Əliyev İlham Heydər oğlunun lehinə verilmişdir.

Beləliklə, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 101-ci maddəsinin II hissəsinin və Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.4-cü maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidentliyinə namizəd Əliyev İlham Heydər oğlu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş elan edilməlidir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 102-ci maddəsinin, 130-cu maddəsinin VIII və IX hissələrini, Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 203.1-ci maddəsinin, "Konstitusiyası Məhkəməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 56, 62, 63, 65–67 və 69-cu maddələrini rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Plenumu

QƏRARA ALDI:

1. 2013-cü il oktyabrın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinə dair Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2013-cü il 17 oktyabr tarixli protokolunda əks etdirilmiş nəticələr təsdiq edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Prezidentliyinə namizəd Əliyev İlham Heydər oğlu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmiş elan edilsin.

3. Qərar elan olunduğu andan qüvvəyə minir.

4. Qərar "Azərbaycan", "Respublika", "Xalq qəzeti", "Bakinski raboçi" qəzetlərində və "Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin Məlumatı"nda dərc edilsin.

5. Qərar qətidir, heç bir orqan və ya şəxs tərəfindən ləğv edilə, dəyişdirilə və ya rəsmi təfsir edilə bilməz.

Sədr

Fərhad ABDULLAYEV

İLHAM ƏLİYEV ÜMUMMİLLİ LİDER HEYDƏR ƏLİYEVİN MƏZARINI ZİYARƏT ETMİŞDİR

Müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, dünya şöhrətli siyasi xadim, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin vəfatından on il keçir.

Dekabrın 12-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri Fəxri xiyabana gələrək, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdilər.

Milli Məclisin deputatları, nazirlər, komitə, şirkət və idarələrin rəhbərləri, respublika ictimaiyyətinin nümayəndələri də Fəxri xiyabana gəlmişdilər.

Prezident İlham Əliyev ulu öndərin məzarı önünə əklil qoydu.

Azərbaycanın dövlət himni səsləndi.

Dövlət başçısı və ailə üzvləri ulu öndərin ömür-gün yoldaşı, görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da məzarı üzərinə gül dəstələri qoydular.

Tanınmış dövlət xadimi Əziz Əliyevin və professor Tamerlan Əliyevin də xatirələri yad edildi, məzarları üstünə gül dəstələri düzüldü.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarının ziyarət edilməsi mərasimində Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev və digər rəsmi şəxslər iştirak edirdilər.

İLHAM ƏLİYEVİN ADINDAN ÜMUMMİLLİ LİDER HEYDƏR ƏLİYEVİN VƏFATI GÜNÜ İLƏ ƏLAQƏDAR EHSAN VERİLMİŞDİR

Prezident İlham Əliyevin adından ümummilli lider Heydər Əliyevin vəfatı günü ilə əlaqədar ehsan verilmişdir.

Prezident İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva, ölkəmizin bütün şəhər və rayonlarından ictimaiyyətin nümayəndələri mərasimdə iştirak etmişlər.

Ehsan mərasimi Quranı-Kərimdən ayələrin oxunması ilə başladı.

Dövlət başçısı mərasimdə çıxış edərək ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısındakı əvəzolunmaz xidmətlərindən, müstəqilliyimizin möhkəmlənməsi, dövlətçiliyimizin inkişafı sahəsində gördüyü misilsiz işlərdən danışdı.

Sonra ehsan süfrəsi açıldı.

Daha sonra Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadə çıxış etdi.

İLHAM ƏLİYEVİN DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ HƏMRƏYLİK GÜNÜ VƏ YENİ İL MÜNASİBƏTİLƏ AZƏRBAYCAN XALQINA TƏBRİKİ

– Hörmətli xanımlar və cənablar!

Əziz həmvətənlər!

2013-cü il arxada qalır. 2013-cü ildə ölkəmizin dinamik inkişafı təmin edilmişdir. Qarşımızda duran bütün məsələlər öz həllini tapmış və ölkəmizin hərtərəfli inkişafı davam etmişdir.

2013-cü il ölkəmiz üçün çox uğurlu il olmuşdur. Ölkəmizin bütün istiqamətlər üzrə inkişafı hər bir Azərbaycan vətəndaşını sevindirir. Bizim beynəlxalq mövqələrimiz möhkəmləndirilmişdir. Azərbaycanın həm ikitərəfli və həm də çoxtərəfli formatda beynəlxalq əlaqələri artmış, güclənmişdir. Biz iştirak etdiyimiz bütün beynəlxalq təşkilatlarda fəal siyasət aparmışıq və böyük beynəlxalq dəstək qazanmışıq. Bu il Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasındakı fəaliyyətini başa çatdırır. İki il ərzində Azərbaycan dünyanın bir nömrəli qurumu olan BMT Təhlükəsizlik Şurasında çox fəal iştirak etmişdir. Beynəlxalq hüququ, ədaləti müdafiə etmişdir.

Əfsuslar olsun ki, dünyada beynəlxalq hüquq normaları pozulur. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll olunmaması bunu bir daha göstərir. Əfsuslar olsun ki, bizim torpaqlarımız uzun illər işğal altındadır. Beynəlxalq təşkilatların qərar və qətnamələri icra edilmir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsi vardır ki, erməni işğalçı qüvvələrinin işğal edilmiş torpaqlardan qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edir. Ancaq Ermənistan buna məhəl qoymur. ATƏT, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının da bu məsələ ilə bağlı qərar və qətnamələri vardır. Ancaq əfsuslar olsun ki, onlar icra edilmir.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Başqa variant ola bilməz. Azərbaycan heç vaxt imkan verməyəcək ki, bizim torpağımızda ikinci süni erməni dövləti yaradılsın. Əminəm ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa ediləcəkdir və işğal edilmiş bütün torpaqlarda Azərbaycan vətəndaşları yaşayacaqlar. Gələcəkdə isə azərbaycanlılar bütün tarixi torpaqlara qayıdacaqlar. Mən buna əminəm, buna şübhə etmirəm. Buna nail olmaq üçün biz daha da güclü

olmalıyıq, daha da güclü orduya malik olmalıyıq və iqtisadi inkişafı təmin etməliyik.

Ordu quruculuğu işində böyük uğurlarımız vardır. Azərbaycan Ordusu bu gün dünyanın güclü orduları sırasındadır. Bu istiqamətdə hələ görülcək işlər çoxdur, islahatlar davam etdirilməlidir. Ancaq deyə bilərəm ki, ölkəmizin hərbi potensialı kifayət qədər güclüdür. Ən müasir texnika, silah-sursat alınır. Azərbaycanda müasir hərbi məhsullar istehsal olunur. Bir sözlə, Ordumuzun hərbi potensialı, döyüş qabiliyyəti artır və bu, bizi sevindirir. Çünki hər bir güclü dövlətin güclü ordusu olmalıdır. Biz bu istiqamətdə bundan sonra da fəal siyasət aparacağıq.

İqtisadi siyasətə gəldikdə, bu sahədə son on il ərzində Azərbaycan kimi inkişaf edən ikinci ölkə olmamışdır. Bütün beynəlxalq maliyyə qurumları və statistik məlumatlar bunu təsdiqləyir. Son on il ərzində iqtisadiyyatımız 3,4 dəfə artmışdır ki, bu, dünya miqyasında ən böyük göstəricidir. Bir milyon 200 mindən artıq yeni iş yeri açılmışdır. Yoxsulluğun azaldılmasında böyük nailiyyətlər əldə edilmişdir. Hazırda yoxsulluğun səviyyəsi beş faizdən bir qədər çoxdur. İşsizliyə qarşı mübarizə gözəl nəticələr vermişdir. Azərbaycanda işsizliyin səviyyəsi beş faizdən aşağıdır.

Beynəlxalq aparıcı reyting agentlikləri hətta böhranlı illərdə Azərbaycanın kredit reytinglərini artırmışlar. Dünyanın bir nömrəli iqtisadi forumu olan Davos İqtisadi Forumu ölkələrin rəqabət qabiliyyətliliyinə görə Azərbaycanı 39-cu yerə layiq görmüşdür. Bu, çox böyük nailiyyətdir, çox böyük nəticədir, onu göstərir ki, ölkəmiz uğurla inkişaf edir. İqtisadiyyatımız çoxşaxəli iqtisadiyyatdır, təkə neft amilinə bağlı deyildir. Son illər ərzində apardığımız iqtisadi islahatlar, iqtisadi siyasət ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsinə gətirib çıxarmışdır. Əminəm ki, növbəti illərdə iqtisadi sahədə daha da böyük uğurlar əldə ediləcəkdir. Bizim iqtisadi siyasətlə bağlı proqramımız ardıcıl şəkildə icra edilir.

Eyni zamanda, güclü iqtisadiyyat əlbəttə ki, sosial məsələlərin həllinə də kömək göstərir. Azərbaycan bu sahədə də ardıcıl siyasət aparır. Mən dəfələrlə demişəm, bir daha demək istəyirəm ki, bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan və-

təndaşı dayanır. Ona görə, güclü sosial siyasət bizim əsas istiqamətimizdir. 2013-cü ildə maaşlar, pensiyalar qaldırılmışdır, sovet vaxtlarından qalmış əmanətlər tam olaraq əhaliyə kompensasiya şəklində verilmişdir. Digər sosial proqramlar uğurla icra edilir. Əminəm ki, sosial sahədə siyasətimiz növbəti illərdə davam etdiriləcəkdir. Bunu deməyə əsas verən bizim güclü iqtisadi potensialımızdır. İqtisadi müstəqillik olmadan heç bir ölkə özünü tam azad, müstəqil hesab edə bilməz. Ona görə, hesab edirəm ki, iqtisadi sahədə müstəqilliyin əldə olunması bizim ən böyük nailiyyətimizdir.

Eyni zamanda, ölkəmizdə siyasi islahatlar davam etdirilir və davam etdiriləcəkdir. Azərbaycanda demokratik cəmiyyətin qurulması istiqamətində çox müsbət addımlar atılır, qanunun aliliyi təmin edilir, bütün azadlıqlar vardır. Azərbaycan siyasi islahatların aparılması istiqamətində də qabaqcıl ölkələrin birinə çevrilməkdədir.

Cəmiyyəti ən çox narahat edən korrupsiyaya və rüşvətxorluğa qarşı mübarizə 2013-cü ildə daha da böyük miqyasda aparılmışdır. Biz daha da böyük uğurlara nail olmuşuq. Korrupsiyaya və rüşvətxorluğa qarşı mübarizə bizim siyasətimizin əsas istiqamətlərindən biridir. Burada həm cəza tədbirləri, inzibati tədbirlər öz rolunu oynayır, eyni zamanda, sistem xarakterli islahatlar da bu sahədə böyük irəliləyişə nail olmaq üçün bizə imkan yaratmışdır. İlin əvvəlində yaradılmış «ASAN xidmət»-in fəaliyyətini mən xüsusilə qeyd etmək istəyirəm. Qısa müddət ərzində cəmiyyətdə böyük rəğbət qazanmış «ASAN xidmət» bu gün dünyada da özünü Azərbaycan brendi kimi təsdiqləyir. İl ərzində bu xidmətə beş yüz mindən artıq vətəndaş müraciət etmişdir. Gələcəkdə «ASAN xidmət»də göstərilən xidmətlərin sayı artırılacaq və eyni zamanda, elektron xidmətlərin sayı da artırılmalıdır.

Azərbaycan bu il dünyanın humanitar mərkəzi kimi özünü bir daha təsdiq etdi. Bu il Azərbaycanda Üçüncü Beynəlxalq Humanitar Forumu, İkinci Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu keçirilmişdir. Bu iki tədbir dünya ictimaiyyətinin diqqətini özünə cəlb etmişdir. Azərbaycan artıq dirlərə, millətlərə, dialoqun aparılması üçün özünü bir mərkəz kimi göstərir. Ölkəmizdə mövcud olan dini və milli dözümlülük, tolerantlıq, bütün xalqların bir ailə kimi yaşaması bizim böyük nailiyyətimizdir, böyük sərvətimizdir, böyük üstünlüyümüzdür. Deyə bilərəm ki, ölkəmizin bu sahədə təcrübəsi dünyada öyrənilir və təqdir edilir.

Əlbəttə ki, neft-qaz sektoru da ölkəmizin gələcək inkişafı üçün çox böyük məna daşıyır. 2013-cü ildə bir neçə vacib məsələ öz həllini tapmışdır. Onlardan biri də Trans-Adriatik kəməri layihəsinin seçilməsidir. TAP layihəsi artıq əsas qaz ixrac marşrutu kimi təsdiq edilmişdir. 2012-ci ildə Trans-Anadolu qaz kəmərinin tikintisi ilə bağlı razılıq əldə edilmişdir və bu il bu istiqamətdə böyük işlər görülmüşdür. Dekabrın 17-də «Şahdəniz-2» layihəsinə start verildi. Bu, tarixi layihədir, tarixi hadisədir. Bu layihə XXI əsrin layihəsidir, Avropanın ən böyük infrastruktur və ən böyük enerji layihəsidir. TANAP, TAP, «Şahdəniz-2» layihələri Azərbaycanın tarixi uğurudur, tarixi nailiyyətidir. Bir daha Azərbaycan xalqını bu böyük qələbə münasibətilə ürəkdən təbrik etmək istəyirəm. Bu layihə xalqımızın uğurlu gələcəyi, yaşaması, ölkəmizin dayanıqlı inkişafı üçün müstəsna əhəmiyyətə malik olan bir layihədir.

Bu il Azərbaycanda prezident seçkiləri keçirilmişdir. Seçkilər azad, ədalətli şəkildə keçirilmişdir. Seçkiləri müşahidə edən xarici qonaqlar seçkilərə çox yüksək qiymət vermişlər. Əsas məsələ ondan ibarətdir ki, Azərbaycan xalqı seçkilərin keçirilməsinə yüksək qiymət vermişdir. Seçkilərdə Azərbaycan xalqının iradəsi tam şəkildə öz əksini tapmışdır. Mənə yenidən böyük diqqət və dəstək göstərdiyi üçün doğma xalqıma minnətdaram. Azərbaycan xalqını bir daha əmin etmək istəyirəm ki, mən bundan sonra da ölkəmizin uğurlu inkişafı, gələcəyi üçün var gücümle çalışacağam.

Bu il Azərbaycan kosmik dövlətə çevrildi. İlin əvvəlində «Azerspace-1» peykinin fəzaya buraxılması tarixi nailiyyətdir. Bu, onu göstərir ki, ölkəmiz böyük işlərə, böyük uğurlara imza atır. Kosmik sənayenin inkişafı ölkəmizin ümumi, intellektual və iqtisadi potensialını bir daha təsdiqləyir.

Əziz bacılar və qardaşlar, bu gün, eyni zamanda, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür. Dünyada yaşayan bütün azərbaycanlılar, əminəm, fəxr edirlər ki, bu gün güclü Azərbaycan dövləti vardır. O dövlət ki, öz vətəndaşları üçün çalışır, vətəndaşlarının qayğıları ilə yaşayır. Müasir, dinamik, demokratik dövlət ki, bu gün bütün azərbaycanlıların Vətənidir.

Mən bütün Azərbaycan xalqını bir daha Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm, hər bir Azərbaycan ailəsinə xoşbəxtlik, firavanlıq, əmin-amanlıq arzulayıram.

Bayramınız mübarək olsun!

Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun müstəqil dövlətimizin əsas təsisatlarından biri kimi tamamilə yenidən formalaşması Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən hərtərəfli məhkəmə-hüquq islahatlarının nəticəsində mümkün olmuşdur

Dekabrın 11-də Baş Prokurorluqda xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş anım mərasimi keçirilmişdir.

Mərasim iştirakçıları əvvəlcə prokurorluğun inzibati binasının foyesində ulu öndər Heydər Əli-

insanın, dahi şəxsiyyətin zəngin irsinə, nəsillərə örnək olan həyat yoluna nəzər salaraq ulu öndərə ehtiramlarını bildirir, dahi şəxsiyyətin Vətəni və xalqı üçün gördüyü nəhəng işlərin, milli dövlətçilik və müstəqillik ideyalarının gerçəkləşməsində xidmətlərinin hədsiz əhəmiyyətli olduğunu minnətdarlıq hissi ilə qeyd edirlər.

Baş prokuror demişdir ki, çətin məqamlarda, mürəkkəb dövrlərdə yenilməz iradəsi, cəsareti, qətiyyəti və uzaqgörənliyi ilə xalqımızı təzyiq və təhlükələrdən xilas etməklə ümummilli lider inkişafa və tərəqqiyə aparan strateji xətti müəyyənləşdirərək Azərbaycanda demokratik hüquqi dövlətin qurulması üçün möhkəm zəmin yaratmışdır.

yevin büstü önünə əklil və gül dəstələri qoymuşlar.

Mərasimdə məruzə ilə çıxış edən Baş prokuror Zakir Qaralov diqqətə çatdırmışdır ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə anım mərasimini keçirərkən bütün Azərbaycan xalqı kimi, prokurorluq orqanlarının hər bir işçisi də bu böyük

Müasir Azərbaycanın şərəfli inkişaf tarixinin 30 ildən yuxarı bir dövrü fenomenal xüsusiyyətlərə, dərin tefəkkürə və güclü iradəyə malik ən böyük azərbaycanlının adı ilə bilavasitə bağlıdır. Məhz onun dəyanəti və cəsareti, mətinliyi və zəkası, qətiyyəti və qüdrəti sayəsində xalqımız zamanın ağır sınaqlarından üzü ağ çıxaraq çətinliklərə sinə gərmiş, təzyiq və təhlükələrdən xilas olaraq ic-

timai-siyasi sabitliyin bərqərar olunmasına, milli dövlətçilik ideyasının gerçəkləşdirilməsinə, insan hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi istiqamətində mühüm tədbirlərin həyata keçirilməsinə, vətəndaş cəmiyyətinin əsaslarının formalaşdırılmasına nail ola bilmişdir.

Diqqətə çatdırılmışdır ki, Azərbaycan Respublikası dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra

xarici təzyiqlər və hakimiyyət uğrunda daxili çəkişmələr nəticəsində vətəndaş müharibəsi təhlükəsi qarşısında qalan xalqımız xilas yolunu yalnız Heydər Əliyevdə görürdü. Xalqın təkidli tələbi ilə siyasi hakimiyyətə qayıdan ulu öndər təcrübəsi, uzaqgörənliyi və sarsılmaz iradəsi sayəsində ölkəmizi vətəndaş müharibəsi təhlükəsindən və ictimai-siyasi pərakəndəlikdən qurtarmış, qanunçuluğu bərpa etmişdir. Xaricdən dəstəklənən radikal müxalifət qüvvələrinin cinayətkar hərəkətlərinin və dövlət çevrilişi cəhdlərinin qarşısı alınmış, silahlı yolla hakimiyyətə gəlmək arzularına son qoyulmuş, Azərbaycanda möhkəm və dayanıqlı ictimai-siyasi sabitlik və əmin-amanlıq təmin edilmişdir. Xalqın xilasını naminə hər cür çətinliklərə sinə gərən, fiziki cəhətdən məhv edilmək təhlükəsi, sui-qəsd və terror cəhdləri ilə üzleşən Heydər Əliyev özünün siyasi müdrikliyi, polad iradəsi və qətiyyəti, ən əsası xalqın dəstəyi nəticəsində Azərbaycanı və onun müstəqilliyini məhv olmaq təhlükəsindən xilas etmişdir. Hakimiyyətə qayıdıandan sonra qısa müddətdə bütün cəmiyyəti vahid ideya ətrafında birləşdirən və milli birliyi təmin edən Heydər Əliyevin xidmətlərini yüksək qiymətləndirən xalqımız həmin günü öz xilaskarının şərəfinə Milli Qurtuluş Günü kimi tarixə yazmışdır.

Ölkəmizin tarixinə sabitlik və inkişaf dövrü kimi düşən 1993–2003-cü illər ərzində Heydər Əliyevin möhtəşəm dövlətçilik fəaliyyətinin nəticəsidir ki, Azərbaycanda hüquqi, demokratik və dünyəvi dövlət qurulmuş, vətəndaş cəmiyyətinin bərqərar edilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılmışdır. Geosiyasi mövqelərini möhkəmləndirən ölkəmiz dünya birliyində layiqli yerini tutmuş, azərbaycançılıq məfkurəsi inkişaf etdirilməklə milli birlik və həmrəyliyə nail olunmuşdur.

Xüsusi bildirilmişdir ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərlik etdiyi komissiya tərəfindən hazırlanaraq 1995-ci il noyabrın 12-də keçirilmiş referendumla qəbul olunmuş müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ümumbəşəri ideya və dəyərləri əks etdirərək demokratik dövlət quruculuğu istiqamətində inkişafın hüquqi təsisatlarını, dövlətin və idarəetmənin əsaslarını formalaşdırmaqla respublikamızda hüquq sisteminin bünövrəsini yaratmışdır. Ulu öndərin həyata keçirdiyi məhkəmə-hüquq islahatları ölkədə müasir beynəlxalq standartlara cavab verən hüquq sisteminin formalaşdırılmasına, inkişaf etmiş demokratik dövlətlərin müsbət cəhətlərini özündə birləşdirən üçpilləli məhkəmə sisteminin qurulmasına, prokurorluq orqanlarının tam yenilənərək müasir məzmunlu sivil bir orqana çevrilməsinə əsas yaratmışdır.

Baş prokuror demişdir ki, dövlət quruculuğu və idarəetmə prosesində bütün məsələlərə xüsusi diqqətlə yanaşaraq hər bir strukturun fəaliyyətinə və inkişafına böyük diqqət göstərən ümummilli lider Heydər Əliyevin prokurorluq orqanlarının inkişafında müstəsna rolu olmuşdur. Ümummilli lider prokurorluq orqanlarının işinin təmin edilməsi, fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, əməkdaşlarının sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məsələlərinə xüsusi qayğı göstərmişdir.

Bildirilmişdir ki, cənab İlham Əliyevin Prezidentliyi dövründə Azərbaycan Prokurorluğunun həyatında yeni bir mərhələnin, hərtərəfli müasirləşmə və təkmilləşmə dövrünün əsası qoyulmuşdur. Azərbaycan Prokurorluğunun 90 illik yubileyi ərəfəsində dövlətimizin başçısı tərəfindən təsdiq edilmiş «Azərbaycan Prokurorluğunun fəaliyyətinin müasirləşdirilməsinə dair 2009-2011-ci illər üçün Dövlət Proqramı»na uyğun olaraq öz inkişafının yeni mərhələsinə qədəm qoyan prokurorluq orqanlarında bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər insan hüquq və azadlıqlarının daha etibarlı müdafiəsi, digər hüquq-mühafizə orqanları ilə qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, müasir elmi-texniki nailiyyətlərdən daha geniş istifadə olunmaqla mərkəzləşdirilmiş informasiya-kommunikasiya sisteminin yaradılması, prokurorluğun maddi-texniki təminatının yaxşılaşdırılması üçün hərtərəfli zəmin yaratmışdır.

Natiq demişdir ki, bu gün Heydər Əliyev ideyalarına və xalqına sadıqlığını əməli işləri ilə tam sübuta yetirən və öz dövlətçilik fəaliyyətində varisliyi təmin edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən həmin ideyaların reallaşdırılması istiqamətində məqsədyönlü və yeni məzmunlu daxili və xarici siyasət həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyevin 2003-cü ildən etibarən dövlətimizin başçısı kimi uğurlu fəaliyyəti bir daha göstərir ki, Heydər Əliyev ideyaları yaşayır və onların reallaşdırılması istiqamətində görülən işlər bu dahi şəxsiyyətin unudulmaz xatirəsinin əbədiləşdirilməsini və doğma Azərbaycanımızın hərtərəfli tərəqqisini təmin edir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən tədbirlər sayəsində bütövlükdə Azərbaycanın, habelə hər bir bölgənin, şəhər və rayonun, kəndin hərtərəfli sosial-iqtisadi inkişafına nail olunmuşdur. Sivil dövlətin və formalaşdırılmış demokratik vətəndaş cəmiyyətinin daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində inamlı addımlar atılmış, ümumbəşəri dəyərlərə sadıqlığını sübut edən Azərbaycanda yeni

məzmunlu mütərəqqi islahatlar daha da dərinləşdirilmişdir. Dünya birliyinə sürətlə inteqrasiya olunan Azərbaycan regionun lider dövləti statusunu özündə saxlamışdır. İqtisadi inkişaf göstəricilərinə görə dünyanın aparıcı ölkələri sırasında olan yerimiz qorunub saxlanılmış, böyük enerji layihələrinin reallaşdırılması, Azərbaycanın dünya kommunikasiya sisteminin tərkib hissəsinə çevrilməsi istiqamətində inamlı addımlar atılmışdır.

Bütün bunlar son nəticədə Azərbaycanın iqtisadi cəhətdən tükənməz qüdrətini və müstəqilliyini təmin etməklə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə gətirib çıxarmışdır.

Cari il oktyabrın 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin andiçmə mərasimindəki çıxışında qeyd etdiyi kimi, iqtisadi inkişaf templərinə görə son 10 il ərzində Azərbaycan qədər inkişaf edən ikinci ölkə olmamışdır. Bu illər ərzində ölkəmiz uğurlu iqtisadi inkişafa, ümumi daxili məhsulun əhəmiyyətli artımına nail olmuşdur. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ probleminin beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, ölkəmizin mənafeyinə uyğun şəkildə sülh yolu ilə tənzimlənməsi istiqamətində Prezident İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən məqsədyönlü və düşünülmüş tədbirlər işğal edilmiş torpaqlarımızın azad olunacağına möhkəm inam yaratmışdır. Təsadüfi deyildir ki, İlham Əliyevə hədsiz rəğbəti olan Azərbaycan xalqı seçkilərdə yüksək fəallıqla iştirak edərək 2013-cü ildə yenidən ona böyük etimad göstərək növbəti 5 ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçmişdir.

Çıxışının sonunda Baş prokuror Zakir Qaralov Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi əmin etmişdir ki, sivil və demokratik məzmunlu dövlət təsisatı kimi yenidən formalaşmasına görə ulu öndər Heydər Əliyevin şəxsiyyətinə borclu olan Azərbaycan Prokurorluğunun kollektivi onun ideyalarına sadıqdır və bütün söylərini həmin ideyaların həyata keçirilməsinə, dövlət müstəqilliyimizin, sabitlik və əmin-amanlığın hər cür cinayətkar qəsdlərdən qorunmasına səfərbər edəcəkdir.

Mərasimin sonunda «Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri» Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən hazırlanmış «Əbədiyyət: Heydər Əliyev və dövlət quruculuğu» adlı sənədli film nümayiş etdirilmişdir.

Baş Prokurorluğun Təşkilat-analitik idarəsi

Naxçıvan Muxtar Respublikası Prokurorluğunda Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin xatirəsi yad edilmişdir

Dekabrın 11-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Prokurorluğunda Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin vəfatının 10-cu ildönümü ilə bağlı anma mərasimi keçirilmişdir. Tədbirin əvvəlində ümummilli lider Heydər Əliyevin unudulmaz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının prokuroru Səbuhi Şahverdiyev müasir Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, xalqımızın müdrik rəhbəri Heydər Əliyevin müasir Azərbaycanın tarixindəki rolu, demokratik və hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində həyata keçirdiyi uğurlu siyasət barədə ətraflı məlumat vermişdir. Səbuhi Şahverdiyev xüsusi olaraq vurğulamışdır ki, tarixi şəxsiyyətlərin böyüklüyü illər keçdikcə daha aydın görünür. Təbiidir ki, belə şəxsiyyətlərin taleyi həmişə çətin və keşməkeşli olur, çünki onlar özlərinin bütün mənalı ömürlərini fədakarcasına vətəninə, millətinə, tərəqqisinə, onun dövlətinin yaradılmasına və möhkəmləndirilməsinə həsr edirlər. Keçmişin və yaşadığı dövrün reallıqlarını nəzərə alaraq mümkün olanı, hətta ondan da artığını, yəni mümkün olmayanı da etmiş görkəmli şəxsiyyətlərin xeyirxah əməlləri, müdrik ideyaları xalqın və dövlətin gələcəyinə işıq salır. Bu baxımdan Azərbaycan tarixinin ən şanlı səhifələrini yazmış ulu öndər Heydər Əliyevin keçdiyi həyat yolu, bizə və gələcək nəsillərə miras qoyduğu mənəvi irsi misilsiz sərvət, əvəzsiz nümunədir.

Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyi dövründə xalqımızın illər boyu arzusunda olduğu niyyətlər gerçəyə çevrilmiş, Azərbaycan müstəqilliyə qovuşmuşdur. «Mənim həyatımın məqsədi Azərbaycandır, Azərbaycan xalqıdır, Azərbaycan Respublikasıdır, Azərbaycan vətəndaşıdır», – deyən xalqımızın böyük oğlu Azərbaycan dövlətçiliyinin ideoloji-siyasi əsaslarını, əbədi müstəqillik konsepsiyasını yaratmışdır. Ona görə də 1969-cu ilin 14 iyulunda ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbər seçilməsi ölkəmizin müstəqillik tarixinin, parlaq və işıqlı yolunun başlanğıcı kimi qiymətləndirilir.

Azərbaycan xalqının tükənməz gücünə, zəngin potensialına dərinləndirən inanan görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev böyük qətiyyətlə onu səfərbər edə bilmiş, bugünkü müstəqilliyimizin iqtisadi, siyasi, mədəni əsaslarını hələ o illərdə yaratmağa başlamışdı. Ümummilli liderin respublikaya rəhbərlik etdiyi sovetlər dönəmində Azərbaycan yüksək sənaye

respublikasına çevrilmişdi. O illərdə ulu öndər Heydər Əliyev, ilk növbədə, bugünkü dövlət müstəqilliyimizin əsası olan güclü iqtisadi bazanı yarada bilmiş, respublikanın hər yerində böyük quruculuq işləri aparılmışdır. Ən başlıcası budur ki, ulu öndər xalqımızın özünə, öz gücünə, qüdrətinə inamını bərpa etmişdir.

Muxtar Respublika prokuroru qeyd etmişdir ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətinin birinci dövrü Azərbaycanda ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni həyatın bütün sahələrində möhtəşəm quruculuq dövrü olmuşdur. Milli təəssübkeşlik hissi ilə zəngin olan bu quruculuq dövrünün baş memarı dahi rəhbər Heydər Əliyev idi. Sözüün həqiqi mənasında, müasir müstəqil Azərbaycan dövləti məhz ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətinin birinci dövründə-1969-1982-ci illərdə yaradılmış təməl üzərində qurulmuşdur. Ötən əsrin 70–80-ci illərində ümummilli liderin Azərbaycan naminə həyata keçirdiyi müdrik siyasətə diqqəti çəkən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev demişdir: «SSRİ dönəmində Azərbaycanın iqtisadiyyatının, elm və mədəniyyətinin inkişafına, milli kadrların yetişdirilməsinə böyük səylər qoyan Heydər Əliyev nə vaxtsa ölkəmizin müstəqil olacağına inanırdı. Təbii ki, o zamanlar bütün bu işlər görülməseydi, müstəqil dövlət quruculuğu vəzifəsinin həyata keçirilməsi çox ciddi çətinliklərlə qarşılaşardı». 1982-ci ildə ümummilli liderin SSRİ-də rəhbər vəzifəyə irəli çəkilməsindən sonra Azərbaycanın hərtərəfli inkişafı ilə yanaşı, xalqımızın dünya arenasında tanınması və təbliği istiqamətində görülən işlərin miqyası daha da genişləndirilmişdir. 1982–1987-ci illərdə Heydər Əliyev şəxsiyyətinə görə keçmiş Sovetlər Birliyində Azərbaycanla hesablaşılır, ölkəmizdəki inkişafın qarşısını almağa, torpaq iddiası irəli sürməyə heç kim cəsarət etmirdi. Azərbaycanın inkişafını dayandırmaq, onu parçalamaq üçün yeganə bir yol vardı-ölkəni Heydər Əliyev inkişaf xəttindən uzaqlaşdırmaq. Nəhayət, 1987-ci ildə bu məkrli plan həyata keçirilmiş, ümummilli liderimiz rəhbər vəzifədən uzaqlaşdırılmışdır. Bununla da, Azərbaycanın ağrı-acılarla dolu dövrü başlanmışdır. Ölkəmizin suverenliyinə edilən qəsd tarixi torpaqlarımızın 20 faizinin Ermənistan tərəfindən işğalı ilə nəticələnmiş, ermənilər tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı Xocalı soyqırımını törədilmişdir.

Səbuhi Şahverdiyev vurğulamışdır ki, Azərbaycanın xilasını ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağ-

lıdır. Bu böyük şəxsiyyət ali dövlət vəzifələrində olmadığı dövrlərdə belə, Azərbaycançılıq uğrunda xidmətlərini davam etdirmiş, həyatını təhlükə qarşısında qoyaraq, 1990-cı ilin Qanlı Yanvar faciəsini törətdiyinə görə o zamankı sovet rəhbərliyini və faciənin digər təşkilatçılarını kəskin ittiham etmişdi. Böyük öndər 1990-cı il iyul ayının 20-də Bakıya gəlmişdi. Lakin burada -vaxtilə qurub-yaratdığı şəhərdə qalmaq, ağır fəlakət anında xalqı ilə bir yerdə olmaq imkanı verilmədiyindən iki gün sonra, iyul ayının 22-də doğma Naxçıvana qayıtdı. Və buradan bütün Azərbaycanın qurtuluş mübarizəsinə rəhbərlik etdi.

1990–1993-cü illərdə, ölkəmizin ağır dövründə Naxçıvan Muxtar Respublikasında ulu öndərimizin rəhbərliyi ilə tarixi qərarlar qəbul edilir, Muxtar Respublikanın erməni təcavüzündən xilas olunması, böhranlı vəziyyətdən çıxarılması üçün ardıcıl tədbirlər görüldü. Üçrəngli bayrağımızın ilk dəfə olaraq 1990-cı il noyabrın 17-də ulu öndərin sədrliyi ilə keçirilən Naxçıvan parlamentinin iclasında qaldırılması, Naxçıvan Muxtar Respublikasının adından «Sovet Sosialist» sözlərinin çıxarılması, SSRİ-nin qorunub saxlanması ilə bağlı keçirilən referendumda Naxçıvan Muxtar Respublikasının iştirak etməməsi, aqrar islahatların keçirilməsi, Azərbaycanda ilk milli ordu quruculuğuna Naxçıvan Muxtar Respublikasından başlanılması müstəqil dövlətçilik yolunda atılan ilk addımlar idi. 1990–1993-cü illərdə Naxçıvanın siyasi, mədəni, mənəvi və iqtisadi mühitindən ümummilli liderin quruculuq fəaliyyəti qırımızı xətlə keçir. Bu dövrün Naxçıvanı yenidən 1969-cu ildən başlanan Heydər Əliyev quruculuq xəttinə, inkişafın, tərəqqinin Heydər Əliyev yoluna qayıdan ilk region idi. Ulu öndərin siyasi fəaliyyətinin Naxçıvan dövrü dövlətçilik təcrübəsində xalq-lider birliyinin bariz təzahürü idi. Azərbaycanda 1969-cu ildə əsas qoyulan dirçəliş və inkişaf strategiyası nəticəsində yaranmış iqtisadi potensial XX əsrin 80-ci illərinin sonundan başlayaraq dağıdılıb bərbad hala salınsa da, 1993-cü ildən sonra yenə bu müdrik insanın böyük iradəsi və söyləri ilə bərpa edilmişdir. 1993-cü ilin iyununda əldən getməkdə olan dövlət müstəqilliyini Azərbaycana dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev qaytarmışdır. Dağılıb məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qalan ölkəmizi məhz ümummilli liderimiz təlatümlər burulğanından xilas etmiş, möhkəm ictimai-siyasi sabitlik yaratmış, Azərbaycanı ötən əsrin 70-ci illərindən başlanan quruculuq xəttinə qaytararaq hərtərəfli inkişaf yoluna çıxarmışdır.

Natiq qeyd etmişdir ki, müstəqil Azərbaycan bu gün Heydər Əliyev siyasəti ilə qətiyyətlə irəliləyir, gücünü və qüdrətini durmadan artırır, ən böyük azərbaycanlıya məxsus ideyaların həmişəyaşar olduğu-

nu bir daha təsdiqləyir. Ümummilli liderin ideyaları, amalları bu gün də Azərbaycanın yoluna işıq saçır, xalqımızı xoşbəxt gələcəyə aparır. Dünya dövlətləri sırasında layiqli yerini tutan Azərbaycanın ulu öndərimiz tərəfindən müəyyənləşdirilən inkişaf xəttini hazırda ölkə başçısı cənab İlham Əliyev uğurla davam etdirir. Ümummilli liderimizin siyasi kursu Azərbaycan Prezidenti tərəfindən daha da zənginləşdirilərək XXI əyüzüilliyin mükəmməl dövlətçilik fəlsəfəsinə çevrilmişdir.

Səbuhi Şahverdiyev vurğulamışdır ki, bu gün böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin işi və əməlləri onun şah əsəri olan müstəqil, qüdrətli Azərbaycanın hər yerində görünür. Heydər Əliyev yolu ilə gedərək gündən-günə inkişaf və tərəqqiyə qovuşan Azərbaycanda və onun ayrılmaz tərkib hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında əldə olunan bütün nailiyyətlərdə ümummilli liderimizin fəal yarıdıcı gücə malik olan idealları yaşayır.

Ulu öndərin əbədiyyətə qovuşmasından ötən 10 illik zaman kəsiyi bizə bu fenomen şəxsiyyətin milli dövlətçilik tariximizdəki yerini və rolunu daha dolğun dəyərləndirmək imkanı verir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövr bütövlükdə xalqın azadlıq, müstəqillik arzularının gerçəkləşməsinə real hüquqi, siyasi və iqtisadi əsasların yaradılması, bu möhkəm baza üzərində qazanılmış dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, xalqın təbii konstitusion hüquqlarına sahib çıxılması, milli-mənəvi yüksəlişə nail olunması, fərdin özünü vətəndaş kimi dərk etməsi kimi iftixar doğuran şanlı epoxanı əhatə edir.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan naminə həyata keçirdiyi tədbirləri ən dəqiq formada ulu öndərin özü belə ifadə etmişdir: «Bu gün böyük iftixar hissi ilə deyə bilərəm ki, biz artıq öz taleyimizin, öz ölkəmizin sahibiyik».

Sonda Muxtar Respublika prokuroru əminliklə ifadə etmişdir ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Prokurorluğunun kollektivi bundan sonra da ulu öndər Heydər Əliyev siyasətinin davam etdirilməsində, dövlət müstəqilliyimizin, ictimai-siyasi sabitlik və əmin-amanlığın qorunmasında bu kursun ən layiqli davamçısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən dövlətçilik tədbirlərində yaxından iştirak etməklə, bu uğurlu siyasəti daim dəstəkləyəcəkdir.

Mərasimdəki çıxışlarda Azərbaycan xalqının ümummilli lider Heydər Əliyevin doğma Azərbaycanımızın tərəqqisi naminə gördüyü möhtəşəm işlərdən danışıldı.

**Naxçıvan Muxtar Respublikası Prokurorluğunun
Hüquqi təminat və informasiya şöbəsi**

Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsində geniş əməliyyat müşavirəsi keçirilmişdir

Oktyabrın 25-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin cari il sentyabrın 30-da Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin yeni inzibati binasının açılış mərasimində kollektiv qarşısında çıxışı zamanı verdiyi tapşırıq və tövsiyələrdən irəli gələn məsələlərin icrası ilə əlaqədar Baş prokuror Zakir Qaralovun sədrliyi ilə Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsində geniş əməliyyat müşavirəsi keçirilmişdir.

Tədbiri giriş nitqi ilə açan Baş prokuror demokratik hüquqi dövlət quruculuğu yolunu seçmiş müstəqil dövlətimizin həyatında xüsusi əhəmiyyət kəsb edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçkilərinin demokratik, şəffaf, ədalətli və beynəlxalq standartlara uyğun şəraitdə keçirilməsi və yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi münasibəti ilə cənab İlham Əliyevi Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun kollektivi adından bir daha səmimi-qəlbdən təbrik etmişdir.

Azərbaycan Respublikasında korrupsiyaya qarşı mübarizənin dövlət siyasətinin tərkib hissəsi olmasını vurğulayan Baş prokuror bu sahədə həyata keçirilmiş institusional və cinayət təqibi tədbirlərinin müsbət nəticələrini bildirməklə mübarizənin kəserinin daha da artırılmasının vacibliyini xüsusi qeyd etmişdir.

O, ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin yeni inzibati binasının açılış mərasimində verdiyi tapşırıq və tövsiyələrə, habelə oktyabrın 9-da prezident seçkilərinin ilkin nəticələri ilə bağlı xalqa müraciəti və andiçmə mərasimi zamanı korrupsiyaya qarşı mübarizənin ümumxalq işi olması, ictimaiyyətin bu işlərə fəal qoşulması, hər bir vətəndaşın neqativ hallara biganə qalmaması barədə proqram xarakterli nitqindən irəli gələn vəzifələrin vacibliyini qeyd etməklə bu sahədə prokurorluq, o cümlədən ixtisaslaşmış orqan olan Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin qarşısında prioritet istiqamətlərin müəyyən olunmasının zəruriliyini vurğulamışdır.

Müşavirədə məruzə ilə çıxış edən Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin rəisi Kamran Əliyev idarənin müasir texniki avadanlıqlarla təchiz edilmiş yeni inzibati bina ilə təmin olunmasına və korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində görülən işlərə verdiyi qiymətə görə kollektivin adından ölkə başçısına təşəkkürünü bildirərək, qu-

rumun əməkdaşları üçün böyük məsuliyyət və fəaliyyətinin daha da təkmilləşdirilməsi üçün stimula yarandığını qeyd etmişdir.

Müşavirədə antikorrupsiya qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi, əməliyyat tədbirlərinin intensivləşdirilməsi, cinayət işləri üzrə ibtidai istintaqın qanunla nəzərdə tutulmuş müddətlərdə tam və hərtərəfli aparılması, cinayət törətmiş bütün şəxslərin aşkar edilməsi və məsuliyyətə cəlb edilməsinin vacibliyi bildirildi. Fiziki və hüquqi şəxslərə vurulmuş maddi ziyanın ödənilməsi məqsədilə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş bütün imkanlardan istifadə edilməsi, sərt cəza tədbirlərinin tətbiqinə nail olunması, qabaqlayıcı tədbirlərin həyata keçirilməsi, korrupsiyaya daha çox uğramış sahələr üzrə mövcud normativ aktların təhlil edilməklə müvafiq təkliflərin hazırlanaraq aidiyyəti qurumlara təqdim edilməsi tələb edildi. «161-Qaynar xətt» əlaqə mərkəzinə daxil olmuş bütün məlumatların tam və düzgün araşdırılması, vətəndaşların qəbulu və onların müraciətlərinə operativ reaksiya verilməsi, digər dövlət orqanları ilə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi, müasir texnikadan və elektron xidmətlərdən istifadənin genişləndirilməsi, beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsi və bu sahədə müsbət nəticələrə nail olmuş ölkələrin təcrübəsinin öyrənilməklə tətbiq olunması, vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə sıx əməkdaşlığın həyata keçirilməsi, əhalinin bu işdə fəal iştirakının təmin edilməsi məqsədilə onların maarifləndirilməsi işinin yeni müstəviyə qaldırılması, xüsusən idarə əməkdaşları tərəfindən mütəmadi olaraq təhsil müəssisələrində korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair mühazirələrin keçirilməsi, idarənin kadr potensialının gücləndirilməsi, hər bir əməkdaşın peşə hazırlığının və məsuliyyətinin artırılması istiqamətində qurumun fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi qərara alındı.

Əməliyyat müşavirəsində «Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin korrupsiyaya qarşı mübarizə ilə əlaqədar tapşırıq və tövsiyələrinin icrasına dair Tədbirlər Planı» təsdiq edilmişdir.

Müşavirəyə yekun vuran Baş prokuror korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində ən qətiyyətli tədbirlərin görülməsinin bundan sonra da davam etdiriləcəyinə əminliyini bildirdi.

**Baş prokuror yanında
Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsi**

Baş prokuror Zakir QARALOV: «Azərbaycanın korrupsiyaya qarşı mübarizədə əldə etdiyi yüksək göstərici həyata keçirilən kompleks və davamlı siyasətin nəticəsidir»

Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru, I dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri
Zakir Qaralovun AzərTAc-a müsahibəsi

Korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində fəaliyyət göstərən nüfuzlu beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatlarından olan "Transparency International"-ın təqdim etdiyi 2013-cü ilin Korrupsiya Qavrama İndeksində Azərbaycan keçən illə müqayisədə 12 pillə irəliləmiş, eyni zamanda, ölkəmizin qiymətləndirmə balı 27-dən 28-ə yüksəlmişdir. Əgər keçən ilin hesabatı üzrə də ölkəmizin əvvəlki illə müqayisədə 4 pillə irəlilədiyini nəzərə alsaq, bu zaman indekstdə son illər Azərbaycan ilə bağlı dinamikanın müsbət olduğunu görürük.

Ümumən, ölkəmiz son illər korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində dəyərləndirmələrdə irəliləməkdə davam edir və indeksə daxil edildiyi 2000-ci ildən bəri Azərbaycan Respublikası son on üç ilin ən yüksək nəticəsini göstərmişdir.

Bu sözləri Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru, I dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri Zakir Qaralov AzərTAc-a müsahibəsində demişdir.

Baş prokuror bildirmişdir ki, 2013-cü ilin Korrupsiya Qavrama İndeksi üzrə müsbət nəticələri "Transparency International" təşkilatının bu ilin iyulunda "2013-cü il Qlobal Korrupsiya Barometri" hesabatında Azərbaycanda korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində ciddi irəliləyişlərin olması barədə ölkəmizin göstəricilərinin məntiqi davamı kimi də qiymətləndirmək olar. Belə ki, "2013-cü il Qlobal Korrupsiya Barometri" hesabatı üzrə Azərbaycanda respondentlərin 68 faizi korrupsiyaya qarşı dövlət tərəfindən həyata keçirilən mübarizə tədbirlərinin səmərəli olduğunu bildirmişdir. Bu da dünya ölkələri üzrə müəyyən edilmiş 22 faizlik göstəricidən üç dəfə yüksəkdir.

Azərbaycanda korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində ciddi irəliləyişin əsas amillərindən danışan baş prokuror demişdir ki, korrupsiyaya qarşı mübarizə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin fəaliyyətinin prioritet istiqamətidir. Dövlət başçısının təşəbbüsü ilə beynəlxalq təcrübə nəzərə alınaraq mütərəqqi antikorrupsiya qanunvericilik bazası formalaşmış, mühüm institusional tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Korrupsiyaya şərait yaradan halların aradan qaldırılması məqsədilə hazırlanmış "Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə 2004–2006-cı illər üçün Dövlət Proqramı", "Şəffaflığın artırılması və Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə milli strategiya və onun həyata keçirilməsi ilə bağlı 2007–2011-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" qabaqlayıcı tədbirlərin həyata keçirilməsinə hüquqi zəmin yaratmaqla uğurla icra edilmişdir. BMT-nin Korrupsiya Əleyhinə Konvensiyasına müvafiq olaraq ixtisaslaşdırılmış qurumlar – Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyası və Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsi təsis edilmişdir. Bununla bərabər, beynəlxalq əməkdaşlıq inkişaf etdirilərək digər dövlətlərin hüquq-mühafizə orqanları və antikorrupsiya qurumları ilə səmərəli əlaqələr qurulmuş, bu sahədə beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi istiqamətində bir sıra mühüm addımlar atılmışdır.

Dövlət başçısı İlham Əliyev korrupsiyaya qarşı mübarizənin davam etdirilməsində qətiyyətini bir daha nümayiş etdirərək 2012-ci il sentyabrın 5-də "Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" və "Açıq hökumətin təşviqinə dair Milli Fəaliyyət Planı"-nın təsdiq edilməsinə dair sərəncam imzalamış, bu istiqamətdə həyata keçirilən

tədbirlərin davamlılığının təmin edilməsi, normativ-hüquqi bazanın və institusional mexanizmlərin təkmilləşdirilməsi əsas hədəflər kimi müəyyənləşdirilmişdir.

Baş prokuror demişdir ki, 2013-cü ilin Korupsiya Qavrama İndeksində Azərbaycanın 12 pillə irəliləməsi bizim üçün gözlənilməz deyildir. Bu nailiyyətlər korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində siyasi rəhbərlik səviyyəsində həyata keçirilən kompleks və davamlı islahatların real nəticəsidir. Lakin qeyd etməliyəm ki, 2013-cü ilin Korupsiya Qavrama İndeksində əks olunan göstəricilər reallıqda mövcud olan daha uğurlu nəticələri tam əks etdirmir. Bunun səbəbi "Transparency International"-ın istinad mənbələri olan bəzi təşkilatların qeyri-obyektiv siyasi baxışları, o cümlədən "Freedom House" kimi qurumların ölkəmizə münasibətdə ikili standartlara yol verməsi olmuşdur. Lakin bu qurumların qeyri-obyektiv mövqeyi belə ölkəmizə münasibətdə müsbət nəticələrə ciddi təsir göstərə bilməmişdir. Məsələn, Davos İqtisadi Forumunun 2012-2013-cü illər üçün Rəqabətlik İndeksində Azərbaycan xeyli irəliləyərək 46-cı sətərə yüksəlmişdir. Həmçinin Davos İqtisadi Forumunun hesablamlarına görə, Azərbaycan iqtisadiyyatı dünya miqyasında rəqabətliyinə görə 39-cu yerdədir. Dünya Bankının və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının elan etdiyi "Doing Business 2013" hesabatında Azərbaycan 185 ölkə arasında 67-ci yeri tutaraq 118 ölkəni qabaqlamışdır.

Əldə edilmiş nailiyyətlərin əsası kimi beynəlxalq mexanizmlərin uğurlu tətbiqi, mötəbər beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq xüsusi qeyd ediləndir. Azərbaycan Respublikası beynəlxalq konvensiyaların tətbiqini tam şəkildə təmin etmək məqsədilə Avropa Şurasının "Korrupsiya ilə əlaqədar cinayət məsuliyyəti haqqında" Konvensiyasının 5-ci, 6-cı, 10-cu və 12-ci maddələrinə dair Azərbaycan Respublikası tərəfindən edilmiş qeyd-şərtlərin ləğvi və Konvensiyanın Əlavə Protokoluna Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərində tətbiq edilməyəcəyi barədə bəyanatla qoşulması ilə əla-

qədar Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul edilmişdir. Dövlət başçısının 2012-ci il iyunun 29-da Azərbaycan Respublikasının "Beynəlxalq Antikorrupsiya Akademiyasının beynəlxalq təşkilat qismində təsis edilməsi haqqında Səzişə qoşulması barədə" Qanunu imzalaması bu beynəlxalq təşkilatla əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə mühüm töhfə vermişdir. BMT-nin Narkotiklər və Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə Ofisi ilə birgə BMT-nin "Korrupsiya əleyhinə" Konvensiyasının implementasiyası istiqamətində uğurlu əməkdaşlığa başlanılmışdır. Artıq beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində ixtisaslaşmış qurumun Azərbaycan modeli müsbət qəbul edilməklə bir nümunə kimi təqdim olunur. 2013-cü il sentyabrın 23-25-də Parisdə İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı (OECD) Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə Antikorrupsiya Şəbəkəsinin İstanbul Fəaliyyət Planının 12-ci Monitoring Görüşü və Rəhbər Qrupun 15-ci iclasında Azərbaycan Respublikası Şəbəkənin 3-cü raund dəyərləndirilməsini müvəffəqiyyətlə keçən ilk ölkə olmuşdur.

Azərbaycan Prezidentinin təsdiq etdiyi «Açıq Hökumət»-in təşviqi və korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Milli Fəaliyyət planlarının icrası ölkəmizdə dövlət orqanlarının şəffaflıq, açıq hökumət prinsipləri əsasında idarə edilməsini və korrupsiyanı istisna edən idarəçilik mühitinin yaradılmasını təmin edir. Bunların sırasına elektron xidmətlərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və elektron hökumətin inkişaf etdirilməsi tədbirləri də daxildir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi və onun tərkibində "ASAN xidmət" mərkəzlərinin yaradılmasının da mühüm antikorrupsiya tədbirlərindən biri olduğunu deyən Zakir Qaralov bu mərkəzlərin vətəndaşlara qısa müddət ərzində vahid məkandan keyfiyyətli, rahat, heç bir korrupsiya və ya digər mənfi hallar olmadan dövlət xidmətləri göstərdiyini vurğulamışdır.

Korrupsiya hüquqpozmaları barədə müraciətlərin təxirə salınmadan çətdirilməsi və operativ baxılmasının təmin edilməsi məqsədilə yaradılmış, prokurorluq orqanları ilə vətəndaşların qarşılıqlı ünsiyyətinin asan və səmərəli forması olan "161" nömrəli "Qaynar xətt" əlaqə mərkəzinin fəaliyyəti daha da təkmilləşdirilmiş, eyni zamanda, Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsinə əməliyyat-axtarış səlahiyyətlərinin verilməsindən sonra latent xarakterli korrupsiya cinayətlərinin aşkar edilməsi istiqamətində tədbirlər daha da gücləndirilmişdir.

Cari il noyabrın 22-29-da Panamada keçirilmiş BMT-nin Korrupsiya Əleyhinə Konvensiyasının Konfransının 5-ci sessiyasında qəbul edilmiş tərəqqi hesabatında Azərbaycan Respublikası qarşılıqlı hüquqi yardımın göstərilməsini müvəffəqiyyətlə təmin edən 8 ölkə sırasında xüsusi vurğulanmışdır.

Azərbaycanda korrupsiyaya qarşı mübarizənin perspektivlərindən danışan baş prokuror demişdir ki, Prezident İlham Əliyevin 2012-ci il 5 sentyabr tarixli sərəncamları ilə təsdiq edilmiş "Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" və "Açıq Hökumətin təşviqinə dair Milli Fəaliyyət Planı» ölkəmizdə korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin daha sistemli, genişmiqyaslı və səmərəli həyata keçirilməsinin təmin edilməsinə, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsinə yönəldilmiş, dövlət orqanları ilə ictimaiyyətin səylərini birləşdirən mühüm konseptual sənədlərdir. Bu sənədlərdən irəli gələn vəzifələrin icrası üçün dövlət orqanları ilə vətəndaşlar arasında münasibətlərin səmərəliliyinin artırılması, korrupsiya və süründürməçiliyin qarşısının alınması məqsədilə elektron xidmətlərin tətbiqi dairəsinin genişləndirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Elektron xidmətlər korrupsiyanın, məmur özbaşnalığının, süründürməçilik hallarının qarşısının alınmasında, şəffaflığın, hesabatlılığın, operativliyin, səmərəliliyin təmin edilməsində mühüm vasitələrdən olmaqla çevik idarəçiliyin uğurlu formuludur.

«Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012–2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı»nda prokurorluq orqanlarının üzərinə qoyulmuş vəzifələrin icrası ilə əlaqədar «İnformatorların (korrupsiya halları haqqında məlumat verən şəxslərin) müdafiəsi haqqında» qanun layihəsi, korrupsiya cinayətləri üzrə istintaq sövdələşməsinin cinayət-prosessual qanunvericiliyə daxil edilməsi, korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində bir sıra vəzifəli şəxslərin toxunulmazlıq hüququnun məhdudlaşdırılması, korrupsiyaya qarşı mübarizədə əməliyyat-axtarış tədbirlərinin səmərəliliyinin artırılması, şahidlərin və cinayət təqibini həyata keçirən orqanlarla əməkdaşlıq edən şəxslərin müdafiəsinin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər və bununla əlaqədar qanunvericiliyə dəyişiklik və əlavələr edilməsi barədə qanun layihələrinin hazırlanması istiqamətində işlər davam etdirilir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsinin yeni inzibati binasının açılış mərasimində, Nazirlər Kabinetinin 2013-cü ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin andiçmə mərasimində ölkədə korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində hüquq-mühafizə orqanları və cəmiyyət üçün bir sıra mühüm tapşırıqlar vermişdir. Prezident İlham Əliyev korrupsiyaya qarşı mübarizə istiqamətində möhkəm siyasi iradə olduğunu bir daha qeyd edərək həm inzibati, həm də qabaqlayıcı tədbirlərin vacibliyini vurğulamış, bu sahədə qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin daim öyrənilməsi və tətbiq olunmasının zəruriliyini qeyd etmiş, cəmiyyətin səyləri və dövlət siyasəti sayəsində korrupsiyaya qarşı daha ciddi mübarizə aparılacağını bildirmişdir.

Göründüyü kimi, dövlət başçısının siyasi iradəsinə uyğun olaraq korrupsiyaya qarşı mübarizə istiqamətində işlər bundan sonra da eyni intensivliklə və daha qətiyyətlə davam etdiriləcəkdir.

Baş Prokurorluğun Mətbuat Xidməti

Baş prokuror Zakir Qaralov Şirvan şəhərində vətəndaşları qəbul etmişdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin göstəriş və tövsiyələrinə müvafiq olaraq vətəndaşların qəbulu, onların müraciətlərinə vaxtında baxılması və haqlı tələblərinin təmin edilməsi bütün dövlət təsisatlarının əsas vəzifələrindən biri kimi müəyyənləşdirilmişdir.

Vətəndaşların yerlərdə qəbulu ilə bağlı təsdiq edilmiş qrafikə uyğun olaraq Baş prokuror Zakir Qaralov dekabrın 13-də Şirvan şəhər prokurorluğunun inzibati binasında Şirvan şəhəri, Hacıqabul, Salyan, Saatlı və Sabirabad rayonlarında yaşayan vətəndaşları qəbul etmişdir.

Qəbuldan əvvəl Baş prokuror xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılmış abidəsi önünə gül dəstələri düzmüş, xatirəsini ehtiramla yad etmişdir.

Gün ərzində aparılmış qəbul zamanı Baş prokuror 50-dək vətəndaşın müraciətini, o cümlədən ərizə, şikayət və təkliflərini nəzərdən keçirərək bilavasitə prokurorluq orqanlarının səlahiyyətlə-

rinə aid olan məsələlər üzrə onların qanunauyğun, dərhal və operativ şəkildə həll edilməsi üçün Baş Prokurorluğun əlaqədar struktur qurumlarının rəhbərlərinə və tabe rayon prokurorlarına müvafiq göstərişlər vermişdir.

Baş prokuror tərəfindən qəbul edilən vətəndaşların müraciətlərinin əksəriyyəti elə yerində öz həllini tapmış, prokurorluğun səlahiyyətlərinə aid olmayan digər məsələlərlə bağlı müraciətlərin araşdırılması üçün aidiyyəti üzrə göndərilməsi təmin olunmuşdur.

Eyni zamanda, qeyd edilən rayonların prokurorlarının iştirakı ilə müşavirə keçirilməklə, regionda ictimai-siyasi sabitliyin daha da möhkəmləndirilməsi, cinayətkarlığa qarşı mübarizənin səmərəliliyi və kəsərliliyinin artırılması üçün konkret göstərişlər verilmiş, vətəndaşların müraciətlərinə tam ciddiliklə baxılması və onların qəbulu işinin düzgün təşkilinə görə tabe prokurorların fərdi məsuliyyət daşımaları onların diqqətinə çatdırılmışdır.

Baş prokuror Zakir Qaralov Rusiya İstintaq Komitəsinin sədri ilə görüşmüşdür

Dekabrın 13-də Baş prokuror Zakir Qaralov Azərbaycanda səfərdə olan Rusiya Federasiyası İstintaq Komitəsinin sədri Aleksandr Bastrikinlə görüşmüşdür.

Görüşdə iki ölkə arasında hüquqi sahədə əlaqələrin getdikcə inkişaf etdiyini qeyd edən Zakir Qaralov ölkəmizin son illər ərzində sosial-iqtisadi və ictimai-siyasi sahələrdə ardıcıl və sürətli inkişafa zəmin yaradan məhkəmə-hüquq islahatlarının həyata keçirildiyini vurğulamışdır. Aleksandr Bastrikin 2008-ci ildə Azərbaycana səfəri və həmin səfər çərçivəsində ikitərəfli münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsi istiqamətində əldə edilən nailiyyətləri qonağın diqqətinə çatdıran Zakir Qaralov həmin görüşün məntiqi nəticəsi kimi 2010-cu il sentyabrın 28-də tərəflər arasında imzalanmış Əməkdaşlıq Proqramının hər iki ölkənin hüquq mühafizə orqanları üçün mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini, qarşılıqlı səmərəli münasibətlərin və hüquqi əməkdaşlığın inkişafına töhfə verdiyini bildirmişdir.

Rusiyanın Azərbaycan ilə hüquqi sahədə əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə xüsusi önəm verdiyini deyən Aleksandr Bastrikin iki ölkənin istintaq orqanları arasında əlaqələrin inkişafına təkan verildiyini, münasibətlərin dərinləşməsi üçün böyük perspektivlərin olduğunu bildirərək, qarşılıqlı səmərəli əlaqələrin daha da genişlənməsində maraqlı olduğunu vurğulamışdır.

Görüşdə hər iki ölkə vətəndaşlarının hüquq və azadlıqlarının qorunması, cinayətkarlığa, o cümlədən terrorçuluq və ekstremizmə qarşı birgə mübarizə sahəsində geniş fikir mübadiləsi aparılmış, həm ikitərəfli, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində qarşılıqlı fəaliyyətin səmərəliliyindən, hüquqi əməkdaşlıq sahəsində mövcud müqavilə bazasının təkmilləşdirilməsindən danışılmış, tərəfləri maraqlandıran məsələlər müzakirə edilərək, qarşılıqlı münasibətlərin bundan sonra da uğurla davam etdiriləcəyinə əminlik ifadə edilmişdir.

Azərbaycanın Baş prokuroru Rusiyanın Baş prokuroruna və Rusiya Federasiyası İstintaq Komitəsinin sədrinə müraciət ünvanlamışdır

Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru Orxan Zeynalovun Rusiya Federasiyasının vətəndaşı Yeqor Şerbakovun qətlinə təqsirləndirilməsi ilə əlaqədar başlanmış cinayət işinin istintaqının cinayət-prosessual qanunvericiliyin və beynəlxalq hüquq normalarının tələblərinə uyğun olaraq obyektiv və ədalətli şəkildə aparılması ilə bağlı Rusiya Federasiyasının Baş prokuroruna və Rusiya Federasiyası İstintaq Komitəsinin sədrinə müraciət etmişdir.

Müraciətdə Baş prokuror Orxan Zeynalova qarşı yol verilmiş hüquqazidd hərəkətləri qəti şəkildə pisləyərək, tutularkən onun təqsirsizlik prezumpsiyasının pozulması, həmçinin cinayət işinin istintaqının beynəlxalq konvensiyaların tələbləri gözlənilməklə hüquqi müstəvidə araşdırılması barədə Azərbaycan Respublikasının Moskvadakı səfirliyinin Rusiya tərəfinə edilmiş müraciətlərini həmkarlarına xatırlatmışdır.

Zakir Qaralov Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin «Mülki, ailə və cinayət işləri üzrə hüquq münasibətləri və hüquqi yardım haqqında» Konvensiyası və «İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında» Avropa Konvensiyasının tələblərini, Orxan Zeynalova qarşı yol verilmiş qanunazidd hərəkətlərin həm Rusiyada, həm də Azərbaycanda ictimaiyyət arasında geniş rezonans doğurmasını rusiyalı həmkarı və Rusiya Federasiyası İstintaq Komitəsinin sədrinin diqqətinə çatdıraraq, müraciətində qanunun aliliyinin təmin edilməklə Orxan Zeynalovun hüquq və azadlıqlarının qorunmasını, onun vəkillə, tərcüməçi ilə təmin edilməsini, həmçinin gələcəkdə ona qarşı işgəncənin və ləyaqəti alçaldan rəftara yol verilməməsini və belə hərəkətlərin qarşısının alınmasını xüsusi vurğulamışdır.

Rusiya və Türkiyədə azərbaycanlılara qarşı törədilmiş cinayətlərlə əlaqədar həmin ölkələrin Baş prokurorlarına müraciət ünvanlamışdır

Azərbaycan Respublikası Baş prokurorunun vəzifəsini icra edən Rüstəm Usubov, 14 yaşlı Rövşən Kazımovun noyabrın 1-də Zelenogradda ictimai nəqliyyatda vətəndaşların gözü qarşısında təhqir olunması və ona qarşı zor tətbiq edilməklə ağır bədən xəsarətləri yetirilməsi, həmçinin noyabrın 7-də Türkiyənin Balıkesir şəhərinin Erdek rayonunda 49 yaşlı Səidə Eyvazovanın bıçaqlanaraq öldürülməsi faktları ilə əlaqədar Rusiya Federasiyasının və Türkiyə Respublikasının Baş prokurorlarına müraciət etmişdir.

Rüstəm Usubov müraciətlərində həmin şəxslərə qarşı yol verilmiş qanunazidd hərəkətləri qəti şəkildə pisləyərək, bu hərəkətlərin ictimaiyyət arasında geniş rezonans doğurmasını həmkarlarının diqqətinə çatdırmışdır. Qanunun aliliyinin təmin edilməklə başlanmış cinayət işlərinin istintaqının şəxsi nəzarətlərinə götürülməklə cinayət-prosessual qanunvericiliyin və beynəlxalq hüquq normalarının tələblərinə uyğun olaraq obyektiv və ədalətli şəkildə aparılması, həmçinin cinayəti törətmiş şəxslərin tam dairəsinin müəyyənləşdirilməklə onların cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmaları müraciətlərdə xüsusi olaraq vurğulanmışdır.

kətləri qəti şəkildə pisləyərək, bu hərəkətlərin ictimaiyyət arasında geniş rezonans doğurmasını həmkarlarının diqqətinə çatdırmışdır. Qanunun aliliyinin təmin edilməklə başlanmış cinayət işlərinin istintaqının şəxsi nəzarətlərinə götürülməklə cinayət-prosessual qanunvericiliyin və beynəlxalq hüquq normalarının tələblərinə uyğun olaraq obyektiv və ədalətli şəkildə aparılması, həmçinin cinayəti törətmiş şəxslərin tam dairəsinin müəyyənləşdirilməklə onların cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmaları müraciətlərdə xüsusi olaraq vurğulanmışdır.

Baş Prokurorluğun Mətbuat Xidməti

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Xocavənd Rayon Prokurorluğunun və Bakı şəhəri Pirallahı Rayon Prokurorluğunun yaradılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Xocavənd Rayon Prokurorluğu yaradılsın.
2. Bakı şəhəri Pirallahı Rayon Prokurorluğu yaradılsın.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

3.1. Xocavənd Rayon Prokurorluğunun və Bakı şəhəri Pirallahı Rayon Prokurorluğunun yaradılması ilə əlaqədar olaraq həmin qurumların fəaliyyətinin təşkili üçün onların bina, avadanlıq, rabitə, nəqliyyat vasitələri və digər təşkilati-texniki vasitələrlə təmin edilməsi məqsədi ilə tədbirlər görsün;

3.2. üç ay müddətində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının bu Sərəncama uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini hazırlasın və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

3.3. üç ay müddətində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının bu Sərəncama uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

cama uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

3.4. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu Sərəncama uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

3.5. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların bu Sərəncama uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 oktyabr 2013-cü il.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

Bakı şəhəri Pirallahı Rayon Məhkəməsinin yaradılması və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2010-cu il 9 avqust tarixli 310 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikası apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin, ağır cinayətlər məhkəmələrinin, inzibati-iqtisadi məhkəmələrinin və hərbi məhkəmələrinin ərazi yurisdiksiyası»nda dəyişikliklər edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Bakı şəhəri Pirallahı Rayon Məhkəməsi yaradılsın.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2010-cu il 9 avqust tarixli 310 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 8, maddə 715) ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikası apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin, ağır cinayətlər məhkəmələrinin, inzibati-iqtisadi məhkəmələrinin və hərbi məhkəmələrinin ərazi yurisdiksiyası»nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 2-ci hissəyə aşağıdakı məzmununda 2.7-1-ci bənd əlavə edilsin:

«**2.7-1.** Bakı şəhəri Pirallahı Rayon Məhkəməsi;»;

2.2. 7-ci hissəyə aşağıdakı məzmununda 7.7-1-ci bənd əlavə edilsin:

«**7.7-1.** Bakı şəhəri Pirallahı rayonu;»;

2.3. 13-cü hissəyə aşağıdakı məzmununda 13.4-1-ci bənd əlavə edilsin:

«**13.4-1.** Bakı şəhəri Pirallahı rayonu;»;

2.4. 19-cu hissəyə aşağıdakı məzmununda 19.7-1-ci bənd əlavə edilsin:

«**19.7-1.** Bakı şəhəri Pirallahı rayonu;».

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

3.1. Bakı şəhəri Pirallahı Rayon Məhkəməsinin yaradılması ilə əlaqədar olaraq həmin məhkəmənin fəaliyyətinin təşkili üçün onun bina, avadanlıq, rabitə, nəqliyyat vasitələri və digər təşkilati-texniki vasitələrlə təmin edilməsi məqsədi ilə tədbirlər görsün;

3.2. bu məhkəmənin yaradılması ilə bağlı onun aparatının formalaşdırılması üçün maliyyə təminatı Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi vasitəsilə həyata keçirilən məhkəmə aparatları işçilərinin ümumi sayının artırılmasını təmin etsin;

3.3. üç ay müddətində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini hazırlasın və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

3.4. üç ay müddətində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

3.5. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

3.6. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 oktyabr 2013-cü il.

«Vəzifəli şəxs» anlayışında progressiv əlamətlər

Ubi jus incertum, ibi nullum (lat.)¹.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun 19 iyul 2013-cü il tarixli, «Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 308-ci maddəsinin «Qeyd» hissəsində nəzərdə tutulmuş «vəzifəli şəxs» anlayışının şərh olunmasına dair» qərarında göstərilir ki, «Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 308-ci maddəsinin «Qeyd» hissəsinin mənasına görə: (1) qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada təbəçiliyində olan və ya olmayan şəxslər barəsində sərəncam vermək səlahiyyətlərinə və ya hüquqi və fiziki şəxslər üçün icrası məcburi olan qərarlar qəbul etmək hüququna malik olan dövlət qulluqçuları, bələdiyyə üzvləri və bələdiyyə qulluqçuları, zabit, gizir və ya miçman olan hərbi qulluqçular hakimiyyət nümayəndəsi kimi vəzifəli şəxs hesab olunurlar; (2) dövlət və bələdiyyə müəssisə, idarə və təşkilatlarının, habelə digər kommersiya və qeyri-kommersiya təşkilatlarının işçiləri, hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər yalnız hüquqi əhəmiyyət kəsb edən, yəni başqa şəxslər üçün hüquq münasibətlərinin əmələ gəlməsi, dəyişməsi və ya xitam olunması ilə nəticələnən və ya nəticələnə bilən hərəkətlər etdikdə vəzifəli şəxs hesab olunurlar.

Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumu cinayət prosesinin ən problemlı, praktikada daim mübahisələrə səbəb olan bir məsələsinə, «vəzifəli şəxs» anlayışına aydınlıq gətirmişdir. Bütün qərarları kimi, Məhkəmənin bu qərarı da məcburi icra olunmalıdır.² Yəni, qərarın qəbulu ilə bağlı cinayət prosesində müvafiq dəyişikliklər edilməli və onlar hissə olunmalı, görülməlidir. İlk növbədə, prosesual qərarlarda qeyd edilən tələblərin nəzərə alındığı hər kəs tərəfindən müşahidə oluna bilməlidir.

Qərarın həm texniki, həm də hüquqi baxımdan uğurlu, progressiv addım olması şübhəsizdir. Təbii ki, bu, heç də qərarın elmi-nəzəri və praktiki diskussiyalardan sığortalandığı mənasına vermir.

İlk növbədə, qərar «vəzifəli şəxs» anlayışının meyarlarını müəyyən edir və onları sistem şəklində təqdim edir. Meyarların sayı xaraktercə ikidir: (1) statik və (2) funksional. Statik meyar şəxsi hər hansı bir funksional əlamət olmadan «vəzifəli şəxs» qrupuna aid etməyə yetərli əlamətlərdən ibarətdir. Bu əlamət onların «hakimiyyət nümayəndəsi» olmalarıdır. Təbəçiliyində olan və ya olmayan şəxslər barəsində sərəncam vermək səlahiyyətlərinə və ya hüquqi və fiziki şəxslər üçün icrası məcburi olan qərarlar qəbul etmək hüququna malik olan dövlət qulluqçuları, bələdiyyə üzvləri və bələdiyyə qulluqçuları, zabit, gizir və ya miçman olan hərbi qulluqçular bu qrupa daxildirlər. Başqa sözlə, hakimiyyət nümayəndələri «vəzifəli şəxs» yalnız statuslarına görə hesab edirlər.

Funksional meyar qeyd edilən şəxslərin «hüquqi əhəmiyyət kəsb edən, yəni başqa şəxslər üçün hüquq münasibətlərinin əmələ gəlməsi, dəyişməsi və ya xitam olunması ilə nəticələnən və ya nəticələnə bilən hərəkətlər» etmələridir. Dövlət və bələdiyyə müəssisə, idarə və təşkilatlarının, habelə digər kommersiya və qeyri-kommersiya təşkilatlarının işçiləri, hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər statuslarına görə vəzifəli şəxslər hesab edilmirlər. Onlar belə keyfiyyətə yalnız hüquqi əhəmiyyət kəsb edən, yəni başqa şəxslər üçün hüquq münasibətlərinin əmələ gəlməsi, dəyişməsi və ya xitam olunması ilə nəticələnən və ya nəticələnə bilən hərəkətlər etdikdə malik olurlar.

Fikrimizcə, qərarın dəyərini artıran əlamətlərin ən əhəmiyyətli elə budur. İstənilən hüquq nor-

¹ Qədim Roma hüquqşünaslarının sentensiyasıdır, mənası belədir: qanun qeyri-müəyyəndirsə, o, yoxdur.

² Bax, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası: «Maddə 130. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsi. (...) IX. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsi öz səlahiyyətlərinə aid edilən məsələlərə dair qərarlar qəbul edir. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarı Azərbaycan Respublikası ərazisində məcburi qüvvəyə malikdir.»; Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi: «Maddə 10. Qanunçuluq. (...) 10.3. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının və digər qanunlarının təfsiri cinayət prosesi iştirakçılarna o halda məcburidir ki, bu təfsir Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarında verilmiş olsun.»

masının, qaydasının və s. dəyəri onun hüquqi müəyyənlik dərəcəsindən asılıdır. «Hüquq münasibətlərinin əmələ gəlməsi, dəyişməsi və ya xitam olunması ilə nəticələnən və ya nəticələnmə bilən hərəkətlər etmə» qeyd edilən şəxslərin vəzifə cinayətlərinin subyektini hesab edilib-edilməməsini asanlaşdıran, hüquqi cəhətdən aydın edən, bununla da hüquqi müəyyənlik səviyyəsini artıran əlamətlərdir.

Praktikada, o cümlədən prosesual sənədlərin (təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb etmə haqqında qərar, ittiham aktı və s.) hazırlanmasında statik meyar əsasında müəyyən edilən vəzifəli şəxslərin subyektini hesab edilib-edilməməli elə də çətinlik yaratmır. Müvafiq qərarlarda şəxsin bu vəzifəyə təyin olunmasının, hadisə zamanı səlahiyyətlərini icra etməsinin qeyd olunması kifayətdir. Cinayətin obyektiv cəhətinin təsviri zamanı bu hərəkətlərin «hüquqi əhəmiyyət kəsb edən, yəni başqa şəxslər üçün hüquq münasibətlərinin əmələ gəlməsi, dəyişməsi və ya xitam olunması ilə nəticələnən və ya nəticələnmə bilən hərəkətlər» olmasının göstərilməsi mümkündür, lakin vacib deyildir. Bunlar olmasa da, qeyd edilməsə də, şəxs vəzifə cinayətinin subyektini olaraq qalır.

Funksional meyar əsasında müəyyən edilən vəzifəli şəxslərinin barəsində çıxarılan müvafiq qərarlarda isə, həmin meyar mütləq göstərilməlidir. Yəni, qərarlarda qeyd edilməlidir ki, şəxs konkret olaraq «hüquqi əhəmiyyət kəsb edən, yəni başqa şəxslər üçün hüquq münasibətlərinin əmələ gəlməsi, dəyişməsi və ya xitam olunması ilə nəticələnən və ya nəticələnmə bilən» filan konkret əməli törətmişdir. Bu əlamətin göstərilməməsi iki səbəbdən baş verə bilər: şəxsin əməlləri bu əlamətlərə (1) cavab vermir və ya (2) cavab verir, lakin sadəcə olaraq qərarla göstərilməmişdir. Birinci halda şəxsin əməlinə cinayət tərkibi olmayacaq (subyekt yoxdur) və icraata CPM-nin 39.1.2-ci maddəsinə əsasən xitam verilməlidir.

İkinci halda müvafiq qərarlar yenidən tərtib edilə bilər. Çünki, məhkəmə baxışı (və ya hazırlıq)

mərhələsində bu, mühakiməni mürəkkəbləşdirir, cinayət təqibini əsassız olaraq uzada,³ son nəticədə şəxsin hüquqlarının (məsələn, ədalətli məhkəmə baxışı hüququnun) pozulmasına səbəb ola bilər. Məsələn, statik olaraq heç bir vəzifəsi olmayan həkim əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirməsi barədə şəxsə sənəd (bülleten) verir; onun əsasında şəxs müəyyən müddət ərzində əmək funksiyalarını yerinə yetirmədən işəgötürəndən qanunsuz olaraq əmək haqqı alır. Əgər bülletenin yaratdığı hüquqi münasibətlər qeyd edilməsə, müvafiq prosesual qərarlar (eləcə də ittiham aktları) qüsurlu olacaq. Onların aradan qaldırılmasına cinayət təqibinin sonrakı mərhələlərinin birində ehtiyac yaranacaq, bu isə, yuxarıda qeyd edilmiş neqativ hallara səbəb olacaq.

Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun bu qərarına qədər CM-nin 308-ci maddəsinin «Qeyd»ində göstərilmiş əlamətlər (hakimiyyət nümayəndələrinə həsr edilmiş 1-ci bənd istisna olmaqla) hüquqi cəhətdən qeyri-müəyyən idilər. Məsələn, dövlət orqanlarında seçkili vəzifələrə namizədliyi qanunla müəyyən edilən qaydada qeydə alınmış şəxslər, dövlət və bələdiyyə müəssisə, idarə və təşkilatlarının, digər kommuniya və qeyri-kommerciya təşkilatlarının rəhbərləri və işçiləri, hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər və s. statuslarına görə vəzifəli şəxs hesab edilirdilər. Bu isə, prosesual özbaşınalığa geniş meydan açırdı. Göstərilən qərar bunun qarşısını alır, bu hissədə «vəzifəli şəxs» anlayışının genişləndirici şərhinə imkan vermir, cinayət prosesində insan hüquqlarının daha dolğun müdafiə edilməsinə şərait yaradır. Liberal hüquq nəzəriyyəsi baxımından bunu progressiv addım hesab etmək olar.

Ona görə də, Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun qeyd edilən qərarı diqqətlə öyrənilməli və təcrübədə düzgün tətbiq edilməlidir.

Nazir Bayramov,

*Baş Prokurorluğun Elm-Tədris Mərkəzinin rəisi,
III dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri.*

³ Bax, CPM: 303.3. Cinayət işinin və ya məhkəməyədək sadələşdirilmiş icraat materiallarının baxılmasına xitam verilməsi və onun ibtidai araşdırmaya prosesual rəhbərliyi həyata keçirən prokurora qaytarılması barədə qərar aşağıdakı kobud pozuntulara yol verildikdə çıxarılır: (...) 303.3.6. cinayət işi üzrə ittiham aktının və ya məhkəməyədək sadələşdirilmiş icraatın nəticələrinə dair yekun protokolunun müvafiq olaraq bu Məcəllənin 289 və 290.3.2-ci maddələrinin və ya 296.2-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olmaması;»

**Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun Elm-Tədris Mərkəzinin rəisi,
III dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri Nazir Bayramovun
Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasında
«Müasir dövrdə insan hüquqlarının təminatının aktual problemləri»
mövzusunda keçirilən beynəlxalq elmi-praktiki konfransdakı çıxışı**

– Hörmətli Nazim müəllim!

Hörmətli konfrans iştirakçıları, əziz qonaqlar!

İlk öncə, icazə verin belə bir tədbirə görə və ona prokurorluğun nümayəndələrini də dəvət etdiyinizə görə Sizə və konfransın ərəsəyə gəlməsində əməyi olan hər bir əməkdaşınıza təşəkkürümü bildirim. Bunun nə qədər məsuliyyətli, eyni zamanda çətin və mürəkkəb bir iş olması bizə yaxşı məlumdur.

Müasir cəmiyyətdə hüquq sisteminin inkişafında, xüsusən də insan hüquqlarına və azadlıqlarına hörmətin cəmiyyətin hüquq mədəniyyətinin əsas elementi kimi formalaşmasında təqsirsizlik prezumpsiyası ideyasının özəl rolunu, onun bəşəriyyətin universal mənəvi dəyəri kimi təqdim edilməsində Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin əhəmiyyətini nəzərə alaraq qərara gəldim ki, çıxışım «Təqsirsizlik prezumpsiyasının inkişafında Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin əhəmiyyəti» mövzusunda olmalıdır.

Təqsirsizlik prezumpsiyasının əhəmiyyəti müasir demokratik cəmiyyətlərin nəinki hüquqi, eləcə də sosial-ictimai həyatında böyükdür. Onun elmi-nəzəri və institusional aktuallığının, gündəmdən düşməməsinin əsas səbəbi cəmiyyətin gözəlliklərinin çox yüksək olmasıdır.

Yaşadığımız dövrün konkret qayğıları da təqsirsizlik prezumpsiyasının zəruriliyini davamlı olaraq təsbit edir. Fərqli tərzdə düşünən və yaşayan şəxslərə qarşı dözümlü, tolerant münasibət cəmiyyətdə nəinki hüquq qaydasının, eləcə də insanlar arasında qarşılıqlı hörmətin, ictimai sülhün, əmin-amanlığın, hətta deyərdim, siyasi mədəniyyətin və demokratiyanın əsas və zəruri şərtlərindəndir. Etiraf etməliyik ki, tolerantlıq mədəniyyətinin bərqərar edilməsi üçün bizim görəcəyimiz işlər, gördüyümüz işlərdən qat-qat çoxdur. Şübhə etmirəm ki, təqsirsizlik prezumpsiyası ideyası Azərbaycan ictimai həyatının bəşəri mənəvi dəyərlər

əsasında sonrakı inkişafında əsas vasitələrdən biri olaraq qalacaqdır. Bu mənada təqsirsizlik prezumpsiyasının mahiyyətinin, elementlərinin nəinki peşəkar hüquqşünaslar, eləcə də cəmiyyətin sırası üzvləri tərəfindən düzgün başa düşülməsi görülməsi işlərin ilkin və təməl şərtidir desək, yanılmırıq.

Bu yaxınlarda gündəmi zəbt etmiş «Orxan Zeynalov» olayına¹ dövlət qurumlarının, ictimaiyyət nümayəndələrinin kütləvi informasiya vasitələrində göstərdikləri münasibət cəmiyyətin «təqsirsizlik prezumpsiyası» barədə təsəvvürləri dəyərləndirmək üçün unikal bir imkan yaratmışdı. Yazılarda Orxan Zeynalovun tutulduqdan, əllərinə qandall vurulduqdan sonra polis işçiləri tərəfindən döyülməsi, ayaqlar altına uzadılaraq daşınması, boynu əyilmiş vəziyyətdə yüksək rütbəli vəzifəli şəxsin qarşısına gətirilməsi bir çoxları tərəfindən «təqsirsizlik prezumpsiyası»nın pozulması kimi də dəyərləndirilirdi. Deyilirdi ki, Zeynalovun təqsirsizlik prezumpsiyası hüququ var və nə qədərki məhkəmə onu təqsirli saymamışdır, onunla belə davranmaq olmaz. Bu məntiqdən belə çıxırdı ki, Zeynalovun barəsində qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə hökmü olsaydı, onunla belə tərzdə davranmaq olardı. Əslində, bu hərəkətlər Zeynalovun «təqsirsizlik prezumpsiyası» hüququnu yox, işgəncəyə məruz qalmamaq hüququnu pozurdu. Onların arasında isə, fərq çoxdur. Birincidən fərqli olaraq sonuncu mütləq hüquqdur, insan ləyaqəti ilə bilavasitə bağlıdır, onun hər hansı bir səbəbdən, hətta, ən əhəmiyyətli maraqlar naminə, məsələn dünya üçün bu gün ən aktual sayılan terrorçuluqla mübarizə maraqlarına görə məhdudlaşdırılması yolverilməzdir. Təqsirsizlik prezumpsiyası isə hüququn məhdudlaşdırılmasına imkan verir, məsələn, məhkəməyədək mərhələdə hələ məhkəmə hökmü ilə təqsirli hesab edilməmiş şəxsin azadlıqdan məhrum edilməsi. Müvəqqəti də

¹ Qeyd: Moskva şəhərində qəsdən adam öldürməkdə şübhəli olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı Orxan Zeynalovun tutulması zamanı ona qarşı işgəncə hallarına yol verilməsinə dair videogörüntülər kütləvi informasiya vasitələrində geniş yayılmış və beynəlxalq miqyasda ictimai müzakirələrə səbəb olmuşdur.

olsa, şəxs məhkəmə hökmü olmadan azadlıqdan məhrum edilir.

«Təqsirsizlik prezumpsiyası» bir hüquqi müddəə kimi Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinə qədər də ayrı-ayrı ölkələrin hüquq mədəniyyəti, konstitusiyə və prosessual qanunvericiliyində mövcud olmuşdur. Bu mövcudiyyətin başlanğıcı burjuva-demokratik dəyişikliklər dövrünə təsadüf edir. Qədim köklərə malik olan, əksi sübut edilənədək hər kəsin vicdanlı hesab edilməsi bərədə mənəviyyat normasına əsaslanan bu müddəə məhz həmin dövrdə siyasi-hüquqi vasitə kimi özünə yer tutmağa başlamışdır. Ona kimi cinayət ittihamları üzrə proseslər təqsirin prezumpsiyası və ondan irəli gələn qaydalar əsasında aparılırdı.

Qısa bir tarixi dövr ərzində kifayət qədər geniş coğrafiyada yayılsa da, təqsirsizlik prezumpsiyası müxtəlif ölkələrin hüquq mədəniyyətində, qanunvericiliyində fərqli məzmununda başa düşülməkdə və tətbiq edilməkdədir. Bu fərqlər bəzən həddən artıq görünür; belə möhtəşəm və mütərəqqi ideyanın prosessual sübutetmə vasitəsi həddinə qədər kiçildilməsi isə, insanda ədalətsizlik hissi oyadır. Məsələn, ABŞ Texas ştatının CPM-nin 38.03-cü maddəsində (Təqsirsizlik prezumpsiyası) yazılmışdır: «Hər kəs təqsirsiz sayılır və hər bir əlaməti heç bir şübhə yeri qoymadan sübuta yetirilməmiş cinayətə görə heç kim məhkum oluna bilməz». Bu günə kimi hüquqi əhəmiyyətini saxlayan Fransa İnsan və vətəndaş hüquqları haqqında 1789-cu il Bəyannaməsinin 9-cu maddəsində qeyd edilən prinsip belə səslənir: «Nə qədərki hər kəs təqsiri müəyyən edilənə kimi təqsirsiz sayılır, həbsin lazımlı sayıldığı hallarda zəruri olmayan həddən artıq sərt tədbirlərin qarşısı qanun tərəfindən alınmalıdır.»

Belə misallar kifayət qədərdir. Onların təhlili göstərir ki, nə qədər açıq-aşkar mütərəqqi və dərin köklərə malik olsa da, təqsirsizlik prezumpsiyası təxminən iki əsrə yaxın müddətdə özünə yalnız ayrı-ayrı dövlətlərin qanunvericiliyində və təcrübəsində layiq olduğu yerdən çox kiçik bir yer tuta bilmişdi. Onun universal hüquqi-siyasi dəyərə çevrilməsinin təməli isə, yalnız Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsində təsbit edildikdən sonra, bu sənədin nüfuzu sayəsində başlamışdır. Bəyannamənin 11-ci maddəsinin 1-ci bəndində yazılmışdır: «1. Cinayət törətməkdə ittiham edilən hər bir insan, ona bütün müdafiə imkanları təmin edilməklə, açıq məhkəmə arasdırması yolu ilə onun günahkar olduğu qanuni qaydada müəyyən edilməyə qədər günahsız hesab edilmək hüququna malikdir.» Məhz bu hadisədən sonra təqsir-

sizlik prezumpsiyası insan hüquqlarının və azadlıqlarının müdafiəsinə dair bütün mütəbər beynəlxalq və milli səviyyələrdə qəbul olunan aktların mətnində özünə yer tapmağa başladı. Bəyannamə «təqsirsizlik prezumpsiyası»nın sərhədlərini əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirilməsinə imkan yaranan məzmun verdi. Onun məzmunu artıq təqsirləndirilən şəxsin cinayət prosesində hüquqi vəziyyətini, hüquqlarının, o cümlədən, müdafiə hüququnun əsasını müəyyənləşdirir, bu hüquqlara böyük diqqət və həssaslıqla yanaşmağın təməlini qoyur, mühakimənin ədalətlik meyarlarının konturlarını qeyd edirdi. Eyni zamanda o, təqsirin sübut edilməsi prosesində təqsirsizlik prezumpsiyasının ənənəvi prosessual vasitə roluna yeni məzmun gətirir, onu zənginləşdirirdi. Prezumpsiya belə məzmununda bütövlükdə cinayət işləri üzrə sübutetmə sisteminin əsasını müəyyənləşdirdi, sübutetmə yükünün bölünməsi prinsipinə qəti və ədalətli element daxil edirdi, sübutetmənin şərtlərinin, qaydalarının inkişafına güclü impuls verirdi, onun yalnız qanunlarla müəyyən edilmiş qaydada aparılması zərurətini təsdiqləyirdi.

Bəzi nəzəriyyəçilər təqsirsizlik prezumpsiyasını hüquq yox, prinsip olduğunu əsaslandırırlar. Etiraf etməliyik ki, onlar həqiqətdən bir o qədər də uzaq deyildirlər. Digər prinsiplərdən təqsirsizlik prezumpsiyası səmərəlilik dərəcəsinə görə fərqlənir. Qanunçuluq, ədalət, humanizm və s. bu kimi yüksək abstraksiya səviyyəsinə malik məzmunlu prinsiplərdən təqsirsizlik prezumpsiyasının fərqi onun real və funksional mexanizmlərdən ibarət elementlərə malik olmasındadır.

Təqsirsizlik prezumpsiyası hüquqi anlayış kimi Azərbaycanın qanunvericiliyinə uzun müddət yad olmuşdur. Ona yalnız elmi-nəzəri araşdırmalarda rast gəlmək mümkün idi. Belə yazılarda bu prinsip heç bir praktiki əhəmiyyəti olmayan mücərrəd ideya – formal bəyanat kimi nəzərdən keçirilirdi. Bu prosesin başlanğıcı Bəyannamə ilə bağlı idi. Məhz onun qəbulundan sonra SSRİ-də də təqsirsizlik prezumpsiyasının mahiyyətinə dair elmi araşdırmalar aparılmağa başladı, onun mahiyyəti, humanistliyi, cinayət prosesinin demokratik əsaslarına əhəmiyyətli təsir edə biləcək bir vasitə olması inandırıcı şəkildə əsaslandırıldı. Cinayət-prosessual nəzəriyyənin bu istiqamətdə əldə etdiyi nəticələr qanunvericilik prosesinə təsirsiz ötmədi. Ötən əsrin 60-cı illərindən başlayaraq SSRİ-nin digər respublikalarında olduğu kimi, Azərbaycanın da qanunvericiliyində təqsirsizlik prezumpsiyası təsbit edildi. Lakin bu hüququn daha səmərəli tətbiqinə imkan verən dolğun məzmu-

nu Azərbaycanın müasir, müstəqillik tarixi ilə bağlıdır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 63-cü maddəsi «Təqsirsizlik prezumpsiyası» adlanır. Maddədə göstərilmişdir: «I. Hər kəsin təqsirsizlik prezumpsiyası hüququ vardır. Cinayətin törədilməsində təqsirləndirilən hər bir şəxs, onun təqsiri qanunla nəzərdə tutulan qaydada sübuta yetirilməyibse və bu barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü yoxdursa, təqsirsiz sayılır.» Bundan başqa, bu hüququn elementləri sadəlanmışdır: «II. Şəxsin təqsirli olduğuna əsaslı şübhələr varsa, onun təqsirli bilinməsinə yol verilmir. III. Cinayətin törədilməsində təqsirləndirilən şəxs özünün təqsirsizliyini sübuta yetirməyə borclu deyildir. IV. Ədalət mühakiməsi həyata keçirilərkən qanunu pozmaqla əldə edilmiş sübutlardan istifadə olunma bilməz. V. Məhkəmənin hökmü olmasa kimsə cinayətdə təqsirli sayıla bilməz.»

Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsində konstitusional normalar tam əks etdirilməklə yanaşı bəzi elementlər də əlavə edilmişdir. Belə ki, 21.2-ci maddədə dəqiqləşdirilmişdir ki, «...Bu Məcəllənin müddəalarına uyğun surətdə müvafiq hüquqi prosedur daxilində ittihamın sübuta yetirilməsində aradan qaldırılması mümkün olmayan şübhələr təqsirləndirilən şəxsin (şübhəli şəxsin) xeyrinə həll edilir. Eyni ilə cinayət və cinayət-prosessual qanunlarının tətbiqində aradan qaldırılmamış şübhələr də onun xeyrinə həll olunmalıdır.» 21.3-cü maddəyə əlavə olaraq pozitiv tərzdə müəyyənləşdirilmişdir ki, «...İttihamı sübuta yetirmək, şübhəli və ya təqsirləndirilən şəxsin müdafiəsi üçün irəli sürülən dəlilləri təkzib etmək vəzifəsi ittiham tərəfinin üzərinə düşür.»

Qeyd edilməlidir ki, bu qaydaların məhkəmə-istintaq təcrübəsində tətbiqi təqsirsizlik prezumpsiyası hüququnun məzmunca zənginləşməsi ilə müşayiət edilir. Burada İnsan hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin presedent təcrübəsinin rolu çox böyükdür. Avropa Məhkəməsi İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında Avropa Konvensiyasının 6-cı maddəsinin 2-ci bəndində cinayət törətməkdə ittiham olunan şəxsin hüququ kimi nəzərdə tutulmuş təqsirsizlik prezumpsi-

yasının sərhədlərini xeyli genişləndirmiş və dərinləşdirmişdir.

Avropa Məhkəməsinin fikrincə, təqsirsizlik prezumpsiyası «tələb edir ki, öz vəzifələrini yerinə yetirərkən məhkəmə üzvləri təqsirləndirilən şəxsin ittiham edildiyi cinayəti həqiqətən törətməsinə dair qərəzli fikirdə olmasınlar; sübut etmə yükü ittiham tərəfinin üzərinə düşür və hər hansı şübhə təqsirləndirilən şəxsin xeyrinə həll edilməlidir. Eləcə də bu prinsip belə bir qaydanı doğurur ki, ittiham tərəfi iş üzrə təqsirləndirilən şəxsə qarşı irəli sürülən ittihamlar barədə ona məlumat verməlidir ki, o, öz müdafiəsini müvafiq surətdə hazırlaya və təqdim edə bilsin, eləcə də ittiham tərəfi onu məhkum etmək üçün yetərli olan sübutlar təqdim etməlidir».²

Avropa Məhkəməsinin presedent təcrübəsi prosessual sənədlərin tərtibatında da diqqətli olmağı, təqsiri qanunla müəyyən edilmiş qaydada təqsirlənməmiş şəxsin günahı olması təsəvvürü yarada biləcək ifadələrdən məhkəmə qərarlarında istifadə etməməyi tövsiyə edir. Eyni zamanda, Avropa Məhkəməsinin presedent mövqeyinə görə, bəraət hökmlərində şəxsin günahsızlığına kölgə sala biləcək istənilən ifadələrin saxlanması yolverilməzdir.³

Avropa Məhkəməsi təqsirsizlik prezumpsiyası hüququna hörmətlə yanaşılması tək prosessual sənədlər və prosesi həyata keçirən subyektlərlə məhdudlaşdırmamış, onu dövlət məmurlarının prosedən kənar çərçivədə davranışlarına da şamil etmişdir.

Bu təcrübə Azərbaycanda diqqətlə öyrənilir və təcrübədə nəzərə alınır.

Çıxışına yekun vuraraq, bir daha vurğulamaq istəyirəm ki, «təqsirsizlik prezumpsiyası» prinsipinin demokratik və dərin mənəvi köklərə malik mahiyyətinə uyğun şəkildə bütün dünyada hamılıqla qəbul edilməsi, yüksək dinamikliklə xarakterizə olunan inkişaf yolu keçməsi və müasir ədalət mühakiməsi təcrübəsində özünə möhkəm yer tutması, dövrün tələblərinə uyğun olaraq zənginləşməsi ona görə mümkün olmuşdur ki, (1) o, dünyaya universal hüquq kimi BMT adından mötəbər sənəddə təqdim edilmişdir və (2) onun məzmunu sonrakı uğurların əsasını qoyan məzmununda verilmişdir.

Diqqətinizə görə sağ olun.

² Bax: Case of Barbera, Messegue and Jabardo v. Spain (Application no. 10590/83), Judgment of 6 December 1988, paras. 38, 77.

³ Bax: Case of Sekanina v. Austria, (Application no. 13126/87), Judgment of 25 August 1993, para. 30.

Baş Prokurorluğun əməkdaşları «Müasir dövrdə insan hüquqlarının təminatının aktual problemləri» mövzusunda keçirilən beynəlxalq elmi-praktiki konfransda iştirak etmişlər

Noyabrın 28-də Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasında BMT-nin İnsan Hüquqları üzrə Ali Komissarlığı, Azərbaycan Respublikası Ombudsman aparatı, Azərbaycan Hüquqsünaslar Konfederasiyası, AMEA-nın İnsan hüquqları üzrə Elmi-tədqiqat İnstitutu və Polis Akademiyasının birgə təşkilatçılığı ilə Ümumdünya insan hüquqları Bəyannaməsinin 65 illiyinə həsr olunan «Müasir dövrdə insan hüquqlarının təminatının aktual problemləri» mövzusunda beynəlxalq elmi-praktiki konfrans keçirilmişdir.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman), professor Elmira Süleymanova, Milli Məclisin deputatları Əli Hüseynli, Rəbiyyə Aslanova, Aytən Mustafayeva, Avropa Polis Kollecləri Assosiasiyasının Prezidenti Helen Martini, BMT-nin Azərbaycanda rezident əlaqələndiricisi Antonius Bernardus Bruk, BMT-nin insan hüquqları üzrə müşaviri Vladimir Şkolnikov, Rusiya Federasiyası və Ukrayna Respublikasından alimlər, eləcə də DİN-in Bakı şəhər Baş polis idarəsi, Baş mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizə idarəsi, İnsan alverinə qarşı mübarizə baş idarəsi, AMEA-nın İnsan Hüquqları Elmi Tədqiqat İnstitutu, digər dövlət müəssisələri və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri iştirak etmişlər.

Baş Prokurorluğu Elm-Tədris Mərkəzinin rəisi Nazir Bayramov və həmin idarənin prokurorları Talıb Cəfərov, Aydın Mahmudov təmsil etmişlər.

İştirakçılar əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla anaraq onun adını daşıyan Mərkəz ilə tanış olmuş, xatirə fotosəkilləri çəkirmişlər.

Konfransda çıxış edənlər BMT-nin Baş Məclisi tərəfindən 1948-ci il dekabrın 10-da qəbul edilən «Ümumdünya insan hüquqları Bəyannaməsi»nin əhəmiyyəti və mahiyyətindən söz açaraq, onun müasir insan hüquqları konsepsiyasının əsasını qoyduğunu, bu ideyanın məqsəd və prinsiplərini elan etdiyini, universallığını vurğuladılar, insan hüquqlarının qorunması sahəsində ölkədə görülən işləri, o cümlədən, məhkəmə-hüquq islahatlarını qeyd edərək, bu istiqamətdə fəaliyyətin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tövsiyə və təkliflərini verdilər.

Baş Prokurorluğun Elm-Tədris Mərkəzinin rəisi Nazir Bayramov «Təqsirsizlik prezumpsiyasının inkişafında Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin əhəmiyyəti» mövzusu ilə çıxış edərək, müasir cəmiyyətdə hüquq sisteminin inkişafında, xüsusən də insan hüquqlarına və azadlıqlarına hörmətin cəmiyyətin hüquq mədəniyyətinin əsas elementi kimi formalaşmasında təqsirsizlik prezumpsiyası ideyasının özəl rolu, bu ideyanın dünya ictimaiyyətinə bəşəriyyətin universal mənəvi dəyəri kimi təqdim edilməsində Ümumdünya insan hüquqları bəyannaməsinin əhəmiyyətindən danışmışdır.

Baş Prokurorluğun Elm-Tədris Mərkəzi

Baş Prokurorluğun əməkdaşı «Regional cinayətkarlığın kriminoloji tədqiqinin aktual problemləri» mövzusunda keçirilən beynəlxalq elmi-praktiki konfransda iştirak etmişdir

Regional cinayətkarlığın kriminoloji tədqiqinin aktual problemlərini müəyyən etmək, onların təhlilini aparmaqla profilaktikası imkanlarını araşdırmaq və beynəlxalq təcrübəni öyrənmək məqsədi ilə dekabrın 18-də Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Polis Akademiyasında «Regional cinayətkarlığın kriminoloji tədqiqinin aktual problemləri» mövzusunda beynəlxalq elmi-praktik konfrans keçirilmişdir.

Konfransda JUSTO Avropa institutunun cinayətkarlığa qarşı mübarizənin hüquqi vasitələri kafedrasının müdiri, h.e.d., professor Qolik Yuri Vladimiroviç, Rusiya dövlət ticarət-iqtisadi universitetinin cinayət hüququ və proses kafedrasının müdiri, h.e.d., professor Catiyev Vladimir Soltanoviç, «Odessa hüquq akademiyası» Milli universitetinin kriminologiya və cəzadır hüququ kafedrasının rəis müavini, h.e.n., dosent Melniçuk Tatyana Vladimirovna, Azərbaycan

canın hüquqşünas alimləri: h.e.d, pofessor İlham Rəhimov, h.e.d, pofessor Xanlar Ələkbərov, h.e.d, pofessor Bəhram Zahidov, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının, Ədliyyə Nazirliyi Məhkəmə Ekspertizası Mərkəzinin, Ədliyyə Akademiyasının, Gömrük Akademiyasının, Dövlət İdarəçilik Akademiyasının, Milli Aviasiya Akademiyasının, Qafqaz Universitetinin, Baş Prokurorluğun, Ali Məhkəmənin və daxili işlər orqanlarının müxtəlif xidmətlərinin nümayəndələri iştirak etmişlər. Tədbirdə prokurorluğu Elm-Tədris Mərkəzinin prokuroru Aydın Mahmudov təmsil etmişdir.

Rusiya Federasiyası, Ukrayna və Azərbaycan Respublikası alimlərinin və təcrübə işçilərinin maraqlı fikir və diskussiyaları ilə yadda qalan konfransın yekununda Polis Akademiyasının müdavimləri arasında keçirilmiş intellektual yarışmanın qalibləri mükafatlandırılmışdır.

Baş Prokurorluğun Elm-Tədris Mərkəzi

Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsində Milli Məclisin deputatları ilə görüş keçirilmişdir

Noyabrın 8-də Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsində Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri, Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyanın üzvü Əli Hüseynov və Milli Məclisin deputatları ilə görüş keçirilmişdir.

Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin rəisi Kamran Əliyev korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində həyata keçirilən silsilə tədbirlər, idarənin fəaliyyət istiqamətləri, xüsusilə idarəyə əməliyyat-axtarış funksiyası həyata keçirmək səlahiyyətinin verilməsi, istintaq edilən cinayət işləri və həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlər barədə ətraflı məlumat vermişdir.

Görüşdə Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin inzibati binanın açılışı zamanı verdiyi göstərişlərə, habelə «Korrupsiyaya qar-

şı mübarizəyə dair 2012–2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı»nın tələblərinə uyğun olaraq korrupsiyaya qarşı qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi məsələləri ətrafında gür sra müzakirələr aparılmışdır.

Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsində vətəndaş cəmiyyəti institutları, qeyri-hökumət, beynəlxalq təşkilatlar və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri ilə görüş keçirilmişdir

Oktyabrın 3-də Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin yeni inzibati binasında vətəndaş cəmiyyəti institutları, qeyri-hökumət, beynəlxalq təşkilatlar və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə görüş keçirilmişdir.

Tədbir Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin yeni inzibati binası ilə tanışlıq və cari ilin 9 ayı ərzində idarə tərəfindən korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində görülmüş işlər barədə geniş ictimaiyyətin məlumatlandırılması məqsədilə təşkil edilmişdi.

Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin yeni inzibati binası Dövlət Başçısının 2008-ci il 27 sentyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun fəaliyyətinin müasirləşdirilməsinə dair Dövlət Proqramı»nın icrası qaydasında milli memarlıq üslubunda və müasir standartlar sə-

viyyəsində inşa edilmişdir. Binada əməkdaşları korrupsiya əleyhinə ciddi mübarizə aparılması və bu sahədə uğurlu nəticələr əldə edilməsi üçün hər cür şərait yaradılmışdır.

İdarənin rəisi Kamran Əliyev qonaqların diqqətinə çatdırdı ki, korrupsiyaya qarşı mübarizədə vətəndaş cəmiyyəti institutları, qeyri-hökumət təşkilatları ilə sıx münasibətlərin qurulması xüsusi önəm daşıyır. 2011-ci il aprelin 15-də Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı üzrə Mübarizə Komissiyası, Baş Prokurorluğun və korrupsiya ilə mübarizə aparən QHT-lərin məlumat və əməkdaşlıq şəbəkəsinin təşəbbüsü ilə korrupsiyaya qarşı mübarizə ilə bağlı forum, idarə və qeyd olunan şəbəkə arasında imzalanmış anlaşma memorandumu, bu əməkdaşlığın təzahürlərindəndir. Dövlət orqanları ilə vətəndaş cəmiyyəti institutları arasında səmərəli dialoqun qurulması, dövlət başçısının korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində müəyyən etdiyi siyasətin daha səmərəli şəkildə həyata keçirilməsində mühüm vasitədir.

Daha sonra o, məlumat verdi ki, korrupsiyaya qarşı səmərəli mübarizə 2013-cü ili 9 ay ərzində uğurla davam etdirilmişdir. Qabaqlayıcı tədbirlərlə vəhdətdə həyata keçirilən inzibati tədbirlərin kəsəri artırılmışdır. Bu müddət ərzində Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsi tərəfindən «161-nömrəli «Qaynar xətt» əlaqə mərkəzinə 3915 müraciət daxil olmuşdur. İdarədə araşdırılmış 307 müraciətdən 21 müraciət üzrə Cinayət Məcəlləsinin müxtəlif maddələri ilə cinayət işləri başlanmış, 1078 müraciət təmin edilmişdir.

Cari ilin doqquz ayı ərzində idarənin əməliyyat şöbəsi tərəfindən korrupsiya cinayətləri törətmiş 31 şəxs cinayət başında yaxalanmaqla onların barəsində 23 cinayət işi başlanmışdır.

Ötən dövr ərzində idarədə cinayət xarakterli material kimi baxılmış 232 müraciət üzrə 132 cinayət işi başlanmış, o cümlədən cinayət işlərindən 47 cinayət işi ayrıca icraata ayrılmışdır.

2013-cü ilin son doqquz ayı ərzində idarənin İstintaq şöbəsində 322 cinayət işinin ibtidai araşdırılması həyata keçirilmiş, şöbə tərəfindən 251 şəxs barəsində 138 cinayət işinin istintaqı tamamlanaraq baxılması üçün aidiyyəti məhkəmələrə göndərilmişdir.

Cinayət işləri üzrə 3 milyon 358 min manat dəyərində əmlak üzərinə həbs qoyulması təmin edilmiş, fiziki və hüquqi şəxslərə vurulmuş 14 milyon 422 min manat ziyan ödənilmişdir.

İdarə tərəfindən bu sahədə ixtisaslaşmış beynəlxalq qurumlar və digər ölkələrin müvafiq hüquq mühafizə orqanları ilə əlaqələrin daha da genişlənməsinə xüsusi diqqət yetirilmişdir. BMT-nin Korrupsiya Əleyhinə Konvensiyasının implementasiyası çərçivəsində beynəlxalq əməkdaşlıq genişləndirilmişdir. İdarənin əməkdaşları Meksika Birləşmiş Ştatları tərəfindən həmin Konvensiyanın bir sıra maddələrinin implementasiyasına dair ekspert rəyi hazırlamışlar.

Həmçinin diqqətə çatdırıldı ki, 30 sentyabr 2013-cü il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Prezi-

denti cənab İlham Əliyev Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin yeni inzibati binasının açılış mərasimində prokurorluq əməkdaşları ilə görüşərkən ölkədə korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində hüquq mühafizə orqanları və cəmiyyət üçün bir sıra mühüm tapşırıqlar vermişdir. Baş Prokurorluğun rəhbərliyi tərəfindən həmin tapşırıqların icrası üçün tədbirlər planı hazırlanması barədə prokurorluğun müvafiq qurumlarına, o cümlədən Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinə konkret göstərişlər verilmişdir.

Bundan sonra QHT və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin sualları ətraflı cavablandırılmışdır.

Görüşün sonunda tədbir iştirakçıları Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin yeni inzibati binası ilə tanış olmuş və onlara «Azərbaycan Prokurorluğu – 95» kitabı hədiyyə edilmişdir.

**Baş prokuror yanında
Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsi**

Prokurorluq orqanlarında müraciətlərə baxılması və vətəndaşların qəbulu işinin səmərəliliyinin artırılması istiqamətində tabe rayon (şəhər) prokurorluqlarında təlimlərin keçirilməsi davam edir

Abşeron rayon prokurorluğunda Prokurorluq orqanlarında müraciətlərə baxılması və vətəndaşların qəbulu işinin səmərəliliyinin artırılmasına dair seminar keçirilmişdir

Noyabrın 8-də Baş Prokurorluq üzrə «Azərbaycan Respublikası Prokurorluğu orqanlarında müraciətlərə baxılması və vətəndaşların qəbulu işinin səmərəliliyinin artırılması haqqında» 01.11.2010-cu il tarixli 10/100 nömrəli əmrin vətəndaşların qəbulu məsələlərini tənzimləyən müddələrinin öyrənilməsi məqsədilə Abşeron rayon prokurorluğunda Sumqayıt şəhər, Quba, Xaçmaz, Qusar, Şabran, Siyəzən, Xızı, Abşeron və Qubadlı rayon prokurorlarının vətəndaşların qəbulu işinə məsul olan köməkçiləri üçün seminar keçirilmişdir.

Məruzəçi Baş Prokurorluğun Müraciətlərə baxılması idarəsinin prokuroru Emil Mirzəyev bu sahədə işin sə-

mərəliliyinin artırılması üçün həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat vermiş, Baş Prokurorluq üzrə «Azərbaycan Respublikası Prokurorluğu orqanlarında müraciətlərə baxılması və vətəndaşların qəbulu işinin səmərəliliyinin artırılması haqqında» əmrin vətəndaşların qəbulu məsələlərini tənzimləyən normaların düzgün tətbiq olunmasına dair tövsiyələr vermişdir.

Şəmkir rayon prokurorluğunda «Müraciətlərə baxılması və vətəndaşların qəbulu işində müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi» mövzusunda seminar keçirilmişdir

Oktyabrın 28-də Şəmkir rayon prokurorluğunda Qazax, Ağstafa, Tovuz, Gədəbəy, Daşkəsən, Göygöl, Samux, Şəmkir və Kəlbəcər rayon prokurorluqlarının əməkdaşları üçün «Müraciətlərə baxılması və vətəndaşların qəbulu işində müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi» mövzusunda seminar keçirilmişdir.

Seminarla məruzəçi qismində çıxış edən Baş Prokurorluğun Müraciətlərə baxılması idarəsinin prokuroru Elşad Eyvazov prokurorluq orqanlarında yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqi sahəsində həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verərək, Baş Prokurorluq üzrə «Azərbaycan Respublikası Prokurorluğu orqanlarında müraciətlərə baxılması və vətəndaşların qəbulu işinin səmərəliliyinin artırılması haqqında» 01.11.2010-cu il tarixli 10/100 nömrəli əmrin müraciətlərə baxılması və vətəndaşların qəbulu işinin təşkili zamanı müasir informasiya texnologiyalarından geniş istifadə edilməsi məsələlərinə aid müddəalarını şərh etmiş, prokurorluqda müraciətlərlə iş üzrə fəaliyyətin elektron formada həyata keçirilməsinin vacibliyini bildirmişdir.

Məruzəçi «Elektron Sənəd Dövriyyəsi» proqramının mahiyyəti və işləmə mexanizmi haqqında məlumat vermiş, prokurorluq orqanlarında qəbul edilən vətəndaşlara dair məlumatların müvafiq elektron məlumat bazalarına operativ daxil edilməsinin vacibliyini qeyd edərək, hə-

min bazaların daim işlək vəziyyətdə saxlanılması, onlardan səmərəli istifadə edilməsi barədə tövsiyələr vermişdir.

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Mülki müdafiə qoşunlarının komandanlığında metodiki toplanış keçirilmişdir

Dekabrın 6-da Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Mülki müdafiə qoşunlarının komandanlığında mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının mülki müdafiə işinin təşkilinə cavabdeh olan məsul vəzifəli şəxsləri ilə metodiki toplanış keçirilmişdir.

Tədbirin keçirilməsində məqsəd aidiyyəti dövlət orqanlarında 2013-cü ildə mülki müdafiə sahəsində görülmüş tədbirlərə yekun vurulması və 2014-cü ildə qarşıda duran vəzifələrin müəyyənləşdirilməsi olmuşdur.

Toplanışda aidiyyəti dövlət orqanlarında görülmüş tədbirlər təhlil edilmiş, göstərilən sahədə işin səmərəliliyinin daha da artırılmasına dair müvafiq tövsiyələr verilmişdir.

Yekunda Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğunda 2013-cü ildə mülki müdafiə işinin təşkili sahəsində səmərəli fəaliyyətinə və əldə etdiyi nailiyyətlərə görə Müraciətlərə baxılması idarəsinin məxfçilik və mülki müdafiə məsələləri üzrə prokuroru Vahid Məmmədov Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Mülki müdafiə qoşunları komandanlığının Fəxri fərmanı ilə təltif olunmuşdur.

**Baş Prokurorluğun
Müraciətlərə baxılması idarəsi**

Baş Prokurorluğun əməkdaşları məcburi köçkünlərə bayram sovgatı paylamışlar

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun kollektivi 15–16 oktyabr – Qurban bayramı və 18 oktyabr – Dövlət Müstəqilliyi Günü münasibətilə Bərdə rayonunda məskunlaşmış 704 ailəyə – 2800 məcburi köçkünə 22 min 400 manat məbləğində 17 min 80 kiloqram ərzaq yardımını göstərmişlər.

Baş Prokurorluğun məsul işçiləri və 24 rayon prokurorluğunun əməkdaşları Bərdə şəhərindəki Meşəçilik İnstitutu ərazisində məskunlaşmış məcburi köçkünlərlə görüşmüş, onların məişət şəraiti ilə tanış olmuşlar.

Görüşdə Baş Prokurorluğun idarə rəisi Natiq Hüseynov Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli, habelə qaçqın və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində dövlət başçısının apardığı siyasət barədə məlumat vermişdir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən məqsədyönlü siyasətin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli ilə nəticələncəyi əminliklə vurğulanmışdır.

Göstərilən diqqət və qayğıya görə minnətdarlıqlarını bildirən məcburi köçkünlər işğal altındakı ərazilərimizin azad edilməsi, ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi istiqamətində Prezident İlham Əliyevin siyasətini dəstəklədiklərini bildirmişlər.

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun kollektivi Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibətilə Bərdə rayonunda məskunlaşmış 704 ailədən ibarət 2800 məcburi köçkünə 17 min 80 kiloqramlıq – 22 min 400 manat məbləğində ərzaq yardımını göstərmişlər.

Baş Prokurorluğun məsul işçiləri və 24 rayon prokurorluğunun əməkdaşları Bərdə şəhərində məskunlaşmış məcburi köçkünlərlə görüşmüş, onların problemləri ilə tanış olmuşlar.

Görüşdə Baş Prokurorluğun idarə rəisinin müavini Qabil Qasimov ölkədə sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi, işğal altındakı ərazilərimizin azad edilməsi, qaçqın və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində Prezident İlham Əliyevin apardığı siyasət barədə məlumat vermişdir.

Məcburi köçkünlər göstərilən qayğıya görə minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Baş Prokurorluğun Mətbuat Xidməti

Azərbaycan beynəlxalq antikorrupsiya tədbirlərində fəal iştirak edir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasi iradəsi və rəhbərliyi ilə respublikamızda korrupsiyaya qarşı sərt mübarizə aparılmaqla bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığa mühüm əhəmiyyət verilir.

Azərbaycan 140 dövləti birləşdirən Beynəlxalq Antikorrupsiya Orqanları Assosiasiyasının (IAACA) ən fəal və təşəbbüskar üzvlərindən biridir. Son illər IAACA çərçivəsində əlaqələrimiz daha da inkişaf etmiş, qurumun prezidenti Çao Cianminq bu ilin aprelində respublikamızda səfərdə olmuş, Prezident İlham Əliyev tərəfindən qəbul edilmişdir.

Çao Cianminq Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə yenidən bu vəzifəyə seçilməsi münasibətilə səmimi təbrik məktubu göndərməklə, korrupsiyaya qarşı mübarizədə söylərimizi və əldə olunmuş nailiyyətləri, bu məsələyə dövlət səviyyəsində müstəsna əhəmiyyət verilməsini, Azərbaycanın beynəlxalq əməkdaşlığa və Assosiasiyanın inkişafına verdiyi mühüm töhfələri yüksək qiymətləndirmişdir.

Noyabrın 22-dən 24-dək Panamada Assosiasiyanın «Qanunun aliliyi və korrupsiyaya qarşı mübarizə: çağırış və imkanlar» mövzusunda 7-ci illik konfransı, habelə ümumi yığıncağı keçirilmişdir.

Konfransda Azərbaycanı ədliyyə naziri, Assosiasiyanın vitse-prezidenti Fikrət Məmmədovun rəhbərliyi ilə nazirliyin və Baş Prokurorluğun məsul əməkdaşlarından ibarət nümayəndə heyəti təmsil etmişdir.

Ümumilikdə 105 ölkə və beynəlxalq təşkilatdan 500-ə yaxın nümayəndənin, o cümlədən prokurorluq, məhkəmə, ədliyyə və digər hüquq-mühafizə orqanlarının, habelə mötəbər beynəlxalq təşkilatların rəhbər şəxslərinin iştirak etdikləri forumun açılışı və ilk sessiya-

sına sədrlik Azərbaycanın ədliyyə nazirinə həvalə olunmuşdur.

Çıxış edən nazir korrupsiyanın qanunun aliliyinə mənfi təsiri, IAACA-nın mühüm rolunu və onun fəaliyyətinə ölkəmizin dəstəyini qeyd etmiş, beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsinə və yaxşı təcrübələrin mübadiləsinə dair təkliflər irəli sürmüşdür.

Açılış mərasimində Panamanın Baş prokuroru xanım Ana İzabel Belfon Vexas, Assosiasiyanın prezidenti – Çinin baş prokuroru Çao Cianminq, Beynəlxalq Prokurorlar Assosiasiyasının prezidenti Qerhard Yaroş, habelə BMT-nin və digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların yüksək səviyyəli şəxsləri çıxış etmişlər.

Konfransda korrupsiyaya qarşı qabaqlayıcı tədbirlər, hüquq-mühafizə orqanlarının fəaliyyəti, antikorrupsiya qurumlarının səmərəliliyinin artırılması və bu kimi aktual məsələlər müzakirə olunmuşdur.

Tədbirdə respublikamızın Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin rəisi Kamran Əliyev də çıxış edərək milli antikorrupsiya tədbirləri barədə məlumat vermiş, əldə olunmuş nailiyyətləri, o cümlədən dövlət başçısının təşəbbüsü ilə yaradılan «ASAN xidmət»in korrupsiyanın qarşısının alınmasında mühüm rolunu qeyd etmişdir.

Nümayəndə heyətimizin üzvləri müxtəlif

mövzular üzrə keçirilmiş müzakirələrdə fəal iştirak etmişlər.

Ümumi yığıncaqda təşkilatın prezidentinin, vitse-prezidentlərinin və icraiyyə komitəsi üzvlərinin seçkisi keçirilmişdir. Çin Xalq Respublikasının Baş prokuroru yenidən bu mötəbər təşkilatın prezidenti, ölkəmizin ədliyyə naziri isə vitse-prezidenti seçilmişdir.

Forumun yekununda korrupsiyaya qarşı əhatəli tədbirlərə dair Bəyannamə qəbul olunmuşdur.

Tədbirin yekun mərasimində Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Baş katibinin müavini, Vyanada ofisinin rəhbəri Yuri Fedotov çıxış edərək IAACA-nın işini təqdir etmiş və onun fəaliyyətinə BMT tərəfindən gələcəkdə də dəstək göstəriləcəyini vurğulamışdır.

Konfrans çərçivəsində bir sıra ölkələrin hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri ilə görüşlər keçirilmiş, əməkdaşlığın perspektivlərinə dair müzakirələr aparılmışdır.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Korrupsiya əleyhinə Konvensiyasına üzv Dövlətlərin Konfransının 5-ci sessiyası keçirilmişdir

Noyabrın 25–29-da Panama Respublikasında Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Korrupsiya əleyhinə Konvensiyasına üzv Dövlətlərin Konfransının 5-ci sessiyası keçirilmişdir.

Tədbirdə ölkəmizi Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə naziri Fikrət Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təmsil etmişdir.

Dünyanın 130-dan çox ölkəsindən və bir sıra nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlardan 1600-dək nümayəndənin iştirak etdiyi sessiyada BMT-nin Korrupsiya əleyhinə Konvensiyasının implementasiyası, korrupsiyaya qarşı mübarizədə qabaqlayıcı tədbirlər, hüquq-mühafizə orqanlarının fəaliyyəti, cinayət yolu ilə əldə olunmuş pul vəsaitlərinin qaytarılması, beynəlxalq əməkdaşlıq və digər aktual məsələlər müzakirə edilmişdir.

Azərbaycanın nümayəndə heyətinin üzvləri konfransda müzakirə olunan mövzular, o cümlədən preventiv tədbirlər, antikorrupsiya strategiyaların implementasiyası üzrə çıxışlar etmiş, ölkəmizin müsbət təcrübəsini bölüşmüşlər. O cümlədən, antikorrupsiya strategiya-

larının inkişafına həsr edilmiş xüsusi plenar iclasda çıxış edən Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin rəisi Kamran Əliyev milli antikorrupsiya siyasəti, Açıq Hökumətin təşviqinə və Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012–2015-ci illər üçün

Milli Fəaliyyət planlarının tətbiqi və icrası, habelə rəhbərlik etdiyi İdarənin fəaliyyəti barədə ətraflı məlumat vermişdir.

Tədbirin sonunda gündəlikdə duran məsələlərlə bağlı sənədlər qəbul edilmiş və konfransın növbəti sessiyasının 2015-ci ildə Rusiyada keçirilməsi qərara alınmışdır.

Konfrans çərçivəsində ölkəmizin nümayəndə heyəti bir sıra ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların yüksək

səviyyəli nümayəndələri ilə görüşlər keçirmişdir.

Tədbir iştirakçılarında Azərbaycan Respublikasında korrupsiyaya qarşı mübarizə sahəsində görülmüş işləri özündə əks etdirən bukletlər paylanmışdır.

**Baş prokuror yanında
Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsi**

Azərbaycanın nümayəndə heyəti Krans Montana Forumunun Transmilli Cinayətkarlıq üzrə Beynəlxalq Sammitində iştirak etmişdir

Oktyabrın 16–19-da Belçikanın Brüssel şəhərində Krans Montana Forumunun Transmilli Cinayətkarlıq üzrə Beynəlxalq Sammitinin 15-ci illik sessiyası keçirilmişdir.

Sessiyanın işində Azərbaycan Respublikasının nümayəndə heyəti də iştirak etmişdir.

Tədbirdə yeni terror təhdidləri və onların beynəlxalq biznesə, o cümlədən neft və qaz sənayesinə təsiri, milli infrastrukturun mühafizəsi, korrupsiyaya, kibercinayətkarlığa qarşı mübarizə, milli və beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin edilməsi və bu çərçivədə digər aktual məsələlər müzakirə olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Fuad Ələsgərov tədbirin açılışında çıxış edərək Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən hüquqi islahatlar və əldə edilmiş nailiyyətlər, habelə ölkəmizin beynəlxalq terrorçuluğa qarşı mübarizəyə töhfəsi barədə məlumat vermişdir. O, həmçinin dövlət orqanlarının fəaliyyətində şəffaflığın artırılması, xüsusən müasir informasiya texnologiyalarından istifadə etməklə dövlət xidmətlərinin daha rahat göstərilməsi üzrə tədbirləri qeyd etmiş, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən yaradılmış Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi və onun «ASAN xidmət» mərkəzlərinin uğurlu təcrübəsini vurğulamışdır.

Çıxışda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin həyata keçirdiyi iqtisadi və sosial islahatların dünya iqtisadi böhranının ən kəskin dövründə belə ölkəmizdə sabitliyi və inkişafı təmin etməsi və bu tədbirlərin respublikamızı böhrandan sonrakı dövrdə daha da güc-

ləndirdiyi bildirilmişdir. Qeyd edilmişdir ki, islahatlar xalqın böyük dəstəyini qazanmışdır. Həmin dəstəyin ən bariz nümunəsi islahatların təşəbbüskarı olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin seçkilərdə qazandığı möhtəşəm qələbəsidir.

Sammitin tematik sessiyalarında milli təhlükəsizlik nazirinin müavini Əli Şəfiyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri İnam Kərimov və Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin rəisi Kamran Əliyev məruzələrlə çıxış etmişlər.

Azərbaycan Respublikası milli təhlükəsizlik nazirinin müavini Əli Şəfiyev çıxışında Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünün və bunun nəticəsində ölkəmizin Dağlıq Qarabağ bölgəsinin və onun ətrafındakı 7 rayonunun işğal edilməsinin, Cənubi Qafqaz regionunda və qonşu regionlarda digər separatçı rejim və qüvvələrin, terrorçu təşkilatların fəaliyyət göstərməsinin, müxtəlif terrorçu qrupların strateji infrastruktur obyektlərinə müdaxilə cəhdlərinin Azərbaycanın həyata keçirdiyi nəhəng beynəlxalq enerji layihələri üçün əsas təhdidlər olmasını, terrorçu qrupların milli və regional təhlükəsizlik mühitinə mənfi təsir göstərdiyini qeyd etmişdir. O, belə təhdidlərin aradan qaldırılması və terrorçuluqla mübarizənin gücləndirilməsi üçün beynəlxalq səylərin birləşdirilməsinin vacibliyini vurğulamışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri İnam Kərimov «ASAN xidmət» mərkəzlərinin fəa-

liyyəti barədə ətraflı təqdimatla çıxış etmiş və bu təcrübənin digər ölkələr üçün də dövlət xidmətlərinin göstərilməsində faydalı nümunə ola biləcəyini bildirmişdir. O, «ASAN xidmət» modelinin korrupsiyaya qarşı mübarizədə sistemli islahat və dövlət xidmətlərinin keyfiyyətinin və səmərəliliyinin artırılmasında əhəmiyyətli vasitə olmasını qeyd etmişdir. «ASAN xidmət» barədə təqdimat tədbir iştirakçıları tərəfindən böyük maraqla qarşılanaraq müzakirələrə səbəb olmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin rəisi Kamran Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin korrupsiyaya qarşı mübarizəni prioritet vəzifə kimi qarşıya qoyduğunu bildirmiş və bununla əlaqədar həyata keçirilən silsilə tədbirlər barədə məlumat vermişdir. O, Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin fəaliyyətinin genişlənməsi, xüsusilə ona əməliyyat-axtarış funksiyası həyata keçirmək səlahiyyətinin verilməsi üzrə görülən işləri tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırmışdır.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Belçika Krallığındakı səfiri və Avropa İttifaqı yanında daimi nümayəndəliyinin başçısı Fuad İsgəndərov da iştirak etmişdir.

Sammit çərçivəsində bir sıra ikitərəfli görüşlər olmuşdur. Nümayəndə heyəti tərəfindən Krans Montana Forumunun təsisçisi və icraçı direktoru, İSESCO-nun baş direktoru, ATƏT-in Bakı ofisinin rəhbəri, Rumıniyanın Xarici İşlər Nazirliyinin dövlət katibi, Avropa Parlamentinin Bolqarıstandan olan deputatı və digər rəsmi şəxslərlə görüşlər keçirilmişdir.

Sammit çərçivəsində bir sıra ikitərəfli görüşlər olmuşdur. Nümayəndə heyəti tərəfindən Krans Montana Forumunun təsisçisi və icraçı direktoru, İSESCO-nun baş direktoru, ATƏT-in Bakı ofisinin rəhbəri, Rumıniyanın Xarici İşlər Nazirliyinin dövlət katibi, Avropa Parlamentinin Bolqarıstandan olan deputatı və digər rəsmi şəxslərlə görüşlər keçirilmişdir.

Baş Prokurorluğun əməkdaşları «Məhkəmələrdə çirkli pulların yuyulması ilə bağlı işlərə baxılmasının xüsusiyyətləri» mövzusunda keçirilən beynəlxalq tədbirdə iştirak etmişlər

Oktyabrın 1–3-də Kişinyov şəhərində BMT-nin Narkotiklər və Cinayətkarlıq üzrə İdarəsinin Mərkəzi Asiya üzrə Regional Nümayəndəliyi və GUAM-ın birgə həyata keçirdiyi layihə çərçivəsində «Məhkəmələrdə çirkli pulların yuyulması ilə bağlı işlərə baxılmasının xüsusiyyətləri» mövzusunda seminar keçirilmişdir.

Tədbirdə çirkli pulların yuyulmasına qarşı mübarizə sahəsində ABŞ, Ukrayna, Moldova, Gürcüstan və digər ölkələrin qanunvericiliyi təhlil edilmiş, mübarizənin səmərəliliyinin artırılması və problemlərin aradan qaldırılması yollarına dair müzakirələr keçirilmiş, fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin prokuroru Əmir Ocaqverdiyev və

Baş Prokurorluğun Beynəlxalq əlaqələr idarəsinin prokuroru Rövşən Ağayev seminar da çıxış edərək bu sahədə milli qanunvericilik və məhkəmə-istintaq təcrübəsi barədə ətraflı məlumat vermişlər.

Baş Prokurorluğun nümayəndə heyəti Prokurorların 16-cı Forumunda iştirak etmişdir

Oktyabrın 27–30-da Avstriyanın Vyan şəhərində Avropa Komissiyası, Avstriyanın Ədliyyə Nazirliyi və Almaniyanın Saksoniya vilayət prokurorluğunun birgə təşkilatçılığı ilə prokurorların korrupsiya və transmilli mütəşəkkil cinayətkarlıqla mübarizə məsələlərinə həsr olunmuş 16-cı Forumu keçirilmişdir.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin rəisi Kamran Əliyev və Baş prokurorun xüsusi tapşırıqlar üzrə köməkçisi Orxan İsayev təmsil etmişlər.

Korrupsiyaya qarşı mübarizə məsələlərinə həsr olunmuş ilk sessiyada çıxış edən Kamran Əliyev ölkəmizdə həyata keçirilən tədbirlər barəsində geniş məlumat verərək, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin nəzdində yaradılmış «ASAN xidmət» mərkəzlərinin, . Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı mübarizə idarəsinin müasir tələblərə cavab verən yeni inzibati binasının istifadəyə verilməsini diqqətə çatdıran idarə rəisi, bu istiqamətdə fəaliyyətin daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində işlərin uğurla davam etdirildiyini bildirmişdir.

Forum iştirakçılarında Azərbaycan Respublikasında korrupsiyaya qarşı mübarizə barədə göstəriciləri əks etdirən buklet və kitabçalar paylanmışdır.

Tədbir çərçivəsində Beynəlxalq Antikorrupsiya Akademiyasının rəhbəri Martin Kreutner, Avstriyanın İqtisadi Cinayətkarlığa və Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Prokurorluğunun rəhbəri xanım İls-Maria Vrabl-Sanda, habelə bir sıra digər şəxslərlə əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunmuşdur.

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının Londondakı Baş qərargahında «Azərbaycan günü» tədbiri keçirilmişdir

Noyabrın 19-da Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (AYİB) Londondakı Baş qərargahında qurumun və Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə «Azərbaycan günü» adlı tədbir keçirilmişdir.

Böyük Britaniyanın dövlət qurumlarının, AYİB-in, Londonda fəaliyyət göstərən diplomatik korpusun və biznes strukturlarının nümayəndələrinin, eləcə də Azərbaycandan olan iş adamlarının iştirak etdiyi tədbirdə «Azərbaycanda antikorrupsiya siyasətinin inkişafı» mövzusunda çıxış edən Baş prokuror yanında Korrupsiya-

ya qarşı mübarizə idarəsinin rəisi Kamran Əliyev korrupsiyaya qarşı mübarizənin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin siyasi fəaliyyətinin prioritet istiqaməti olduğunu qeyd etməklə ölkəmizin bu sahədə bütün beynəlxalq təşəbbüslərə qoşulduğunu, qanunvericiliyinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırıldığını, beynəlxalq konvensiyaların implementasiyasının həyata keçirildiyini, hüquqi və institutional bazanın təkmilləşdirilməsi istiqamətində önəmli addımlar atıldığını diqqətə çatdırmışdır.

Çıxışda Açıq Hökumətin təşviqinə və Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012–2015-ci il-

lər üçün Milli Fəaliyyət Planları, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşla-

verilmişdir.

Baş Prokurorluğun əməkdaşları «İnsan alverinə qarşı mübarizə – I faza» transmilli işçi qrupunun iclasında iştirak etmişlər

Dekabrın 4–5-də Vyana Diplomatik Akademiyasında Avropa İttifaqının dəstəyi və Miqrasiya Siyasətinin İnkişafı üzrə Beynəlxalq Mərkəzin (İCMPD) təşkilatçılığı ilə Azərbaycan, Türkiyə, Moldova və Bosniya və Herseqovinadan olan prokuror və hakimlər üçün «İnsan alverinə qarşı mübarizə – I faza» transmilli işçi qrupunun iclası keçirilmişdir.

Baş Prokurorluğun Beynəlxalq əlaqələr idarəsinin rəis müavini Erkin Əlixanov və Daxili işlər orqanlarının istintaq, təhqiqat və əməliyyat-axtarış fəaliyyətində qanunların icrasına nəzarət idarəsinin prokuroru İlham Hacıyevin iştirak etdiyi tədbirdə insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində Böyük Britaniya, Belçika və Niderland təcrübəsini öyrənmək məqsədi ilə «İnsan alverinə qarşı mübarizədə əmək müfəttişlikləri və istintaq orqanları arasında əməkdaşlıq», «İnsan alveri ilə əlaqədar aparılan istintaq zamanı müstəntiq və prokurorlar arasında əməkdaşlıq» mövzusunda mühazirələr oxunmuş, müzakirələr aparılmışdır.

Erkin Əlixanov tədbirdə çıxış edərək, ölkəmizdə insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində görülmüş işlər, o cümlədən, milli fəaliyyət planları, normativ-hüquqi baza və məhkəmə-istintaq təcrübəsi barədə ətraflı məlumat vermişdir.

**Baş Prokurorluğun
Beynəlxalq əlaqələr idarəsi**

Baş Prokurorluğun əməkdaşları Tbilisidə keçirilən «Gələcəyin informasiya texnologiyaları» adlı konfransda iştirak etmişlər

Noyabrın 28–29-da Tbilisidə Gürcüstanın Ədliyyə Nazirliyinin dəstəyi ilə «Gələcəyin informasiya texnologiyaları» adlı 6-cı Regional GİTİ-2013 (Gürcüstan – İnformasiya Texnologiyaları və İnnovasiya) konfransı keçirilmişdir.

Konfransda Gürcüstanın Ədliyyə naziri xanım Tea Tsulukiani, həmin ölkənin İnformasiya-Kommunikasiya Texnologiyalarının (İKT) Ticarət Şurasının Prezidenti cənab Giga Şubitidze,

İqtisadiyyat və Davamlı İnkişaf nazirinin birinci müavini cənab Dmitri Kumsişvili, Avstriyanın E-Hökumət üzrə Federal İcra Katibi cənab Kristian Rup, «Microsoft» şirkətinin Yeni Bazarlar üzrə Regional Menejeri xanım Pilar Tores, «Hewlett-Packard», «Oracle», SAP şirkətlərinin, eləcə də Gürcüstanın Ədliyyə, Maliyyə, İqtisadiyyat və Davamlı İnkişaf, Əmək, Səhiyyə və Sosial İşlər Nazirliklərinin, digər dövlət və qeyri-dövlət orqanlarının məsul vəzifəli şəxsləri, Yunanıstanın «Aegean» Universitetinin professorları, Amerika, Avstriya, Latviya, Polşa, Belarus, Ukrayna və başqa ölkələrin dövlət müəssisələri, universitet və təşkilatlarının nümayəndələri, səfirlər iştirak etmişlər.

30-dan artıq ölkənin 400-dən çox nümayəndəsinin qatıldığı tədbirdə Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunu Baş Prokurorluğun Hüquqi təminat və informasiya idarəsinin İnformasiya texnologiyalarının tətbiqi xidmətinin rəhbəri Murad Dadaşov və Baş Prokurorluğun Elm-Tədris Mərkəzinin kafedra rəisi Günay Əyyubova təmsil etmişlər.

Konfrans zamanı informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının imkanları, onlardan dövlət və özəl sektor, eləcə də vətəndaşların geniş istifadəsi imkanları barədə ətraflı məlumat verilmiş, kiber cinayətkarlığın qarşısının alınması, təhlükəsizliyin təmin edilməsi, seçkilərdə elektron səsvermə sistemindən istifadə olunması, cinayət işləri üzrə icraatın elektron formada aparılması, vətəndaşlara müxtəlif sosial xidmətlər göstərilməsi məqsədilə ictimai portalların yaradılması barədə məlumat verilmiş, təcrübə və əldə edilmiş nailiyyətlər ətrafında geniş müzakirələr aparılmışdır.

Baş Prokurorluğun Elm-Tədris Mərkəzi

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ İNZİBATİ XƏTALAR
 MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin 1-ci hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsini «Yol hərəkəti haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 5 aprel tarixli 596-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədilə **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8, I kitab, maddə 584, № 12, maddə 835; 2001, № 1, maddə 24, № 3, maddə 139, № 7, maddə 455, № 11, maddələr 680, 698, № 12, maddə 731; 2002, № 1, maddə 9, № 4, I kitab, maddə 165, № 5, maddələr 234, 237, 239, № 6, maddə 326, № 8, maddə 463, № 12, maddə 692; 2003, № 1, maddələr 3, 13, 23, № 4, maddələr 177, 178, № 5, maddə 228, № 6, maddələr 257, 276, 279, № 8, maddələr 407, 425, № 12, I kitab, maddələr 676, 696, II kitab, maddələr 713, 714; 2004, № 1, maddələr 6, 7, 10, 13, № 4, maddələr 200, 201, 204, № 5, maddələr 313, 314, 317, 321, № 6, maddə 397, № 8, maddələr 596, 597, № 10, maddələr 762, 779, № 11, maddə 900, № 12, maddə 973; 2005, № 1, maddələr 5, 6, № 2, maddə 61, № 4, maddələr 272, 273, 275, 278, № 6, maddələr 462, 466, № 7, maddə 576, № 8, maddələr 691, 692, № 10, maddələr 875, 877, 904, № 11, maddələr 993, 994, 995, № 12, maddələr 1083, 1085; 2006, № 2, maddələr 64, 68, № 3, maddələr 219, 220, 223, 225, № 5, maddə 385, № 6, maddə 478, № 11, maddələr 923, 924, 932, № 12, maddələr 1005, 1020, 1024; 2007, № 1, maddələr 3, 4, № 2, maddələr 65, 68, № 5, maddələr 397, 398, 401, 440, № 6, maddələr 560, 561, 562, 579, № 8, maddə 757, № 10, maddələr 935, 936, 938, 940, № 11, maddələr 1048, 1049, 1053, 1070, 1077, 1080, 1089, 1091, № 12, maddələr 1195, 1211, 1217, 1218, 1221; 2008, № 2, maddə 47, № 3, maddə-

lər 146, 152, 159, № 4, maddə 249, № 5, maddə 340, № 6, maddələr 454, 460, 461, 464, № 7, maddələr 601, 602, 605, № 8, maddələr 699, 701, 711, № 10, maddələr 884, 885, № 11, maddələr 956, 957, № 12, maddələr 1045, 1047, 1049; 2009, № 2, maddələr 36, 45, 49, 52, 53, № 5, maddələr 309, 315, № 6, maddələr 404, 405, № 7, maddələr 517, 518, 519, № 8, maddə 611, № 12, maddələr 953, 954, 966, 971; 2010, № 2, maddələr 70, 71, № 3, maddələr 167, 171, 178, № 4, maddələr 275, 276, № 5, maddələr 379, 380, № 6, maddə 483, № 7, maddələr 577, 591, 594, 595, 598, 600, № 10, maddə 838, № 11, maddələr 936, 938, 949, № 12, maddə 1059; 2011, № 2, maddələr 70, 71, № 3, maddələr 162, 164, 167, 168, 170, № 4, maddələr 246, 254, № 6, maddələr 470, 479, 487, № 7, maddələr 596, 614, № 10, maddə 881, № 11, maddə 981, № 12, maddələr 1094, 1095, 1099, 1103, 1106; 2012, № 1, maddə 3, № 2, maddə 50, № 3, maddə 194, № 4, maddə 271, № 5, maddə 404, № 6, maddə 499, № 7, maddələr 649, 665, 667, № 9 maddə 843, № 11, maddələr 1046, 1047, 1055, 1064, 1069; 2013, № 1, maddələr 12, 13, 23, № 2, maddələr 90, 100, № 3, maddələr 205, 218, 220, 225, № 4, maddələr 354, 361, № 5, maddələr 461, 473, 480, № 6, maddələr 601, 617, 627, 629, № 7, maddə 777, № 8, maddə 888) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 154.1-ci maddədə və 154-cü maddənin «Qeyd» hissəsində «texniki baxışdan» sözlərindən əvvəl «qanunla müəyyən edilmiş hallarda» sözləri əlavə edilsin.

2. 154.2-ci maddədə «texniki baxışın» sözlərindən əvvəl «qanunla müəyyən edilmiş hallarda» sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
 Bakı şəhəri, 22 oktyabr 2013-cü il
 № 785-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
«DÖVLƏT RÜSUMU HAQQINDA» AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
QANUNUNDA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ BARƏDƏ

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin 1-ci hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

«Dövlət rüsumu haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, №12, maddə 740; 2002, №12, maddə 706; 2003, №1, maddə 23, №8, maddə 428, №12, I kitab, maddələr 676, 698; 2005, №1, maddə 1, №6, maddə 462, №8, maddə 684, №10, maddələr 873, 905, №12, maddə 1083; 2006, №3, maddələr 223, 225, №6, maddə 481, №12, maddələr 1015, 1029; 2007, №2, maddə 80, №12, maddə 1203; 2008, №3, maddə 158, №6, maddə 462, №7, maddə 602, №12, maddə 1047; 2009, №1, maddə 5, №2, maddə 56, №3, maddə 160, №7, maddə 519, №12, maddə 947; 2010, №4, maddə 276, №6, maddə 485, №10, maddə 840, №11, maddə 939; 2011, №1, maddə 12, №4, maddələr 245, 264, №11, maddə 985, №12, maddə 1100; 2012, №1, maddə 4, №6, maddələr 508, 518, №7, maddə 646, №10,

maddə 947, №12, maddələr 1216, 1227, 1229; 2013, №3, maddə 213, №5, maddə 474) 4.1-ci maddəsinə aşağıdakı məzmununda dördüncü bənd əlavə edilsin:

«Azərbaycan Respublikası vətəndaşının şəxsiyyət vəsiqəsinin və Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına xaricə getmək hüququ verən ümumvətəndaş pasportlarının verilməsinə və ya dəyişdirilməsinə görə ödənilən dövlət rüsumunun 20 faizi müvafiq icra hakimiyyəti orqanının pasport və qeydiyyat qurumlarının xüsusi rütbəsi olan əməkdaşlarının («ASAN xidmət» mərkəzlərində fəaliyyət göstərən işçilər istisna olmaqla) sosial müdafiəsini gücləndirmək və maddi təminatını yaxşılaşdırmaq məqsədilə xüsusi hesaba köçürülür.»

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 oktyabr 2013-cü il
№ 763-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT-PROSESSUAL
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci və 6-cı bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8, (II kitab), maddə 585; 2001, № 7, maddə 455; 2002, № 1, maddə 9, № 5, maddə 233, № 8, maddə 463; 2003, № 6, maddə 276; 2004, № 5, maddə 321, № 7, maddə 505, № 8, maddə 598, № 10, maddə 761, № 11, maddə 890; 2005, № 1, maddə 4, № 4, maddə 278, № 6, maddə 462, № 8, maddə 686, № 10, maddə 874, № 12, maddə 1079; 2006, № 1, maddə 3, № 2, maddə 64, № 5, maddə 390, № 10, maddə 847, № 11, maddə 929, № 12, maddə 1032; 2007, № 2, maddələr 65, 68, № 6, maddə 560, № 7, maddə 712, № 8, mad-

də 756, № 11, maddə 1049, № 12, maddə 1221; 2008, № 6, maddə 462, № 7, maddələr 606, 607, № 12, maddələr 1045, 1049; 2009, № 5, maddə 315, № 7, maddə 517, № 12, maddə 966; 2010, № 3, maddələr 171, 173, 178, № 7, maddə 593, № 12, maddə 1058; 2011, № 6, maddə 480, № 7, maddələr 589, 599; 2012, № 7, maddə 674, № 11, maddə 1062, № 12, maddə 1215; 2013, № 2, maddə 77; Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 31 may tarixli 668-IVQD nömrəli Qanunu) 3.2-ci maddəsində «bayrağı» sözündən əvvəl «Dövlət» sözü əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2013-cü il
№ 746-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 4, II kitab, maddə 251, № 5, maddə 323, № 12, maddə 835; 2001, № 1, maddə 24, № 7, maddə 455; 2002, № 1, maddə 9, № 5, maddələr 236, 248, 258, № 6, maddə 326, № 8, maddə 465; 2003, № 6, maddələr 276, 279, № 8, maddələr 424, 425, № 12, I kitab, maddə 676; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 200, № 5, maddə 321, № 8, maddə 598, № 10, maddə 762, № 11, maddə 900; 2005, № 1, maddə 3, № 6, maddə 462, № 7, maddə 575, № 10, maddə 904, № 11, maddə 994; 2006, № 2, maddələr 71, 72, 75, № 5, maddə 390, № 12, maddələr 1008, 1020, 1028; 2007, № 2, maddə 68, № 5, maddə 398, № 6, maddələr 560, 562, 579, № 8, maddə 757, № 10, maddələr 937, 941,

№ 11, maddələr 1049, 1080, 1090, № 12, maddə 1221; 2008, № 6, maddələr 454, 461, № 7, maddə 602, № 10, maddə 884, № 12, maddələr 1047, 1049; 2009, № 5, maddə 315, № 7, maddə 517, № 12, maddə 953; 2010, № 2, maddə 70, № 3, maddələr 171, 178, № 4, maddələr 275, 276, № 7, maddə 591; 2011, № 4, maddə 253, № 6, maddə 472, № 7, maddələr 587, 601, 621, № 11, maddə 980, № 12, maddə 1093; 2012, № 2, maddə 45, № 3, maddələr 193, 196, № 7, maddələr 666, 669, 673, № 11, maddə 1068; № 12, maddə 1223; 2013, № 1, maddə 14, № 2, maddə 102, № 4, maddə 364, № 5, maddələr 459, 479, 481, № 6, maddələr 594, 600) 11.3-cü maddəsində «bayraq» sözündən əvvəl «Dövlət» sözü əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2013-cü il
№ 745-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MÜLKİ PROSESSUAL
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci və 6-cı bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 17; № 5, maddə 323; 2002, № 5, maddə 236; 2003, № 1, maddələr 23, 24, № 6, maddə 279; 2004, № 7, maddə 505, № 8, maddə 598, № 10, maddə 761; 2005, № 4, maddələr 277, 278; 2006, № 2, maddə 64, № 12, maddə 1006; 2007, № 1, maddələr 3, 4, № 2, maddə 68, № 5, maddə 439, № 6, maddə 560, № 7, mad-

də 712, № 8, maddə 756; 2008, № 6, maddə 462, № 7, maddə 602, № 12, maddə 1046; 2009, № 6, maddə 402; 2010, № 2, maddə 75, № 4, maddə 276; 2011, № 6, maddələr 471, 476, № 7, maddələr 583, 619; № 12, maddələr 1096, 1105; 2012, № 5, maddə 411, № 6, maddə 511; 2013, № 5, maddə 472, № 6, maddə 625) 3.3-cü maddəsində «bayraqımı» sözündən əvvəl «Dövlət» sözü əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2013-cü il
№ 747-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ VERGİ
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

I. Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, №8, I kitab, maddə 583; 2001, №7, maddə 454, №9, maddə 576, №12, maddə 734; 2002, №5, maddə 249, №12, maddə 707; 2003, №8, maddə 425, №12, I kitab, maddə 671; 2004, №1, maddə 1, №11, maddə 887, №12, maddə 980; 2005, №2, maddə 61, №8, maddə 688, №12, maddə 1081; 2006, №12, maddələr 1005, 1026; 2007, №1, maddə 4, №6, maddə 597, №8, maddə 745, №11, maddə 1053,

№12, maddə 1192; 2008, №7, maddə 602, №11, maddə 960; 2009, №7, maddə 506; 2011, №1, maddə 14, №7, maddələr 588, 603, №12, maddə 1115; 2012, №6, maddələr 500, 513, 652, №9, maddə 841; 2013, №2, maddə 91, №4, maddə 366) 165.1.2-ci maddəsində «xaricdən alınan əvəzsiz maliyyə yardımları (qrantlar)» sözləri «qrant müqaviləsi (qərarı) əsasında xaricdən alınan qrantlar» sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 oktyabr 2013-cü il
№ 762-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ VERGİ
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətlər Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8, I kitab, maddə 584; 2001, № 1, maddə 24, № 3, maddə 139, № 7, maddə 455, № 11, maddələr 680, 698, № 12, maddə 731; 2002, № 1, maddə 9, № 4, I kitab, maddə 165, № 5, maddələr 234, 237, 239, № 6, maddə 326, № 8, maddə 463, № 12, maddə 692; 2003, № 1, maddələr 3, 13, 23, № 4, maddələr 177, 178, № 5, maddə 228, № 6, maddələr 257, 276, 279, № 8, maddələr 407, 425, № 12, I kitab, maddələr 676, 696, II kitab, maddələr 713, 714; 2004, № 1, maddələr 6, 7, 10, 13, № 4, maddələr 200, 201, 204, № 5, maddələr 313, 314, 317, 321, № 6, maddə 397, № 8, maddələr 596, 597, № 10, maddələr 762, 779, № 11, maddə 900, № 12, maddə 973; 2005, № 1, maddələr 5, 6, № 2, maddə 61, № 4, maddələr 272, 273, 275, 278, № 6, maddələr 462, 466, № 7, maddə 576, № 8, mad-

dələr 691, 692, № 10, maddələr 875, 877, 904, № 11, maddələr 993, 994, 995, № 12, maddələr 1083, 1085; 2006, № 2, maddələr 64, 68, № 3, maddələr 219, 220, 223, 225, № 5, maddə 385, № 6, maddə 478, № 11, maddələr 923, 924, 932, № 12, maddələr 1005, 1020, 1024; 2007, № 1, maddələr 3, 4, № 2, maddələr 65, 68, № 5, maddələr 397, 398, 401, 440, № 6, maddələr 560, 561, 562, 579, № 8, maddə 757, № 10, maddələr 935, 936, 938, 940, № 11, maddələr 1048, 1049, 1053, 1070, 1077, 1080, 1089, 1091, № 12, maddələr 1195, 1211, 1217, 1218, 1221; 2008, № 2, maddə 47, № 3, maddələr 146, 152, 159, № 4, maddə 249, № 5, maddə 340, № 6, maddələr 454, 460, 461, 464, № 7, maddələr 601, 602, 605, № 8, maddələr, 699, 701, 711, № 10, maddələr 884, 885, № 11, maddələr 956, 957, № 12, maddələr 1045, 1047, 1049; 2009, № 2, maddələr 36, 45, 49, 52, 53, № 5, maddələr 309, 315, № 6, maddələr 404, 405, № 7, maddələr 517, 518, 519, № 8, maddə 611, № 12, maddələr 953, 954, 966, 971; 2010, № 2, maddələr 70, 71, № 3, maddələr 167, 171, 178, № 4, maddələr 275, 276, № 5, maddələr 379, 380, № 6,

maddə 483, № 7, maddələr 577, 591, 594, 595, 598, 600, № 10, maddə 838, № 11, maddələr 936, 938, 949, № 12, maddə 1059; 2011, № 2, maddələr 70, 71, № 3, maddələr 162, 164, 167, 168, 170, № 4, maddələr 246 və 254, № 6, maddələr 470, 479, 487, № 7, maddələr 596, 614, № 10, maddə 881, № 11, maddə 981, № 12, maddələr 1094, 1095, 1099, 1103, 1106; 2012, № 1, maddə 3, № 2, maddə 50, № 3, maddə 194, № 4, maddə 271, № 5, maddə 404, № 6, maddə 499, № 7, maddələr 649, 665, 667, № 9, maddə 843, № 11, maddələr 1046, 1047, 1055, 1064, 1069; 2013, № 1, maddələr 12, 13, 23, № 2, maddələr 90, 100, № 3, maddələr 205, 218, 220, 225, № 4, maddələr 354, 361, № 5, maddələr 461, 473, 480, № 6, maddələr 601, 617, 627, 629, № 7, maddə 777, № 8, maddə 888) 247-ci maddəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«**Maddə 247. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr, qanunla təsdiq olunmuş hasilatın pay bölgüsü haqqında, əsas**

ixrac boru kəməri haqqında və digər bu qəbildən olan sazişlər çərçivəsində fəaliyyət üzrə vergi hesabatlarının təqdim edilmə qaydalarının pozulması

Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr, qanunla təsdiq olunmuş hasilatın pay bölgüsü haqqında, əsas ixrac boru kəməri haqqında və digər bu qəbildən olan sazişlər çərçivəsində fəaliyyət üzrə vergi hesabatlarının əsas olmadan müəyyən edilən müddətdə müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməməsinə (həmin sazişlərdə başqa qaydalar nəzərdə tutulduğu hallar istisna olmaqla) görə –

fiziki şəxslər iyirmi beş manatdan otuz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış manatadək miqdarda cərimə edilir.».

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 oktyabr 2013-cü il
№ 789-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ İNZİBATİ PROSESSUAL
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci və 6-cı bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikası İnzibati Prosesual Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, № 10, maddə 762, № 12, maddə 973; 2010, № 7, maddə 587; 2011, № 6, mad-

də 485, № 7, maddə 593; 2012, № 5, maddə 410; 2013, № 1, maddə 16) 8.1.3-1-ci maddəsində «bayraq» sözündən əvvəl «Dövlət» sözü əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2013-cü il
№ 748-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ ƏMƏK
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 16-cı bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 4, maddə 213; 2001, № 3, maddə 143, № 6, maddə 362, № 11, maddələr 672, 679, № 12,

maddə 731; 2002, № 1, maddə 2, № 5, maddə 241, № 6, maddə 328; 2003, № 1, maddələr 9, 23; 2004, № 1, maddə 10, № 2, maddə 57, № 3, maddə 133, № 6, maddə 413, № 7, maddə 505, № 9, maddə 672, № 12, maddə 981; 2005, № 3, maddə 151, № 4, maddə 278, № 7, maddə 560, № 10, maddə 874, № 11, maddə 1001, № 12, maddə 1094; 2006, № 3, maddələr 220, 222, № 5, maddə 385, № 11, maddə 923, № 12, maddələr 1004, 1025, 1030; 2007, № 5, maddələr 401, 437, № 6, maddə 560, № 8, maddə 756, № 11, maddələr 1049, 1053; 2008, № 3, maddə 156, № 7, maddələr 600, 602, № 10, maddə 887, № 11, maddə 960; 2009, № 2, maddə 48,

№ 5, maddə 294, № 6, maddə 399, № 12, maddələr 949, 969; 2010, № 2, maddələr 70, 75, № 4, maddə 275; 2011, № 1, maddə 11, № 2, maddələr 70, 71, № 6, maddə 464, № 7, maddə 598; 2012, № 11, maddə 1054; 2013, № 2, maddələr 89, 101) 4-cü maddəsinin 1-ci hissəsində «bayraqı» sözündən əvvəl «Dövlət» sözü əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
 Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2013-cü il
 № 749-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ İNZİBATİ XƏTALAR
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8, I kitab, maddə 584, № 12, maddə 835; 2001, № 1, maddə 24, № 3, maddə 139, № 7, maddə 455, № 11, maddələr 680, 698, № 12, maddə 731; 2002, № 1, maddə 9, № 4, I kitab, maddə 165, № 5, maddələr 234, 237, 239, № 6, maddə 326, № 8, maddə 463, № 12, maddə 692; 2003, № 1, maddələr 3, 13, 23, № 4, maddələr 177, 178, № 5, maddə 228, № 6, maddələr 257, 276, 279, № 8, maddələr 407, 425, № 12, I kitab, maddələr 676, 696, II kitab, maddələr 713, 714; 2004, № 1, maddələr 6, 7, 10, 13, № 4, maddələr 200, 201, 204, № 5, maddələr 313, 314, 317, 321, № 6, maddə 397, № 8, maddələr 596, 597, № 10, maddələr 762, 779, № 11, maddə 900, № 12, maddə 973; 2005, № 1, maddələr 5, 6, № 2, maddə 61, № 4, maddələr 272, 273, 275, 278, № 6, maddələr 462, 466, № 7, maddə 576, № 8, maddələr 691, 692, № 10, maddələr 875, 877, 904, № 11, maddələr 993, 994, 995, № 12, maddələr 1083, 1085; 2006, № 2, maddələr 64, 68, № 3, maddələr 219, 220, 223, 225, № 5, maddə 385, № 6, maddə 478, № 11, maddələr 923, 924, 932, № 12, maddələr 1005, 1020, 1024; 2007, №

1, maddələr 3, 4, № 2, maddələr 65, 68, № 5, maddələr 397, 398, 401, 440, № 6, maddələr 560, 561, 562, 579, № 8, maddə 757, № 10, maddələr 935, 936, 938, 940, № 11, maddələr 1048, 1049, 1053, 1070, 1077, 1080, 1089, 1091, № 12, maddələr 1195, 1211, 1217, 1218, 1221; 2008, № 2, maddə 47, № 3, maddələr 146, 152, 159, № 4, maddə 249, № 5, maddə 340, № 6, maddələr 454, 460, 461, 464, № 7, maddələr 601, 602, 605, № 8, maddələr 699, 701, 711, № 10, maddələr 884, 885, № 11, maddələr 956, 957, № 12, maddələr 1045, 1047, 1049; 2009, № 2, maddələr 36, 45, 49, 52, 53, № 5, maddələr 309, 315, № 6, maddələr 404, 405, № 7, maddələr 517, 518, 519, № 8, maddə 611, № 12, maddələr 953, 954, 966, 971; 2010, № 2, maddələr 70, 71, № 3, maddələr 167, 171, 178, № 4, maddələr 275, 276, № 5, maddələr 379, 380, № 6, maddə 483, № 7, maddələr 577, 591, 594, 595, 598, 600, № 10, maddə 838, № 11, maddələr 936, 938, 949, № 12, maddə 1059; 2011, № 2, maddələr 70, 71, № 3, maddələr 162, 164, 167, 168, 170, № 4, maddələr 246, 254, № 6, maddələr 470, 479, 487, № 7, maddələr 596, 614, № 10, maddə 881, № 11, maddə 981, № 12, maddələr 1094, 1095, 1099, 1103, 1106; 2012, № 1, maddə 3, № 2, maddə 50, № 3, maddə 194, № 4, maddə 271, № 5, maddə 404, № 6, maddə 499, № 7, maddələr 649, 665, 667, № 9 maddə 843, № 11, maddələr 1046, 1047, 1055, 1064, 1069; 2013,

№ 1, maddələr № 12, 13, 23, № 2, maddələr 90, 100, № 3, maddələr 205, 218, 220, 225, № 4, maddələr 354, 361, № 5, maddələr 461, 473, 480, № 6, maddələr 601, 617, 627, 629, № 7, maddə 777, № 8, maddə 888) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 206-cı maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Maddə 206. Qiymətli kağızlar bazarında investorların hüquqlarının pozulması»

Qiymətli kağızlar bazarında investorların hüquqlarının pozulmasına və ya qanunsuz olaraq hər hansı şəkildə məhdudlaşdırılmasına görə –

vəzifəli şəxslər dörd yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər dörd min manatdan altı min manatadək miqdarda cərimə edilir.».

2. 207-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Maddə 207. Qiymətli kağızların emissiyası və buraxılışı qaydalarının pozulması»

Qiymətli kağızların emissiyası və buraxılışı qaydalarının pozulmasına görə –

fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya iki yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya altı yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər üç min manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə edilir.».

3. 208-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Maddə 208. Qiymətli kağızlar bazarında peşəkar fəaliyyətin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulması»

208.0. Qiymətli kağızlar bazarında peşəkar fəaliyyətin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulmasına, yəni:

208.0.1. broker fəaliyyətinin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulmasına görə –

vəzifəli şəxslər altı yüz manatdan yeddi yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər üç min manatdan dörd min manatadək miqdarda cərimə edilir;

208.0.2. diler fəaliyyətinin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulmasına görə –

vəzifəli şəxslər altı yüz manatdan yeddi yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər üç min manatdan dörd min manatadək miqdarda cərimə edilir;

208.0.3. klirinq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulmasına görə –

vəzifəli şəxslər altı yüz manatdan yeddi yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər üç min manatdan dörd min manatadək miqdarda cərimə edilir;

208.0.4. qiymətli kağız sahiblərinin reyestrinin aparılması üzrə fəaliyyətin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulmasına görə –

vəzifəli şəxslər yeddi yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş min manatdan altı min manatadək miqdarda cərimə edilir;

208.0.5. depozitar fəaliyyətinin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulmasına görə –

vəzifəli şəxslər yeddi yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş min manatdan altı min manatadək miqdarda cərimə edilir;

208.0.6. aktivlərin idarə edilməsi üzrə fəaliyyətin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulmasına görə –

vəzifəli şəxslər yeddi yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yeddi min manatdan səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir;

208.0.7. fond birjası fəaliyyətinin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulmasına görə –

vəzifəli şəxslər yeddi yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər səkkiz min manatdan doqquz min manatadək miqdarda cərimə edilir.

4. 209-cu maddənin sanksiyasında «altmış manatdan yetmiş manatadək» sözləri «üç yüz manatdan dörd yüz manatadək» sözləri ilə, «yüz əlli manatdan iki yüz manatadək» sözləri «min beş yüz manatdan iki min manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

5. 210-cu maddə ləğv edilsin.

6. 211-ci maddənin sanksiyasında «qırx beş manatdan doxsan manatadək» sözləri «beş yüz manatdan altı yüz manatadək» sözləri ilə, «yüz əlli manatdan iki yüz manatadək» sözləri «üç min manatdan dörd min manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

7. Aşağıdakı məzmununda 211-1-ci maddə əlavə edilsin:

«Maddə 211-1. Qiymətli kağızlar bazarında qiymətlərlə manipulyasiya»

Qiymətli kağızlar bazarında qiymətlərlə manipulyasiyaya görə –

fiziki şəxslər üç yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altı yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altı min manatdan yeddi min manatadək miqdarda cərimə edilir.».

8. 212-ci maddənin sanksiyasında «yüz manatdan iki yüz manatadək» sözləri «üç yüz manatdan dörd yüz manatadək» sözləri ilə, «üç yüz manatdan beş

yüz manatadək» sözləri «səkkiz yüz manatdan doqquz yüz manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

9. 213-cü maddə üzrə:

9.1. adında «yayınma»sözündən sonra «, yaxud təhrif edilmiş məlumatın verilməsi» sözləri, dispozisiyasında «yaxud» sözündən sonra «təhrif edilmiş məlumatın verilməsi və ya» sözləri əlavə edilsin;

9.2. sanksiyasında «altmış manatdan səksən manatadək» sözləri «altı yüz manatdan yeddi yüz manatadək» sözləri ilə, «iki yüz manatdan üç yüz manatadək» sözləri «min manatdan min beş yüz manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

10. 214-cü maddə üzrə:

10.1. dispozisiyasında «peşəkar iştirakçısı və ya emitent və ya qiymətli kağızlar bazarının peşəkar iştirakçılarının özünü tənzimləyən təşkilatı»sözləri «iştirakçısı» sözləri ilə əvəz edilsin;

10.2. sanksiyasında «fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar on beş manatdan iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir,» sözləri çıxarılsın, sanksiyasında «yetmiş manatdan doxsan manatadək» sözləri «beş yüz manatdan altı yüz manatadək» sözləri ilə, «doxsan manatdan iki yüz manatadək» sözləri «iki min manatdan üç min manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

11. 215-ci maddənin sanksiyasında «beş manatdan iyirmi beş manatadək» sözləri «iki yüz manatdan üç yüz manatadək» sözləri ilə, «əlli manatdan yetmiş manatadək» sözləri «beş yüz manatdan altı yüz manatadək» sözləri ilə, «iki yüz manatdan üç yüz manatadək» sözləri «min manatdan min beş yüz manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

12. 216-cı maddə üzrə:

12.1. dispozisiyasında «və digər girovun dövlət qeydiyyatına alınması» sözləri «dövlət qeydiyyatına alınması və girov qoyulmuş əşyaya tutmanın yonəldilməsi» sözləri ilə əvəz edilsin;

12.2. sanksiyasında «on beş manatdan iyirmi beş manatadək» sözləri «iki yüz manatdan üç yüz manatadək» sözləri ilə, «iyirmi beş manatdan qırx manatadək» sözləri «beş yüz manatdan altı yüz manatadək» sözləri ilə, «yüz əlli manatdan iki yüz manatadək» sözləri «min manatdan min beş yüz manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

13. 217-ci maddənin sanksiyasında «qırx beş manatdan altmış manatadək» sözləri «səkkiz yüz manatdan doqquz yüz manatadək» sözləri ilə, «yüz əlli manatdan iki yüz manatadək» sözləri «iki min manatdan üç min manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

14. 219-cu maddənin sanksiyasında «əlli manatdan yetmiş manatadək» sözləri «üç yüz manatdan beş yüz manatadək» sözləri ilə, «yüz əlli manatdan iki yüz manatadək» sözləri «üç min manatdan dörd min manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

15. 220-ci maddənin sanksiyasında «yetmiş manatdan doxsan manatadək» sözləri «altı yüz manatdan yeddi yüz manatadək» sözləri ilə, «iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək» sözləri «üç min manatdan dörd min manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

16. 221-1-ci maddə üzrə:

16.1. 221-1.0.1-ci maddənin dispozisiyasında «edilmiş» sözündən sonra «və ya keçirilmə hüququ əldə edilməmiş» sözləri əlavə edilsin;

16.2. 221-1-ci maddənin sanksiyasına «fiziki şəxslər səkkiz yüz manatdan doqquz yüz manatadək miqdarda cərimə edilir,» sözləri əlavə edilsin, «əlli manatdan yetmiş manatadək» sözləri «min manatdan iki min manatadək» sözləri ilə, «yüz əlli manatdan iki yüz manatadək» sözləri «səkkiz min manatdan doqquz min manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

17. 324.1-ci maddə üzrə:

17.1. dispozisiyasında « vəzifəli şəxsləri tərəfindən öz səlahiyyətləri daxilində qəbul etdikləri tələbnamələrin (qərarların)» sözləri «vəzifəli şəxslərinin öz səlahiyyətləri daxilində qəbul etdikləri tələbnamələrin (qərarların) və ya icrası məcburi olan göstərişlərin» sözləri ilə əvəz edilsin;

17.2. sanksiyasında «altmış manatdan səksən manatadək» sözləri «səkkiz yüz manatdan doqquz yüz manatadək» sözləri ilə, «yüz əlli manatdan iki yüz manatadək» sözləri «üç min manatdan dörd min manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

18. 324.2-ci maddə üzrə:

18.1. dispozisiyasında «peşəkar iştirakçısı, emitent, yaxud özü-özünü tənzimləyən təşkilat» sözləri «iştirakçıları» sözləri ilə əvəz edilsin;

18.2. sanksiyasında «iyirmi manatdan əlli manatadək» sözləri «beş yüz manatdan altı yüz manatadək» sözləri ilə, «yüz əlli manatdan iki yüz manatadək» sözləri «min beş yüz manatdan iki min manatadək» sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 oktyabr 2013-cü il

№ 779-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MÜLKİ
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 26-cı bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsini «Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 12 dekabr tarixli 509-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, №4, I kitab, maddə 250, №5, maddə 323; 2002, №12, maddə 709; 2003, №8, maddə 420; 2004, №3, maddə 123, №5, maddə 318, №6, maddə 415, №10, maddə 761, №11, maddə 901; 2005, №2, maddə 61, №6, maddə 466, №8, maddələr 684, 692, 693, №11, maddə 996, №12, maddə 1085; 2006, №2, maddə 68, №3, maddə 225, №5, maddə 387, №6, maddə 478, №8, maddə 657, №12, maddə 1005;

2007, №2, maddə 80, №6, maddə 560, №8, maddə 745, №10, maddə 937, №11, maddə 1053, №12, maddələr 1215, 1219; 2008, №3, maddə 145, №6, maddə 456, №7, maddə 602, №12, maddə 1049; 2009, №2, maddə 47, №5, maddə 295, №6, maddə 404, №7, maddə 517; 2010, №2, maddə 75, №3, maddə 171, №4, maddələr 265, 266, 276; 2011, №2, maddə 71, №7, maddə 586, №8, maddə 750, №12, maddələr 1073, 1102; 2012, №1, maddə 5, №5, maddə 403, №6, maddə 498; 2013, №1, maddə 15, №6, maddə 620)13-cü maddəsinə «mənfəət» sözündən sonra «(fərdi sahibkarlar tərəfindən gəlir)» sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 oktyabr 2013-cü il
№ 764-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsini «Dini etiqad azadlığı haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 22 fevral tarixli 577-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 4, II kitab, maddə 251, № 5, maddə 323, № 12, maddə 835; 2001, № 1, maddə 24, № 7, maddə 455; 2002, № 1, maddə 9, № 5, maddələr 236, 248, 258, № 6, maddə 326, № 8, maddə 465; 2003, № 6, maddələr 276, 279, № 8, mad-

dələr 424, 425, № 12, I kitab, maddə 676; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 200, № 5, maddə 321, № 8, maddə 598, № 10, maddə 762, № 11, maddə 900; 2005, № 1, maddə 3, № 6, maddə 462, № 7, maddə 575, № 10, maddə 904, № 11, maddə 994; 2006, № 2, maddələr 71, 72, 75, № 5, maddə 390, № 12, maddələr 1008, 1020, 1028; 2007, № 2, maddə 68, № 5, maddə 398, № 6, maddələr 560, 562, 579, № 8, maddə 757, № 10, maddələr 937, 941, № 11, maddələr 1049, 1080, 1090, № 12, maddə 1221; 2008, № 6, maddələr 454, 461, № 7, maddə 602, № 10, maddə 884, № 12, maddələr 1047, 1049; 2009, № 5, maddə 315, № 7, maddə 517, № 12, maddə 953; 2010, № 2, maddə 70, № 3, maddələr 171, 178, № 4, maddələr 275, 276, № 7, maddə 591; 2011, № 4, maddə 253, № 6, maddə 472, № 7, mad-

dələr 587, 601, 621, № 11, maddə 980, № 12, maddə 1093; 2012, № 2, maddə 45, № 3, maddələr 193, 196, № 7, maddələr 666, 669, 673, № 11, maddə 1068, № 12, maddə 1223; 2013, № 1, maddə 14, № 2, maddə 102, № 4, maddə 364, № 5, maddələr 459, 479, 481, № 6 maddələr 594, 600) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 167-2-ci maddənin adında «əşyaları» sözü «audio və video materialları, mal və məmulatları» sözləri ilə əvəz edilsin;

2. 167-2.1-ci maddədə «ədəbiyyatı, əşyaları» sözləri «ədəbiyyatı(kağız və elektron daşıyıcılarında), audio və video materialları, mal və məmulatları» sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 oktyabr 2013-cü il
№ 771-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

«Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyası haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci bəndini rəhbər tutaraq, «Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyası haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının Qanununu «Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 16 oktyabr tarixli 445-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikasının 2005-ci il 3 may tarixli 906-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı

mübarizə üzrə Komissiyası haqqında Əsasnamə»nin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 6, maddə 470; 2007, № 10, maddə 934; 2009, № 1, maddə 7; 2010, № 3, maddə 173) 7.2-ci maddəsində «materialları alır» sözlərindən sonra «, «Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, daşınmaz əmlakın dövlət reyestrinin məlumatlarının alınması ilə bağlı əsaslandırılmış yazılı sorğular verir» sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2013-cü il
№ 754-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ İNZİBATİ XƏTALAR MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsini «Dini etiqad azadlığı haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il

22 fevral tarixli 577-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8, I kitab, maddə 584, № 12, maddə 835; 2001, № 1, maddə 24, № 3, maddə 139, № 7, maddə 455, № 11, maddələr 680, 698, № 12, mad-

də 731; 2002, № 1, maddə 9, № 4, I kitab, maddə 165, № 5, maddələr 234, 237, 239, № 6, maddə 326, № 8, maddə 463, № 12, maddə 692; 2003, № 1, maddələr 3, 13, 23, № 4, maddələr 177, 178, № 5, maddə 228, № 6, maddələr 257, 276, 279, № 8, maddələr 407, 425, № 12, I kitab, maddələr 676, 696, II kitab, maddələr 713, 714; 2004, № 1, maddələr 6, 7, 10, 13, № 4, maddələr 200, 201, 204, № 5, maddələr 313, 314, 317, 321, № 6, maddə 397, № 8, maddələr 596, 597, № 10, maddələr 762, 779, № 11, maddə 900, № 12, maddə 973; 2005, № 1, maddələr 5, 6, № 2, maddə 61, № 4, maddələr 272, 273, 275, 278, № 6, maddələr 462, 466, № 7, maddə 576, № 8, maddələr 691, 692, № 10, maddələr 875, 877, 904, № 11, maddələr 993, 994, 995, № 12, maddələr 1083, 1085; 2006, № 2, maddələr 64, 68, № 3, maddələr 219, 220, 223, 225, № 5, maddə 385, № 6, maddə 478, № 11, maddələr 923, 924, 932, № 12, maddələr 1005, 1020, 1024; 2007, № 1, maddələr 3, 4, № 2, maddələr 65, 68, № 5, maddələr 397, 398, 401, 440, № 6, maddələr 560, 561, 562, 579, № 8, maddə 757, № 10, maddələr 935, 936, 938, 940, № 11, maddələr 1048, 1049, 1053, 1070, 1077, 1080, 1089, 1091, № 12, maddələr 1195, 1211, 1217, 1218, 1221; 2008, № 2, maddə 47, № 3, maddələr 146, 152, 159, № 4, maddə 249, № 5, maddə 340, № 6, maddələr 454, 460, 461, 464, № 7, maddələr 601, 602, 605, № 8, maddələr 699, 701, 711, № 10, maddələr 884, 885, № 11, maddələr 956, 957, № 12, maddələr 1045, 1047, 1049; 2009, № 2, maddələr 36, 45, 49, 52, 53, № 5, maddələr 309, 315, № 6, maddələr 404, 405, № 7, maddələr 517, 518, 519, № 8, maddə 611, № 12, maddələr 953, 954, 966, 971; 2010, № 2, maddələr 70, 71, № 3, maddələr 167, 171, 178, № 4, maddələr 275, 276,

№ 5, maddələr 379, 380, № 6, maddə 483, № 7, maddələr 577, 591, 594, 595, 598, 600, № 10, maddə 838, № 11, maddələr 936, 938, 949, № 12, maddə 1059; 2011, № 2, maddələr 70, 71, № 3, maddələr 162, 164, 167, 168, 170, № 4, maddələr 246, 254, № 6, maddələr 470, 479, 487, № 7, maddələr 596, 614, № 10, maddə 881, № 11, maddə 981, № 12, maddələr 1094, 1095, 1099, 1103, 1106; 2012, № 1, maddə 3, № 2, maddə 50, № 3, maddə 194, № 4, maddə 271, № 5, maddə 404, № 6, maddə 499, № 7, maddələr 649, 665, 667, № 9 maddə 843, № 11, maddələr 1046, 1047, 1055, 1064, 1069; 2013, № 1, maddələr 12, 13, 23, № 2, maddələr 90, 100, № 3, maddələr 205, 218, 220, 225, № 4, maddələr 354, 361, № 5, maddələr 461, 473, 480, № 6, maddələr 601, 617, 627, 629, № 7, maddə 777, № 8, maddə 888) 300-cü maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 300.0.3-cü maddədə «ədəbiyyatın, əşyaların» sözləri «ədəbiyyatın (kağız və elektron daşıyıcılarında), audio və video materialların, mal və məmulatların» sözləri ilə əvəz edilsin;

2. sanksiyada «əşyalar» sözü «mal və məmulatlar» sözləri ilə əvəz edilsin;

3. «Qeyd» hissəsində «ədəbiyyatı, əşyaları» sözləri «ədəbiyyatı(kağız və elektron daşıyıcılarında), audio və video materialları, mal və məmulatları» sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 oktyabr 2013-cü il

№ 772-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ İNZİBATİ XƏTALAR MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8, I kitab, maddə 584, №

12, maddə 835; 2001, № 1, maddə 24, № 3, maddə 139, № 7, maddə 455, № 11, maddələr 680, 698, № 12, maddə 731; 2002, № 1, maddə 9, № 4, I kitab, maddə 165, № 5, maddələr 234, 237, 239, № 6, maddə 326, № 8, maddə 463, № 12, maddə 692; 2003, № 1, maddələr 3, 13, 23, № 4, maddələr 177, 178, № 5, maddə 228, № 6, maddələr

257, 276, 279, № 8, maddələr 407, 425, № 12, I kitab, maddələr 676, 696, II kitab, maddələr 713, 714; 2004, № 1, maddələr 6, 7, 10, 13, № 4, maddələr 200, 201, 204, № 5, maddələr 313, 314, 317, 321, № 6, maddə 397, № 8, maddələr 596, 597, № 10, maddələr 762, 779, № 11, maddə 900, № 12, maddə 973; 2005, № 1, maddələr 5, 6, № 2, maddə 61, № 4, maddələr 272, 273, 275, 278, № 6, maddələr 462, 466, № 7, maddə 576, № 8, maddələr 691, 692, № 10, maddələr 875, 877, 904, № 11, maddələr 993, 994, 995, № 12, maddələr 1083, 1085; 2006, № 2, maddələr 64, 68, № 3, maddələr 219, 220, 223, 225, № 5, maddə 385, № 6, maddə 478, № 11, maddələr 923, 924, 932, № 12, maddələr 1005, 1020, 1024; 2007, № 1, maddələr 3, 4, № 2, maddələr 65, 68, № 5, maddələr 397, 398, 401, 440, № 6, maddələr 560, 561, 562, 579, № 8, maddə 757, № 10, maddələr 935, 936, 938, 940, № 11, maddələr 1048, 1049, 1053, 1070, 1077, 1080, 1089, 1091, № 12, maddələr 1195, 1211, 1217, 1218, 1221; 2008, № 2, maddə 47, № 3, maddələr 146, 152, 159, № 4, maddə 249, № 5, maddə 340, № 6, maddələr 454, 460, 461, 464, № 7, maddələr 601, 602, 605, № 8, maddələr 699, 701, 711, № 10, maddələr 884, 885, № 11, maddələr 956, 957, № 12, maddələr 1045, 1047, 1049; 2009, № 2, maddələr 36, 45, 49, 52, 53, № 5, maddələr 309, 315, № 6, maddələr 404, 405, № 7, maddələr 517, 518, 519, № 8, maddə 611, № 12, maddələr 953, 954, 966, 971; 2010, № 2, maddələr 70, 71, № 3, maddələr 167, 171, 178, № 4, maddələr 275, 276, № 5, maddələr 379, 380, № 6, maddə 483, № 7, maddələr 577, 591, 594, 595, 598, 600, № 10, maddə 838, № 11, maddələr 936, 938, 949, № 12, maddə 1059; 2011, № 2, maddələr 70, 71, № 3, maddələr 162, 164, 167, 168, 170, № 4, maddələr 246, 254, № 6, maddələr 470, 479, 487, № 7, maddələr 596, 614, № 10, maddə 881, № 11, maddə 981, № 12, maddələr 1094, 1095, 1099, 1103, 1106; 2012, № 1, maddə 3, № 2, maddə 50, № 3, maddə 194, № 4, maddə 271, № 5, maddə 404, № 6, maddə 499, № 7, maddələr 649, 665, 667, № 9 maddə 843, № 11, maddələr 1046, 1047, 1055, 1064, 1069; 2013, № 1, maddələr 12, 13, 23, № 2, maddələr 90, 100, № 3, maddələr 205, 218, 220, 225, № 4, maddələr 354, 361, № 5, maddələr 461, 473, 480, № 6, maddələr 601, 617, 627,

629, № 7, maddə 777, № 8, maddə 888) 74-cü maddəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Maddə 74. Mədəni sərvətlərin qorunması üzrə tələblərin pozulması

74.1. Mədəni sərvətlərin mühafizə siyahısına daxil edilmiş milli mədəni irs obyektlərinin Azərbaycan Respublikasının ərazisindən qanunsuz aparılmasına görə –

fiziki şəxslər min beş yüz manat miqdarında, vəzifəli şəxslər üç min manat miqdarında, hüquqi şəxslər on min manat miqdarında cərimə edilir.

74.2. Mühafizə dərəcəsi tətbiq edilmiş mədəni sərvətlərin müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırılmadan sökülməsinə, məhv edilməsinə, parçalanmasına, yeni quruluşa salınmasına, başqa yere köçürülməsinə və zahiri görkəminin dəyişdirilməsinə görə –

fiziki şəxslər min beş yüz manat miqdarında, vəzifəli şəxslər üç min manat miqdarında, hüquqi şəxslər on min manat miqdarında cərimə edilir.

74.3. Mədəni və təbii irsin, o cümlədən «Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması və istifadəsi üzrə tələblərin pozulmasına görə –

xəbərdarlıq edilir və ya fiziki şəxslər əlli manatdan yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir.

74.4. Bu Məcəllənin 74.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın il ərzində inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən təkrar törədilməsinə görə –

fiziki şəxslər iki yüz manat miqdarında, vəzifəli şəxslər beş yüz manat miqdarında, hüquqi şəxslər üç min manat miqdarında cərimə edilir.

Qeyd: Bu Məcəllənin 74.1-74.3-cü maddələri, həmin maddələrdə göstərilən əməllər Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə əsasən cinayət məsuliyyətinə səbəb olmadıqda tətbiq edilir.».

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 oktyabr 2013-cü il
№ 797-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 4, II kitab, maddə 251, № 5, maddə 323, № 12, maddə 835; 2001, № 1, maddə 24, № 7, maddə 455; 2002, № 1, maddə 9, № 5, maddələr 236, 248, 258, № 6, maddə 326, № 8, maddə 465; 2003, № 6, maddələr 276, 279, № 8, maddələr 424, 425, № 12, I kitab, maddə 676; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 200, № 5, maddə 321, № 8, maddə 598, № 10, maddə 762, № 11, maddə 900; 2005, № 1, maddə 3, № 6, maddə 462, № 7, maddə 575, № 10, maddə 904, № 11, maddə 994; 2006, № 2, maddələr 71, 72, 75, № 5, maddə 390, № 12, maddələr 1008, 1020, 1028; 2007, № 2, maddə 68, № 5, maddə 398, № 6, maddələr 560, 562, 579, № 8, maddə 757, № 10, maddələr 937, 941, № 11, maddələr 1049, 1080, 1090, № 12, maddə 1221; 2008, № 6, maddələr 454, 461, № 7, maddə 602, № 10, maddə 884, № 12, maddələr 1047, 1049; 2009, № 5, maddə 315, № 7, maddə 517, № 12, maddə 953; 2010, № 2, maddə 70, № 3, maddələr 171, 178, № 4, maddələr 275, 276, № 7, mad-

də 591; 2011, № 4, maddə 253, № 6, maddə 472, № 7, maddələr 587, 601, 621, № 11, maddə 980, № 12, maddə 1093; 2012, № 2, maddə 45, № 3, maddələr 193, 196, № 7, maddələr 666, 669, 673, № 11, maddə 1068, № 12, maddə 1223; 2013, № 1, maddə 14, № 2, maddə 102, № 4, maddə 364, № 5, maddələr 459, 479, 481, № 6, maddələr 594, 600) 206-cı maddəsinin «Qeyd» hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Hissənin mətni 1-ci bənd hesab edilsin və həmin bənddə «maddədə» sözü «Məcəllənin 206.1-ci maddəsində» sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Hissəyə aşağıdakı məzmununda 2-ci bənd əlavə edilsin:

«**2.** Bu Məcəllənin 206.2-ci maddəsində «mədəni, tarixi və ya arxeoloji sərvət olan əşyalar» dedikdə, Azərbaycan Respublikasının milli mədəniyyət əmlakının Dövlət Siyahısına daxil edilmiş mədəni sərvətlər başa düşülür.».

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 29 oktyabr 2013-cü il
№ 798-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

**«Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikasının
Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq, «Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununu «Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 16 oktyabr tarixli 445-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

«Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 19; 2001, № 12, maddə 736; 2004, № 2, maddə 57, № 3, maddə 133, № 8, maddə 599, № 10, maddə 787; 2005, № 8, maddə 686; 2006, № 12, maddə 1005; 2007, №

4, maddə 322; 2009, № 7, maddə 517, № 11, maddə 878; 2010, № 5, maddə 375; 2011, № 2, maddə 71, № 6, maddə 478) 15-ci maddəsinin II hissəsinin dördüncü abzasında «çıxarmaq» sözündən sonra «, «Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, daşınmaz əmlakın dövlət reyestrinin məlumatlarının alınması ilə bağlı əsaslandırılmış yazılı sorğular vermək» sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2013-cü il
№ 753-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MÜLKİ PROSESSUAL
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 6-cı bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosesual Məcəlləsini «Dövlət rüsumu haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 21 dekabr tarixli 511-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosesual Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 17, № 5, maddə 323; 2002, № 5, maddə 236; 2003, № 1, maddələr 23, 24, № 6, maddə 279; 2004, № 7, maddə 505, № 8, maddə 598, № 10, maddə 761; 2005, № 4, maddələr 277, 278; 2006, № 2, maddə 64,

№ 12, maddə 1006; 2007, № 1, maddələr 3, 4, № 2, maddə 68, № 5, maddə 439, № 6, maddə 560, № 7, maddə 712, № 8, maddə 756; 2008, № 6, maddə 462, № 7, maddə 602, № 12, maddə 1046; 2009, № 6, maddə 402; 2010, № 2, maddə 75, № 4, maddə 276; 2011, № 6, maddələr 471, 476, № 7, maddələr 583, 619, № 12, maddələr 1096, 1105; 2012, № 5, maddə 411, № 6, maddə 511; 2013, № 5, maddə 472, № 6, maddə 625) 277.2-ci maddəsi ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.
Bakı şəhəri, 29 oktyabr 2013-cü il.
№ 792-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

**«Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında» Azərbaycan Respublikasının
Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq «Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununu «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 21 dekabr tarixli 520-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

«Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 1, maddə 8, № 8, maddə 686; 2006, № 1, maddə 4; 2007, № 4, maddə 321; 2010, № 7, maddə 596; 2011, № 2, maddə 71, № 6, maddə 484; 2012, № 12, maddə 1128) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Aşağıdakı məzmununda 11.0.4-1-ci və 11.0.4-2-ci maddələr əlavə edilsin:

«11.0.4-1. hakimlərin öz razılığı ilə 2 ilədək müddətə Məhkəmə-Hüquq Şurasının Aparatına, habelə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müraciəti olduqda, tədris fəaliyyətində və ya birinci və apelyasiya instansiyası məhkəmələrində «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 86-cı maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulmuş sahələr üzrə işin təşkili vəziyyətinin yoxlanılmasında iştirak etmək üçün həmin quruma ezam edilməsinə, zərurət olduqda, ezam edilmiş hakimin razılığı ilə ezam edilmə müddətinin yenidən 2 ilədək uzadılmasına dair məsələləri müzakirə edir;

11.0.4-2. ezam edilmiş hakimi özünün və ya ezam edildiyi qurumun təşəbbüsü ilə əvvəl işlədiyi vəzifəyə qaytarır;».

2. Aşağıdakı məzmununda 11.0.12-1-ci maddə əlavə edilsin:

«11.0.12-1. «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 113-cü mad-

dəsinin birinci hissəsində nəzərdə tutulmuş halda hakimlərin səlahiyyətlərinə xitam verir, «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 113-cü maddəsinin ikinci hissəsinin 1-ci və 3-5-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş əsaslar olduqda, hakimlərin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verir;».

3. Aşağıdakı məzmununda 12.0.4-1-ci və 12.0.4-2-ci maddələr əlavə edilsin:

«**12.0.4-1.** hakimləri öz razılığı ilə 2 ilədək müddətə Məhkəmə-Hüquq Şurasının Aparatına, habelə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müraciəti olduqda, tədris fəaliyyətində və ya birinci və apelyasiya instansiyası məhkəmələrində «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 86-cı maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulmuş sahələr üzrə işin təşkili vəziyyətinin yoxlanılmasında iştirak etmək üçün həmin quruma ezam etmək, zərurət olduqda, ezam edilmiş hakimin razılığı ilə ezam edilmə müddətini yenidən 2 ilədək uzatmaq;

12.0.4-2. ezam edilmiş hakimin özünün və ya ezam edildiyi qurumun təşəbbüsü ilə əvvəl işlədiyi vəzifəyə qaytarılması məsələsini müzakirə etmək;».

4. Aşağıdakı məzmununda 12.0.8-1-ci maddə əlavə edilsin:

«**12.0.8-1.** «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 113-cü maddəsinin birinci hissəsində nəzərdə tutulmuş halda hakimlərin səlahiyyətlərinə xitam verilməsinə, «Məhkəmələr və hakimlər haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 113-cü maddəsinin ikinci hissəsinin 1-ci və 3-5-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş əsaslar olduqda, hakimlərin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsinə dair məsələləri müzakirə etmək;».

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 oktyabr 2013-cü il
№ 770-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT
MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, №4, II kitab, maddə 251, №5, maddə 323, №12, maddə 835; 2001, №1, maddə 24, №7, maddə 455; 2002, №1, maddə 9, №5, maddələr 236, 248, 258, №6, maddə 326, №8, maddə 465; 2003, №6, maddələr 276, 279, № 8, maddələr 424, 425, №12, I kitab, maddə 676; 2004, №1, maddə 10, №4, maddə 200, №5, maddə 321, №8, maddə 598, №10, maddə 762, №11, maddə 900; 2005, №1, maddə 3, №6, maddə 462, №7, maddə 575, №10, maddə 904, №11, maddə 994; 2006, №2, maddələr 71, 72, 75, №5, maddə 390, №12, maddələr 1008, 1020, 1028; 2007, №2, maddə 68, №5, maddə 398, №6, maddələr 560, 562, 579, №8, maddə 757, №10, maddələr 937, 941, №11, maddələr 1049, 1080, 1090, №12, maddə 1221; 2008, №6, maddələr 454, 461, №7, maddə 602, №10, maddə 884, №12, maddələr

1047, 1049; 2009, №5, maddə 315, №7, maddə 517, №12, maddə 953; 2010, №2, maddə 70, №3, maddələr 171, 178, №4, maddələr 275, 276, №7, maddə 591; 2011, №4, maddə 253, №6, maddə 472, №7, maddələr 587, 601, 621, №11, maddə 980, №12, maddə 1093; 2012, №2, maddə 45, №3, maddələr 193, 196, №7, maddələr 666, 669, 673; №11, maddə 1068, №12, maddə 1223; 2013, №1, maddə 14, №2, maddə 102, №4 maddə 364, №5, maddələr 459, 479, 481, №6, maddələr 594, 600) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 52-ci maddə üzrə:

1.1. 52.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«**52.1.** Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənara məcburi çıxarma cəzası bir ildən artıq müddətə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilən əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərə təyin edilir və onlar əsas cəza növünü çəkdikdən sonra icra edilir. Bir ildən artıq olmayan müddətə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına və ya azadlıqdan məhrum etmə ilə bağlı olmayan cəzaya məhkum edilən əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərə bu

Məcəllənin 58.3-cü maddəsində göstərilmiş hallar nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikasının hüdüdlərindən kənara məcburi çıxarma cəzası təyin edilə bilər.»;

1.2. Aşağıdakı məzmununda 52.1-1-ci maddə əlavə edilsin:

«**52.1-1.** Barəsində Azərbaycan Respublikasının hüdüdlərindən kənara məcburi çıxarma cəzası tətbiq edilmiş şəxsin Azərbaycan Respublikasına gəlmək hüququ onun məhkumluğu ödənilənədək və ya götürülənədək məhdudlaşdırılır.»;

1.3. 52.2.6-cı maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«**52.2.6.** himayəsində Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan yetkinlik yaşına çatmayan uşağı, fəaliyyət qabiliyyəti olmayan və ya I qrup əlili olan şəxslərə.»

1.4. 52.2.7-ci maddədə «edilən» sözündən sonra «və ya məcburi çıxarılması milli təhlükəsizliyin təmin edilməsi mənafeyinə zidd olan» sözləri əlavə edilsin.

1.5. 52.3-cü maddədə «52.1 və 52.2-ci» sözləri «52.1-52.2-ci» rəqəmləri ilə əvəz edilsin.

2. Aşağıdakı məzmununda 318-1-ci maddə əlavə edilsin:

«**Maddə 318-1. Qanunsuz miqrasiyanın təşkili**

318-1.1. Əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxsin Azərbaycan Respublikasına qanunsuz gəlməsi-

ni, Azərbaycan Respublikası ərazisində qanunsuz qalmasını, Azərbaycan Respublikası ərazisindən qanunsuz tranzit keçidini və ya hər hansı şəxsin Azərbaycan Respublikasından qanunsuz getməsinə təşkil etmə –

iki min manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə və ya iki ilədək müddətə islah işləri və ya üç ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

318-1.2. Eyni əməllər:

318-1.2.1. mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə;

318-1.2.2. vəzifəli şəxs tərəfindən öz qulluq mövqeyindən istifadə etməklə törədildikdə;

318-1.2.3. təkrar törədildikdə;

318-1.2.4. insan həyatı üçün təhlükəli üsulla törədildikdə –

iki ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə iki ildən beş ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 dekabr 2013-cü il.

№ 833-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ CİNAYƏT-PROSESSUAL MƏCƏLLƏSİNDƏ DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLMƏSİ HAQQINDA

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 6-cı bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8, (II kitab), maddə 585; 2001, № 7, maddə 455; 2002, № 1, maddə 9, № 5, maddə 233, № 8, maddə 463; 2003, № 6, maddə 276; 2004, № 5, maddə 321, № 7, maddə 505, № 8, maddə 598, № 10, maddə 761, № 11, maddə 890; 2005, № 1, maddə 4, № 4, maddə 278, № 6, maddə 462, № 8, maddə 686, № 10, maddə 874, № 12, maddə 1079; 2006, № 1, maddə 3, № 2, mad-

də 64, № 5, maddə 390, № 10, maddə 847, № 11, maddə 929, № 12, maddə 1032; 2007, № 2, maddələr 65, 68, № 6, maddə 560, № 7, maddə 712, № 8, maddə 756, № 11, maddə 1049, № 12, maddə 1221; 2008, № 6, maddə 462, № 7, maddələr 606, 607, № 12, maddələr 1045, 1049; 2009, № 5, maddə 315, № 7, maddə 517, № 12, maddə 966; 2010, № 3, maddələr 171, 173, 178, № 7, maddə 593, № 12, maddə 1058; 2011, № 6, maddə 480, № 7, maddələr 589, 599; 2012, № 7, maddə 674, № 11, maddə 1062, № 12, maddə 1215; 2013, №2, maddə 77, №6, maddələr 616, 626, №7, maddə 786) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 155.5-ci maddə üzrə:

1.1. «ilə əlaqədar» sözləri «, habelə müalicə və ya digər zərurətlə bağlı Azərbaycan Respublikası hüdüdlərindən kənara çıxması ilə əlaqədar əvvəl-cədən» sözləri ilə əvəz edilsin.

1.2. aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

«Çağırış üzrə gəlmək və məlumat vermək barədə iltizama əməl edilmədikdə bu Məcəllənin 155.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan əsasların mövcudluğu məsələsinə yenidən baxılır.».

2. 519-cu maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Maddə 519. Cəzaları icra edən müəssisə və ya orqanların təqdimatı (vəsətəti) əsasında hökmün və ya məhkəmənin digər yekun qərarının icrasına dair başqa məsələlərin həll edilməsi

519.1. Məhkumun yaşayış yeri üzrə məhkəmə cəzaları icra edən müəssisənin və ya orqanın təqdimatı əsasında hökmün və ya məhkəmənin digər yekun qərarının icrası ilə əlaqədar aşağıdakı məsələlərə baxır:

519.1.1. hökmün və ya məhkəmənin digər yekun qərarının icrasından boyun qaçıran şəxsə təyin olunmuş cəzanın digər cəza növü ilə əvəz edilməsi barədə;

519.1.2. şərti məhkumetmə zamanı sınaq müddətinin uzadılması, şərti məhkum edilmiş şəxsin üzərinə qoyulmuş vəzifələrin dəyişdirilməsi, habelə şərti məhkumetmənin və ya şərti olaraq vaxtından əvvəl azad etmənin ləğv edilməsi, məhkumun məhkəmənin hökmü ilə təyin edilmiş cəzanın çəkilməsi üçün göndərilməsi barədə;

519.1.3. cəzasının çəkilməsi təxirə salınmış məhkumun cəzadan azad edilməsi və ya belə məhkumun cəzasının çəkilməmiş hissəsinin daha yüngül cəza növü ilə əvəz edilməsi barədə;

519.1.4. cəzanın çəkilməsinin təxirə salınmasının ləğv edilməsi və məhkumun azadlıqdan məhrum

etmə növündə cəzanın çəkilməsi üçün göndərilməsi barədə;

519.1.5. tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin ləğv edilməsi barədə.

519.2. Məhkumun yaşayış yeri üzrə məhkəmə bu Məcəllənin 152-ci maddəsinə uyğun olaraq cəzaları icra edən müəssisənin və ya orqanın vəsətəti və prokurorun təqdimatı əsasında hökmün və ya məhkəmənin digər yekun qərarının icrası ilə əlaqədar aşağıdakı məsələlərə baxır:

519.2.1. hökmün və ya məhkəmənin digər yekun qərarının icrasından boyun qaçıran şəxsin hökmün, yaxud məhkəmənin digər yekun qərarının icrası yerinə məcburi göndərilməsi və ya ona təyin olunmuş cəzanın müəyyən müddətə azadlıqdan məhrum etmə cəzası ilə əvəz edilməsi və bununla bağlı məsələlərin həlli üçün məhkumun tutulması barədə;

519.2.2. şərti məhkumetmənin və ya şərti olaraq vaxtından əvvəl azad etmənin ləğv edilərək məhkumun məhkəmənin hökmü ilə təyin edilmiş müəyyən müddətə azadlıqdan məhrum etmə növündə cəzanın çəkilməsi üçün göndərilməsi və bununla bağlı məsələlərin həlli üçün məhkumun tutulması barədə.

519.3. Azərbaycan Respublikasının hüdüdlərindən kənara məcburi çıxarma cəzasının vaxtında icrasına mane olan üzrlü səbəblər olduqda cəzayı icra edən orqanın təqdimatı əsasında əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin saxlanıldığı yer üzrə birinci instansiya məhkəməsi həmin cəzanın Azərbaycan Respublikası Cəzaların İcrası Məcəlləsində müəyyən edilmiş icra müddətinin uzadılması məsələsinə baxır.».

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 3 dekabr 2013-cü il.
№ 834-IVQD

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

«Məhkumların yemək və maddi-məişət normalarının təsdiq edilməsi barədə»

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 25 sentyabr tarixli

154 nömrəli qərarında dəyişikliklər edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin birinci hissəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:**

«Məhkumların yemək və maddi-məişət normalarının təsdiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2001-ci il 25 sentyabr tarixli 154 nömrəli qərarında (Azərbaycan Respubli-

kasının Qanunvericilik Topplusu, 2001, № 9, maddə 634; 2006, № 5, maddə 460; 2008, № 2, maddə 130; 2011, № 10, maddə 973) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Həmin qərarla təsdiq edilmiş 1 nömrəli əlavə – «Cəzaçəkmə müəssisələrində saxlanılan məhkumların gündəlik ərzaq normaları»nın «Qeyd»inə aşağıdakı məzmununda 3-cü hissə əlavə edilsin:

«3. Bu normalar istintaq təcridxanasında təsərrüfat və məişət xidməti işləri üçün saxlanılan məhkumlara da şamil olunur.».

2. Həmin qərarla təsdiq edilmiş 7 nömrəli əlavə – «İstintaq təcridxanalarında saxlanılan şəxslərin gündəlik ərzaq normaları» üzrə:

2.1. adında «İstintaq təcridxanalarında saxlanılan» sözləri «İnzibati qaydada həbs olunan» sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. «Qeydlər» aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«**Qeyd.** Yuxarıda göstərilən miqdarda ərzaq məhsulları 3401 kilokaloriyə bərabərdir.».

3. «Yuxarıda göstərilən əlavələrə aid qeydlər» bölməsinin 2-ci hissəsindən «və həbsdə saxlanılan şəxslərə» sözləri çıxarılsın.

4. «Azadlıqdan məhrum edilmiş məhkumların və

həbsdə saxlanılan şəxslərin qidalanma işlərinin təşkili» bölməsinin adından «və həbsdə saxlanılan şəxslərin» sözləri çıxarılsın.

5. Həmin qərarla təsdiq edilmiş 17 nömrəli əlavə – «İstintaq təcridxanalarında saxlanılan şəxslərin geyim əşyaları normaları» ləğv edilsin.

6. Həmin qərarla təsdiq edilmiş 21 nömrəli əlavə – «Cəzaçəkmə müəssisələrində saxlanılan məhkumların və istintaq təcridxanalarında saxlanılan şəxslərin yatacaq və başqa məişət ləvazimatları normaları»nın adından «və istintaq təcridxanalarında saxlanılan şəxslərin» sözləri və «İstifadə müddəti» sütununun birinci qrafasından «və istintaq təcridxanalarında» sözləri çıxarılsın.

7. Həmin qərarla təsdiq edilmiş 24 nömrəli əlavə – «Cəzaçəkmə müəssisələrində saxlanılan şəxslərin sabun və yuyucu tozla, diş fırçası və pasta ilə təminatı normaları»nın 1-ci hissəsindən «, təcridxanalar» sözü çıxarılsın.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri
Artur Rasi-zadə

Bakı şəhəri, 8 oktyabr 2013-cü il
№ 289

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 28 avqust tarixli 136 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş «İnzibati orqanların Təsnifatı»nda dəyişiklik edilməsi barədə

«Həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 6 iyul tarixli 667 nömrəli Fərmanının 1.4-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:**

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 28 avqust tarixli 136 nömrəli qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2007, № 8, maddə 861, № 9, maddə 923, № 10, maddə 1021, № 12, maddə 1331; 2009, № 1, maddələr 22, 32, № 2, maddə 150, № 4, maddələr 282, 293, № 8, maddələr 674, 675, 680, № 10, maddələr 846, 852, 856; 2010,

№ 2, maddələr 146, 161, № 11, maddə 1040; 2011, № 1, maddə 54, № 5, maddə 447, № 9, maddə 855; 2012, № 5, maddə 475, № 8, maddə 817, № 10, maddə 1028, № 11, maddə 1204, № 12, maddələr 1363, 1388; 2013, № 1, maddə 73) ilə təsdiq edilmiş «İnzibati orqanların Təsnifatı»nın II bölməsinin 2-ci hissəsinə aşağıdakı məzmununda 2.1.8-ci yarımbənd əlavə edilsin:

2.1.8. cəzaçəkmə müəssisələri və istintaq təcridxanaları

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri
Artur Rasi-zadə

Bakı şəhəri, 11 oktyabr 2013-cü il
№ 301

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

«Tutulmuş və ya həbs edilmiş şəxslərin yemək və maddi-məişət normalarının təsdiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 18 fevral tarixli 22 nömrəli qərarında dəyişikliklər edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırılmış təklifini nəzərə alaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:**

1. «Tutulmuş və ya həbs edilmiş şəxslərin yemək və maddi məişət normalarının təsdiq edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 18 fevral tarixli 22 nömrəli qərarının (Azərbaycan Respublikasının

Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 2, maddə 192) 4-cü hissəsinə və həmin qərarla təsdiq edilmiş 4 nömrəli əlavə – «İstintaq təcridxanalarında saxlanılan həbs edilmiş şəxslərin gündəlik ərzaq normaları»nın adına «edilmiş» sözündən sonra «və müvəqqəti saxlama yerlərində saxlanılan tutulmuş» sözləri əlavə edilsin.

2. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

**Azərbaycan Respublikasının Baş naziri
Artur Rasi-zadə**

Bakı şəhəri, 23 oktyabr 2013-cü il
№ 308

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 25 mart tarixli 55 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikası Dövlət bayrağının qaldırılması (asilması), endirilməsi, saxlanması və istehsalı Qaydaları»nda dəyişiklik edilməsi haqqında

«Azərbaycan Respublikası Dövlət bayrağının istifadəsi qaydaları haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 19 iyul tarixli 92 nömrəli Fərmanına əsasən Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:**

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 25 mart tarixli 55 nömrəli qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 3, maddə 260) ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikası Dövlət bayrağının qaldırılması (asilması), endirilməsi, saxlanıl-

ması və istehsalı Qaydaları»na aşağıdakı məzmununda 12-1-ci hissə əlavə edilsin:

«12-1. Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı binanın divarına dirəksiz şaquli çəkildə və ya şaquli vəziyyətdə xüsusi tutqaclara bərkidildikdə, Dövlət bayrağının mavi zolağı qarşıdan baxılarkən sol tərəfə yerləşməlidir.».

**Azərbaycan Respublikasının Baş naziri
Artur Rasi-zadə**

Bakı şəhəri, 29 oktyabr 2013-cü il
№ 317